

Geleerd van mijn ouders:

Hoe een autoritatieve opvoedstijl, prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders van invloed zijn op de mondiale identiteitsvorming.

Begeleider: Dr. Rita Smaniotto

r.c.smaniotto@rug.nl

Tweede lezer: Prof. Dr. René
Veenstra

d.r.veenstra@rug.nl

Eva Wewerinke

e.m.wewerinke@student.rug.nl

s4870646

Bachelorwerkstuk

4 juni 2025

Abstract

In een wereld die wordt geconfronteerd met grensoverschrijdende uitdagingen zoals geopolitieke spanningen, klimaatverandering en migratiestromen, is het ontwikkelen van een mondiale identiteit – een gevoel van verbondenheid met en verantwoordelijkheid voor de mensheid als geheel – van groot maatschappelijk belang. Dit onderzoek richt zich op de vraag hoe opvoedingskenmerken, specifiek een autoritatieve opvoedstijl, het prosociale gedrag van ouders en hun prosociale waarden, bijdragen aan het ontstaan van een mondiale identiteit. Op basis van theoretisch onderzoek werd verondersteld dat een autoritatieve opvoedstijl, evenals het vertonen van prosociaal gedrag en het benadrukken van prosociale waarden door ouders, zouden leiden tot een sterkere mondiale identiteit.

Aan de hand van een secundaire data-analyse op basis van het Nederlandse LISS-panel (n=653), werd met behulp van multipele regressieanalyse de invloed van deze variabelen onderzocht, waarbij gecontroleerd werd voor geslacht, leeftijd, herkomst en ouderlijk opleidingsniveau. Er zijn zes regressiemodellen geschat waarin de onderlinge en gezamenlijke invloeden van ouderlijke opvoedstijl, prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders zijn onderzocht. De resultaten tonen aan dat alleen een autoritatieve opvoedstijl een significante, zij het beperkte, positieve invloed heeft op de ontwikkeling van een mondiale identiteit. Het vertonen van prosociaal gedrag of het benadrukken van prosociale waarden door ouders bleek geen significante bijdrage te leveren; dit wordt mogelijk veroorzaakt door conceptuele overlap. Deze bevinding suggereert dat de rol van ouderlijke opvoeding complex is en mogelijk samenhangt met bredere sociale contexten, zoals interculturele ervaringen en *peer*-invloeden. Toekomstig onderzoek zou kunnen onderzoeken of het type prosociaal gedrag (parochiaal vs. internationaal) of bredere sociale leeromgevingen een sterkere rol spelen in het ontwikkelen van mondiale identiteiten.

Inhoud

Inhoudsopgave

Abstract	1
Inhoud	2
1 Inleiding	4
2 Theoretisch kader	7
2.1 De invloed van ouderlijke opvoedstijl op de persoonlijkheid	7
2.2 De invloed van opvoedstijl op de mondiale identiteit	8
2.3 De invloed van prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders op de mondiale identiteit	10
2.4 Controlevariabelen	12
3 Methoden	14
3.1 Beschrijving van het LISS-panel	14
3.2 Dataselectie	15
3.3 Operationalisatie van de variabelen	16
3.4 Analyse-opzet	18
4 Resultaten	20
4.1 Beschrijvende statistieken	20
4.2 Modevaluatie	23
4.3 Hypothesetoetsing	26
5 Conclusie en discussie	29
6 Referenties	34
Bijlage 1 Documentatie van de variabelen	38
Variabelen	
Mondiale identiteit	
Autoritatieve opvoedstijl	
Prosociaal gedrag van ouders	
Prosociale waarden van ouders	
Geslacht	

Leeftijd
Herkomst
Opleidingsniveau ouders

Bijlage 2 Analyses **76**

Univariate analyse
Bivariate analyse
Multipele lineaire regressieanalyse

Bijlage 3 Controles **96**

Model diagnostics
Uitbijters en invloedrijke punten
Multicollineariteit
Controle assumpties lineaire regressie

Bijlage 4 Procesverslag **105**

1. Inleiding

Klimaatverandering, epidemieën, financiële crises, vluchtelingenstromen en gewapende conflicten - de lijst van acute grensoverschrijdende problemen is lang en vergt internationale samenwerking (Universiteit Leiden, 2023). Het is momenteel onrustig op het politieke speelveld van de wereld. Uit het Global Risk Report van 2025 blijkt dat de wereld momenteel het meest onder druk wordt gezet door geopolitieke spanningen (Universiteit van Amsterdam, 2025). Op korte termijn vormen technologie, desinformatie en misleiding het grootste risico, wat chaos kan veroorzaken en het vertrouwen in overheden kan schaden. Ze maken het moeilijker om samen te werken aan het oplossen van wereldwijde crises. Tevens vormen milieuproblemen op de lange termijn de grootste bedreiging. Extreme weersomstandigheden, de teloorgang van biodiversiteit en de instorting van ecosystemen vormen grote gevaren voor de toekomst van onze planeet. Naar aanleiding van de Global Risks Perception Survey (GRPS) benadrukken tal van experts uit verschillende vakgebieden, als risico-experts, beleidsmakers, politicologen en natuurwetenschappers, dat internationale samenwerking tegenwoordig belangrijker is dan ooit (Universiteit van Amsterdam, 2025).

Mondiale problemen kunnen alleen opgelost worden als men een mondiale verbondenheid en dus een gevoel van mondiale verantwoordelijkheid ervaart: ook wel de mondiale identiteit genoemd (Buchan et al., 2011; Hagel et al., 2022). Willen we mondiale problemen reduceren en oplossen, dan is het belangrijk dat we begrijpen hoe, waarom en wanneer mensen een mondiale identiteit ontwikkelen. Intergroepsconflicten kunnen namelijk verminderd worden door het creëren van een gezamenlijke groepsidentiteit, waardoor vooroordelen en discriminatie zullen afnemen. Door mensen uit verschillende groepen te laten zien dat ze deel uitmaken van een grotere, gezamenlijke groep, kunnen intergroepsrelaties verbeterd worden (Dovidio & Gaertner, 2000). Echter, mensen zijn geneigd zich te categoriseren tot een groep mensen die dezelfde nationaliteit, religie of ras delen. Voor deze groep, de zogenoemde *ingroup*, voelen zij loyaliteit, verbondenheid en verantwoordelijkheid (Dovidio & Gaertner, 2000).

Een mondiale identiteit daarentegen verwijst naar een gevoel van wereldburgerschap: de mensheid als geheel kan als familie beschouwd worden. Alle onderscheidingen zoals ras, religie en nationaliteit worden hierbij uitgewist. Er is een sterk gevoel van verantwoordelijkheid en verbondenheid met de mensheid in zijn geheel (McFarland et al., 2012; Buchan et al., 2011). Oliner & Oliner (1988) spreken ook wel van een fundamentele identificatie met alle mensen.

Dit onderzoek richt zich op de invloed van ouderlijke opvoedstijl op de mondiale identiteitsvorming van een persoon. Ouders hebben een diepgaande invloed op de ontwikkeling van kinderen, zo ook op hun persoonlijke waarden en relaties met anderen (Mazzucchelli, 2018). Van

veel karakteristieken van een volwassen persoon wordt de basis gelegd tijdens de opvoeding (Caspi et al., 2005). Baumrind (1971) heeft onderscheid gemaakt tussen vier opvoedstijlen, waarbij in dit onderzoek de autoritaire en autoritatieve varianten relevant zijn. Hierbij kan de autoritaire opvoedstijl, die gekenmerkt wordt door een hoge mate van straffen en een gebrek aan warmte, resulteren in een verminderde zelfregulatie, een mindere mate van zelfvertrouwen en empathie (Larzelere et al., 2013). Dit zijn tevens psychologische kenmerken die niet bevorderlijk zijn voor het ontwikkelen van een mondiale identiteit (Oliner & Oliner, 1992; McFarland et al., 2012). Deze opvoeding maakt mensen minder begaand met de mensheid in zijn geheel (Adler, 1954). Mensen die een sterk gevoel van verantwoordelijkheid voor anderen hebben, hebben vaak een warme opvoeding genoten die als autoritatief gekenmerkt kan worden, met veel positieve affectie, goede communicatie, waar hoge verwachtingen worden gesteld en waar in lage mate fysiek wordt gestraft (Oliner & Oliner, 1988). Een meer autoritatieve opvoedstijl gaat daarentegen gepaard met wenselijke uitkomsten voor het kind en bevorderlijke uitkomsten voor het ontwikkelen van een mondiale identiteit; het kan een basis leggen voor latere betrokkenheid bij de mensheid als geheel (Adler, 1954; Oliner & Oliner, 1992; Larzelere et al., 2013, Kuppens & Ceulemans, 2019).

Dit onderzoek richt zich tevens op de rol van het prosociale gedrag en prosociale waarden van ouders tijdens de opvoeding bij het ontwikkelen van een mondiale identiteit. Een warme opvoeding vol positieve affectie is mogelijk niet genoeg om een verantwoordelijkheidsgevoel te ontwikkelen dat zal leiden tot een mondiale identiteit. Kinderen kunnen ook een heel warme opvoeding genieten binnen het gezin, voornamelijk gericht op de waarden binnen het gezin en in mindere mate gericht op de medemens buiten de familie om. Als de warmte van ouders is afgekaderd binnen de familiegrenzen, leren kinderen dan wel om gericht te zijn op de medemens buiten de veilige familiekring? Wellicht is er meer of iets anders nodig dan enkel een warme opvoeding voor de totstandkoming van een mondiale identiteit.

Gedrag, normen en waarden worden via ouderlijke socialisatie aangeleerd en overgedragen aan kinderen. Dit gebeurt via *modelling*, *instructie* en *conditionering*. Kinderen leren gedrag aan door gedrag van hun ouders over te nemen, door van hun ouders instructies te krijgen over welk gedrag (on)wenselijk is en gedrag wordt aangemoedigd door positieve en negatieve bekrachtiging van ouders (Bandura, 1977; Grusec & Hastings, 2007; Skinner, 1953).

Aangezien veel onderzoek laat zien dat gedrag en waarden van ouders van invloed zijn op het gedrag en waarden van een kind, is het aannemelijk dat er voor de totstandkoming van een mondiale identiteit ook overdracht van gedrag en normen plaats moet vinden. Het gaat hierbij om prosociaal gedrag en prosociale waarden, aangezien kinderen hiervan kunnen leren dat een bekommerende, verantwoordelijke, zorgdragende houding wenselijk is. Prosociaal gedrag wordt gedefinieerd als gedrag dat aan anderen ten goede komt en hun welzijn bevordert, zoals zorg dragen voor anderen,

helpen en troosten (Spinrad et al., 2006). Feitelijk prosociaal gedrag omvat handelingen als het doen van vrijwilligerswerk en het schenken van geld aan een goed doel (Ottoni-Wilhelm et al., 2013).

Prosociale waarden omvatten waarden die gericht zijn op positieve interacties tussen mensen, waarbij het bevorderen van het welzijn van anderen centraal staan (Hardy et al., 201). Voorbeelden van prosociale waarden zijn respect, empathie, hulpvaardigheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, samenwerken en zorgzaamheid.

Al met al staat in dit onderzoek de volgende vraag centraal: *Wat is de invloed van ouderlijke opvoedstijl op iemands mondiale identiteit? En wat is de rol van de mate waarin ouders prosociaal gedrag lieten zien en prosociale waarden benadrukten?*

2. Theoretisch kader

2.1 De invloed van ouderlijke opvoedstijl op de persoonlijkheid

Het gedrag dat ouders vertonen tijdens de opvoeding van hun kind is van grote invloed op karaktereigenschappen die deze kinderen later zullen ontwikkelen. Oliner & Oliner (1988) onderscheiden twee verschillende soorten opvoeding die beide sterk van invloed zijn op de persoonlijkheid en bijbehorende gedragingen van een persoon die deze opvoeding heeft genoten. De twee opvoedstijlen die van elkaar worden onderscheiden komen volgens de categorisatie van Baumrind (1971) nagenoeg overeen met 1) een autoritatieve opvoedstijl, wat leidt tot een extensieve (*extensive*) persoonlijkheid en 2) een meer autoritaire opvoedstijl, wat leidt tot een vernauwde (*restricted*) persoonlijkheid (Oliner & Oliner, 1988).

Allereerst zal het verschil tussen een autoritatieve en een autoritaire opvoedstijl worden besproken en vervolgens zal de invloed van deze opvoedstijlen op de persoonlijkheid en mondiale identiteitsontwikkeling van een persoon die de opvoeding heeft genoten besproken worden. Daarna zal uitgelegd worden hoe kinderen via verschillende ouderlijke socialisatieprocessen waarden en gedrag van ouders overnemen en hoe in het bijzonder prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders van invloed kunnen zijn op de mondiale identiteitsvorming van een persoon. Tot slot worden de controlevariabelen die in dit onderzoek zijn opgenomen toegelicht.

2.1.1 Autoritatieve versus autoritaire opvoedstijl

Op basis van warmte en controle kunnen vier typen opvoedstijlen van elkaar worden onderscheiden (Baumrind, 1971). Dit zijn de eerder geïntroduceerde autoritatieve en autoritaire opvoedstijl, daarnaast bestaan de permissieve en verwaarlozende opvoedstijl. Binnen de autoritatieve opvoedstijl vertonen ouders warm, zorgzaam gedrag en hebben ouders een milde mate van controle. Kinderen worden vrijgelaten om hun eigen keuzes te maken, maar als ouders vinden dat het gedrag van hun kind onacceptabel is, wordt er uitgebreid de tijd genomen om uit te leggen waarom dat het geval is. Hierbij wordt vaak als redenatie de gevolgen en consequenties van het gedrag op anderen gebruikt. Tevens worden de beslissingen die worden gemaakt, beredeneerd. Ouders stellen hoge verwachtingen van hun kind, maar straffen niet wanneer er aan deze verwachtingen niet wordt voldaan. Er wordt door ouders weinig fysiek gestraft en er wordt nog minder buitenproportioneel en overmatig gestraft (Larzelere, et al., 2013).

De autoritaire opvoedstijl onderscheidt zich van de autoritatieve doordat hij juist bestaat uit een lagere mate van warmte en een hoge mate van controle. Ouders hanteren een hoge mate van discipline door veel (fysiek) te straffen, vaak zonder onderbouwing. Motivering rondom besluitvorming en bestraffing ontbreekt.

2.2 De invloed van opvoedstijl op de mondiale identiteit

2.2.1 Extensieve persoonlijkheid

Zowel de extensieve als de vernauwde persoonlijkheid ontstaan op jonge leeftijd, waarbij mensen die een autoritatieve opvoeding genoten hebben een grotere kans hebben om een extensieve persoonlijkheid te ontwikkelen (Oliner & Oliner 1988). De extensieve persoonlijkheid omvat hechting en inclusiviteit (Oliner & Oliner, 1992). De basis van een autoritatieve opvoeding bestaat uit warmte, positieve affectie en verklaarbare beslissingen van ouders, waardoor er hechte familierelaties binnen het gezin ontstaan. Doordat kinderen weten dat er ten alle tijden van hen gehouden en voor hen gezorgd wordt, ontwikkelen kinderen een veilige hechting en durven ze het aan om intieme relaties met anderen aan te gaan (Oliner & Oliner, 1988). Ze zijn in staat een intense verbondenheid met anderen aan te gaan; het begrip van het zelf en de ander wordt hiermee vervaagd (Oliner & Oliner, 1992). Tegelijkertijd wordt er van kinderen verwacht dat zij zichzelf ontwikkelen en kunnen verzorgen, wat resulteert in het ontwikkelen van verantwoordelijke, betrouwbare en zelfredzame karaktereigenschappen (Oliner & Oliner, 1988). Teven hebben kinderen die autoritatief zijn opgevoed geleerd dat beslissingen worden beredeneerd en dat straffen voortvloeien uit consequenties van eigen daden; hierdoor wordt een rechtvaardigheidsgevoel en een morele verantwoordelijkheid ontwikkeld. Uit de zorgzame, warme opvoeding hebben kinderen geleerd om zorg te dragen voor elkaar en empathie te ontwikkelen. Ze zijn eerder geneigd gelijkenissen te benadrukken die hen aan anderen bindt dan de verschillen die hen scheiden (Oliner & Oliner, 1988).

Het tweede onderdeel wat het extensieve karakter omvat, is inclusiviteit. Inclusiviteit verwijst naar de breedte van gevoelens van interpersoonlijke verbondenheid, waarbij het een continuüm is met verbinding met het universum aan de ene zijde tot de uitsluiting van alle anderen behalve het zelf aan de andere zijde (Oliner & Oliner, 1992). Extensieve mensen hebben veel empathie voor anderen, in combinatie met een verantwoordelijkheidsgevoel jegens hen en hun welzijn. Kenmerkend is dat dit gevoel van verbondenheid en verantwoordelijkheid verder reikt dan enkel de naasten en familieleden. Waar anderen zich enkel bekommeren om hun *ingroup*, vaak gebaseerd op ras, religie of nationaliteit, denken mensen met een extensieve persoonlijkheid niet in termen van *in-* en *outgroups*. Het hebben van een extensieve persoonlijkheid leidt tot uitbreiding van iemands zorg voor andere mensen, ongeacht ras of religie (Oliner & Oliner, 1988). Deze verbondenheid met en bijbehorende verantwoordelijk voor de mensheid als geheel, wellicht met de wereld zelf, die ontstaat als gevolg van het genieten van een autoritatieve opvoeding, is nodig om een mondiale identiteit te ontwikkelen.

2.2.2 Vernauwde persoonlijkheid

Mensen die een meer autoritaire opvoeding hebben genoten, hebben een grotere kans om een door Oliner en Oliner (1988) zogenoemde vernauwde persoonlijkheid te ontwikkelen. De vernauwde persoonlijkheid omvat onthechting en exclusiviteit (Oliner & Oliner, 1992). Door de hoge mate van (fysiek) straffen binnen de autoritaire opvoeding en de lage mate van warmte en positieve affectie zijn familierelaties zwak en onzeker. Dit resulteert in een schichtige kijk op relaties met mensen buiten familie om; binding met anderen wordt liever vermeden (Oliner & Oliner, 1988). De onthechting impliceert dan ook een neiging om toegewijde en verantwoordelijke interpersoonlijke relaties te vermijden, om apart en afstandelijk van anderen te blijven (Oliner & Oliner, 1992). Kinderen moeten gehoorzamen aan hun ouders en hebben van hen meegekregen dat het normaal is om inconsequent fysiek of emotioneel te straffen; dit resulteert in een verminderde zelfregulatie en het uitblijven van empathische gevoelens. Doordat er weinig positieve affectie wordt gegeven, worden kinderen weinig beloond als zij iets goed doen en zullen zij minder zelfvertrouwen opbouwen (Larzelere et al., 2013).

Tevens omvat de vernauwde persoonlijkheid exclusiviteit, wat de opzettelijke uitwerping van specifieke individuen of groepen uit overweging impliceert (Oliner & Oliner, 1992). Mensen met een vernauwde persoonlijkheid zijn meer op zichzelf gericht en lijken drang om anderen te helpen niet te hebben. De buitenwereld wordt als bijzaak beschouwd en relaties met andere mensen als functioneel. Door de onthechting en het vermijden van binding komt iemand minder in contact met diverse soorten mensen en wordt er een angst voor het onbekende gecreëerd. Mensen met een vernauwde persoonlijkheid zijn zich bewust van hun eigen kwetsbaarheid en vertrouwen anderen niet. Hierdoor isoleren zij zichzelf nog meer, zodat ze niet blootgesteld worden aan de wereld die in hun ogen gevaarlijk en bedreigend is. Vernauwde mensen zullen minder snel te hulp schieten, doordat zij voelen dat hun eigen belangen bedreigd worden. Doordat ze meer op zichzelf en op vervulling van eigen behoeften gericht zijn, schenken ze amper aandacht aan anderen. Ze voelen hooguit verplichting om zorg te dragen voor een kleine kring mensen die dichtbij hen staan, wat automatisch anderen uitsluit (Oliner & Oliner, 1988). Doordat mensen met een vernauwde persoonlijkheid zich voornamelijk bekommeren om, verbonden en verantwoordelijk voelen voor zichzelf of een kleine *ingroup*, is het niet aannemelijk dat zij een sterke mondiale identiteit zullen ontwikkelen.

Op basis van deze verklaringen kan er verondersteld worden dat wanneer mensen een meer autoritatieve opvoeding hebben genoten, zij meer geneigd zijn om een mondiale identiteit te ontwikkelen, doordat zij door hun opvoeding meer kans hebben op het ontwikkelen van een

extensieve persoonlijkheid. Anderzijds zullen mensen die een autoritaire opvoeding hebben genoten een meer vernauwde persoonlijkheid ontwikkelen en daardoor een mindere mate van mondiale identiteit. Dit leidt tot de volgende hypothese over de relatie tussen ouderlijke opvoedstijl en het ontwikkelen van een mondiale identiteit:

1. *Mensen die een meer autoritatieve opvoedstijl hebben genoten, hebben een sterkere mondiale identiteit.*

2.3 De invloed van prosociaal gedrag en prosociale waarden op de mondiale identiteit

De invloed van ouders op het gedrag en de waarden van kinderen is alomtegenwoordig en blijft aanwezig in opeenvolgende stadia van de ontwikkeling van een kind (Mazzucchelli, 2018). Via ouderlijke socialisatie worden gedrag, normen en waarden die volgens de opvoeders van belang zijn om fatsoenlijk te kunnen functioneren in de samenleving, aangeleerd en overgedragen aan kinderen (Grusec & Hastings, 2007). Ten eerste bestaat er observationeel leren van een *model*: veel gedrag wordt onbewust geleerd door simpelweg een *model* te observeren, het voorbeeld te bekijken en op te volgen (Bandura, 1977). Kinderen leren veel nieuw gedrag door middel van modelleren, waaronder sociale vaardigheden, speeltaarigheden en adaptieve vaardigheden (Mazzucchelli, 2018). Ook blijkt dat volwassenen veel invloed hebben op de ontwikkeling van prosociaal gedrag van kinderen: kinderen die omringd zijn met volwassenen die prosociaal gedrag vertonen, zijn zelf meer geneigd om prosociaal gedrag te vertonen (Eisenberg & Fabes, 1998). Dit gedrag vindt via het proces van modellering plaats in vier stappen. Allereerst moet het kind aandacht (*attention*) hebben voor het model, dit is afhankelijk van de status van het model. Ouders zijn belangrijk voor kinderen, dus kinderen zijn gefocust op wat hun ouders doen. Vervolgens moet het kind het gedrag kunnen onthouden en vasthouden (*retention*) en in staat zijn om het te reproduceren (*motor reproduction*). Vanaf een bepaalde leeftijd beschikt een kind over het vermogen om zelf prosociaal gedrag te vertonen. De laatste factor die bepaalt of een kind het gedrag daadwerkelijk overneemt, is of het de motivatie (*motivation*) heeft om het te reproduceren. Deze motivatie kan ontstaan door externe en interne beloningen (Bandura, 1977). Kinderen zien tijdens hun opvoeding dat hun opvoeders prosociaal gedrag vertonen en het dus gebruikelijk vinden om wat voor anderen te doen, zonder dat wederkerigheid hier per definitie een rol bij speelt. Om deze reden is het aannemelijk dat als kinderen het prosociale gedrag van hun ouders kopiëren door zowel interne als externe beloningen, zij hierbij ook de waarden internaliseren, door een intern beloningssysteem dat tijdens de opvoeding is gecreëerd. Zien dat je ouders iets voor een ander over hebben, vormt een waardenpatroon dat het

verantwoordelijkheidsgevoel en daarmee gevoel van mondiale verbondenheid uitbreidt. Kinderen worden geprikkeld om zich in te zetten voor een bredere samenleving, omdat ze deel uitmaken van een grotere, wereldwijde gemeenschap.

Een tweede manier waarop gedrag en voornamelijk waarden worden aangeleerd bij kinderen, is via directe instructie. In tegenstelling tot modelleren, gaat het bij directe instructie niet om een impliciete manier van beïnvloeding, maar om bewust en verbaal overdragen van normen en kennis (Grusec & Hastings, 2007). Het voeren van ouderlijke gesprekken over prosociaal gedrag en prosociale waarden als empathie leiden tot meer prosociaal gedrag bij adolescenten (Eisenberg & Fabes, 1998; Oliner & Oliner, 1992; Carlo et al., 2007; Ottoni-Wilhelm et al., 2013). Directe instructie kan effectief zijn, maar het is wel afhankelijk van een aantal factoren. Allereerst moet een kind cognitief in staat zijn tot perspectiefnemen en begrijpen waarom gedrag moreel wenselijk is. Daarbij zijn concrete, consistente instructies effectiever en zullen ouders wenselijke gedragingen en waarden herhaaldelijk moeten benadrukken, aangezien sociale normen niet in één keer worden overgedragen. De band tussen de ouder en het kind speelt ook een rol bij het internaliseringsproces; instructie is effectiever als ouders een warme, ondersteunende relatie met het kind hebben. Tot slot is instructie het meest effectief als het gepaard gaat met het proces van modelleren. Op deze manier krijgen kinderen niet alleen te horen wat juist en onjuist is, maar kunnen ze ook een voorbeeld nemen aan hun ouders. Directe instructie werkt tevens het effectiefst bij waarden die onder het moreel domein vallen; aangezien prosociale waarden onder het moreel domein vallen, zal directe instructie effectief zijn voor het internaliseren van de prosociale waarden (Grusec & Hastings, 2007). Ouders die sterke prosociale waarden hebben en deze via directe instructie duidelijk overbrengen aan hun kinderen, maken hun kinderen duidelijk dat het belangrijk is om elkaar te denken. Kinderen internaliseren hiermee het idee dat je onderdeel bent van en verbonden bent met een groter geheel. Het verantwoordelijkheidsgevoel van kinderen voor anderen en hun welzijn zal hiermee uitbreiden.

Tot slot vindt overdracht van gedrag en waarden plaats door conditionering, via positieve en negatieve bekrachtiging. Bekrachtiging kan in gezinnen gebruikt worden om kinderen te leren hoe ze zich sociaal gepast, verantwoordelijk en moreel gedragen. Hierbij moet het kind de consequentie die de ouder geeft waarnemen als gevolg van zijn eigen gedrag (Grusec & Hastings, 2007). Een stimulus is een positieve bekrachtiger als toediening ervan leidt tot het toenemen van het gedrag en het is een negatieve bekrachtiger als juist het wegnemen ervan leidt tot toenemen van het gedrag. Ouders die zelf sterke prosociale waarden hebben, zullen diezelfde waarden bij hun kinderen aanmoedigen en positief bekrachtigen (Skinner, 1953). Sociale beloningen zorgen voor een hogere mate van internalisering van waarden dan materiële beloningen (Eisenberg et al., 1995). Om deze reden zullen kinderen van ouders met sterke prosociale waarden meer geneigd zijn zelf prosociale waarden te

internaliseren, wat tot een uitbreiding van het verantwoordelijkheidsgevoel en gevoel van verbondenheid met de mensheid kan leiden. Respect en empathie hebben voor anderen, ook voor mensen die niet dezelfde nationaliteit, ras of religie delen, zijn de beginselen van een mondiale identiteit.

Volgens deze verklaringen zullen kinderen wiens ouders prosociaal gedrag vertoonden of sterke prosociale waarden hadden tijdens de opvoeding, zelf ook een moreel kompas ontwikkelen met prosociale waarden. Deze geïnternaliseerde prosociale waarden zorgen voor een uitbreiding van het gevoel van verbondenheid en daarmee verantwoordelijkheidsgevoel voor anderen. Doordat zij zijn opgegroeid met het idee deel uit te maken van een bredere, wereldwijde gemeenschap, zijn zij meer geneigd om een mondiale identiteit te ontwikkelen. Dit leidt tot de volgende twee hypothesen over de relatie tussen feitelijk prosociaal gedrag en het ontwikkelen van een mondiale identiteit, en prosociale waarden van ouders en het ontwikkelen van een mondiale identiteit:

2. *Mensen wiens ouders tijdens de opvoeding prosociaal gedrag vertoonden, hebben een sterkere mondiale identiteit.*
3. *Mensen wiens ouders sterke prosociale waarden hadden tijdens de opvoeding, hebben een sterkere mondiale identiteit.*

2.4 Controlevariabelen

Geslacht

Vrouwen hebben om verscheidene redenen over het algemeen een sterkere mondiale identiteit dan mannen (Jaiswal et al., 2025). Om het effect van geslacht los te kunnen zien van het mogelijke effect van een autoritatieve opvoedstijl, prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders, is het van belang dat er gecontroleerd wordt voor geslacht. Tevens zijn er methodologische argumenten om geslacht als controlevariabele in het onderzoek op te nemen; deze worden besproken in het methodenhoofdstuk.

Leeftijd

Het aantal mensen dat autoritair wordt opgevoed is de afgelopen tientallen jaren significant gedaald. Daarentegen worden er steeds meer mensen autoritatief opgevoed; ouder-kindrelaties worden meer egalitair (Bergstrøm, 2024). De kans is dus groot dat de variabele leeftijd zowel van invloed is op de mondiale identiteitsontwikkeling als op het hebben van een autoritatieve opvoeding: hoe ouder iemand is, hoe groter de kans is dat hij een meer autoritaire opvoeding heeft genoten. Om deze reden is leeftijd een *confounder* en moet het als controlevariabele worden opgenomen in het

onderzoek. Tevens zijn er methodologische argumenten om leeftijd als controlevariabele in het model op te nemen; deze worden besproken in het methodenhoofdstuk.

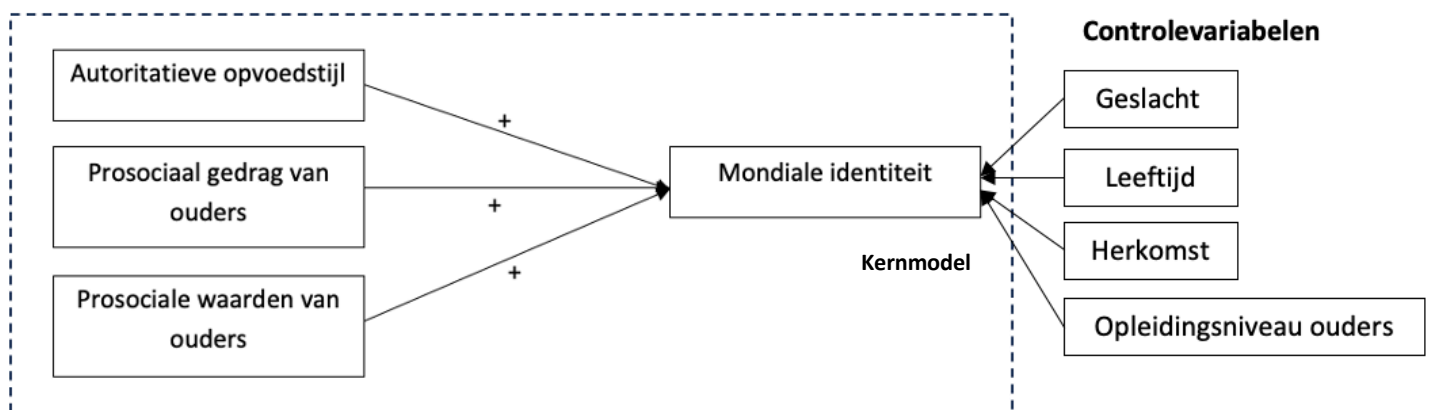
Herkomst

Mensen die zelf of wiens ouders voor een deel van hun adolescentie zijn opgegroeid in een andere cultuur, zijn blootgesteld aan een grote verscheidenheid aan culturele invloeden. Deze diverse culturele invloeden leiden tot een hybride identiteit, wat de kans op een ontwikkeling van een mondiale identiteit vergroot (De Waal et al., 2021). Om het effect van herkomst los te kunnen zien van het mogelijke effect van autoritatieve opvoedstijl, prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders, is het belangrijk dat er wordt gecontroleerd voor herkomst.

Opleidingsniveau ouders

Ouders die hoger opgeleid zijn, voeden hun kinderen vaker autoritatief op dan ouders die lager opgeleid zijn. Hiermee heeft het opleidingsniveau van ouders invloed op zowel de autoritatieve opvoedstijl als op de mondiale identiteitsvorming. Hiermee is het opleidingsniveau van ouders een *confounder* en moet het als controlevariabele in het onderzoek opgenomen worden (Van den Brink, 2019).

Figuur 1 Grafische weergave van het onderzoeksmodel

3. Methoden

In deze paragraaf worden de dataset, de steekproeftrekking, de procedure, de operationalisatie van de variabelen en de analyse-opzet besproken en toegelicht.

3.1 Beschrijving van het LISS-panel

In dit onderzoek wordt gebruikgemaakt van data afkomstig van het LISS-panel (*Longitudinal Internet studies for the Social Sciences*). Het panel bestaat sinds 2007 en focust zich op wetenschappelijk en maatschappelijk onderzoek. De verzamelde data zijn dan ook vrij beschikbaar voor wetenschappelijke en maatschappelijke onderzoeks- en onderwijsdoeleinden (Centerdata, z.d.).

Het LISS-panel bestaat momenteel uit ongeveer 5.000 huishoudens en 11.257 personen van ten minste 16 jaar die allemaal in Nederland wonen en Nederlandstalig zijn. In 2007 zijn de huishoudens middels een willekeurige steekproef gekozen uit gegevens van het bevolkingsregister van het CBS. De willekeurig gekozen selectie mensen is uitgenodigd om deel te nemen aan het panel door middel van een brief; zelfregistratie is niet mogelijk. Het feit dat er huishoudens zijn benaderd, waarin meerdere respondenten binnen één huishouden de vragenlijsten kunnen invullen, brengt implicaties met zich mee. In paragraaf 2 Dataselectie wordt hier verder op ingegaan.

Maandelijks worden de data verzameld, door vragenlijsten per mail naar de leden van het LISS-panel te sturen. Jaarlijks worden 8 longitudinale kernvragenlijsten afgenomen die inzicht geven in veranderingen in bijvoorbeeld gezondheid, normen en waarden, werkgelegenheid en vrijetijdsbesteding. Tevens is er ruimte voor incidentele vragenlijsten. (Centerdata, z.d.).

Voor dit onderzoek wordt er gebruikgemaakt van vragen uit de vragenlijsten “International Solidarity”, afgenomen in november 2022, “Familie-enquête Nederlandse Bevolking 2017”, afgenomen in oktober 2017 en de “Familie-enquête Nederlandse Bevolking 2018”, afgenomen in mei en juni 2018.

Voorafgaand aan elke vragenlijst wordt achtergrondinformatie bevraagd en in een aparte dataset “Achtergrondvariabelen” geüpdatet. Voor dit onderzoek wordt voor informatie over leeftijd, geslacht en herkomst de versie uit september 2022 gebruikt. De response rate per vragenlijst is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Overzicht vragenlijsten: periode van afname, aantal benaderde respondenten en de respons.

Vragenlijst	Periode van afname	Benaderde respondenten	Respons
Achtergrondvariabelen	September 2022		

<i>Familie-enquête Nederlandse Bevolking 2017</i>	Oktober 2017	5.134	3.696 (72,0%)
<i>Familie-enquête Nederlandse Bevolking 2018</i>	Mei – juni 2018	4.447	3.050 (68,6%)
<i>International Solidarity</i>	November 2022	4.162	3.165 (76,0%)

3.2 Dataselectie

Aangezien meerdere respondenten uit hetzelfde huishouden kunnen deelnemen aan de vragenlijsten, is het nodig om een selectie van de respondenten uit de dataset te maken. Van elk deelnemend huishouden zal de data van maximaal één persoon worden meegenomen. Voor dit onderzoek zijn enkel de respondenten geselecteerd die hebben aangegeven het huishoudhoofd te zijn. Een huishoudhoofd is de persoon met het hoogste inkomen binnen het huishouden of op wiens naam het woon- of huurcontract staat. Door enkel de huishoudhoofden te selecteren wordt geprobeerd de onafhankelijkheid tussen de data van de respondenten te waarborgen. In paragraaf 4.1.1 Univariate statistieken wordt besproken hoe de dataselectie van invloed is op de steekproef en hoe de generaliseerbaarheid van dit onderzoek wordt beïnvloed wordt besproken in hoofdstuk 5. Conclusie en discussie.

In totaal is er van 11.257 respondenten data verzameld. De selectie van huishoudhoofden bestaat uit 4.348 respondenten. Van deze 4.348 respondenten zijn 1.572 respondenten benaderd om de Familie-enquête Nederlandse bevolking 2017 in te vullen. Van de 1.572 respondenten zijn 1.454 respondenten benaderd om de Familie-enquête Nederlandse bevolking 2018 in te vullen. En tot slot zijn van deze 1.454 respondenten 871 respondenten benaderd om ook de International Solidarity vragenlijst uit 2022 in te vullen.

Wanneer er wordt gekeken naar de item-nonrespons van de variabelen, zien we dat de nog niet gehercodeerde variabelen Prosociaal gedrag ouders, Gender en Leeftijd geen missende observaties hebben. De variabele Opleidingsniveau ouders heeft de hoogste item-nonrespons, namelijk 104 (11,9%), gevolgd door Herkomst met 14 (1.6%), Mondiale identiteit met 6 (0.7%) en Autoritatieve opvoedstijl en Prosociale waarden ouders met 3 missende observaties (0.3%).

Tevens houden we alleen de respondenten in de dataset die op alle gebruikte variabelen een informatief antwoord hebben gegeven. Daarom worden respondenten die antwoorden hebben gegeven als “Weet ik niet” of “Wil ik liever niet zeggen” ook uit de dataset verwijderd, doordat deze antwoordmogelijkheden als missing cases zijn opgegeven. Het aantal respondenten wordt hierdoor gereduceerd tot 667. De onvolledige of niet-informatieve observaties van 204 respondenten worden niet meegenomen in de analyse. In Bijlage 1 staat een uitgebreidere analyse van de gevolgen van de ontbrekende observaties van respondenten. Tot slot zijn er bij de uitbijteranalyse 14 uitbijters en tevens invloedrijke punten gevonden die niet zijn meegenomen in de analyse, waardoor het uiteindelijke aantal respondenten in de steekproef wordt gereduceerd tot 653.

3.3 Operationalisatie van de variabelen

De variabele *Mondiale identiteit* wordt gemeten door de respondenten de vraag “Hoe verbonden voelt u zich met de wereld?” te stellen. Respondenten konden antwoorden op een 4-puntschaal met 1=Zeer verbonden, 2=Verbonden, 3=Niet zo verbonden en 4=Helemaal niet verbonden. Antwoordcategorieën 8=Weet ik niet en 9=Wil ik niet zeggen zijn als *system missing* opgegeven. Om een variabele te verkrijgen waarbij een hoge score duidt op een hoge mate van mondiale identiteit, wordt het item gespiegeld.

De variabele *Autoritatieve opvoeding* wordt gemeten door respondenten te vragen welke uitspraken over hun opvoeding van toepassing zijn via de volgende zes items: (1) Mijn ouders probeerden mijn jeugd interessant en leerzaam te maken. (2) Als het slecht met mij ging, probeerden mijn ouders mij te troosten. (3) Mijn ouders straften mij hard, zelfs om kleinigheden. (4) Als ik iets ondernam dat goed lukte, waren mijn ouders daar trots op. (5) Ik kreeg van mijn ouders meer slaag dan ik verdiende. (6) Mijn ouders lieten met woorden en gebaren merken dat ze van mij hielden. Men kon antwoorden op een 5-puntsschaal waarbij 1=Klopt helemaal niet, 2=Klopt niet erg, 3=Neutraal, 4=Klopt ongeveer en 5=Klopt helemaal. Om een variabele te verkrijgen waarbij een hoge score duidt op een hoge mate autoritatieve opvoeding, zijn de items die duiden op een lage mate van autoritatieve, en juist een hoge mate van autoritaire opvoeding (3 en 5) gespiegeld. Op deze manier wordt de variabele een continuüm dat van autoritair tot autoritatief loopt. In eerder onderzoek werd Opvoedstijl ook gemeten aan de hand van items in de categorieën warmte, fysieke controle (straffen) en mentale controle. Ondanks dat in andere onderzoeken vaak meer items werden gebruikt, kan het continuüm de autoritaire en autoritatieve opvoedstijl meten. Voor een vergelijkbaar meetinstrument van Opvoedstijl kan gekeken worden naar onderzoek van Kuppens en Keulemans (2019). De itemscores zijn opgeteld en gemiddeld tot een schaal (Cronbach's Alpha = 0.849).

De variabele *Prosociaal gedrag van ouders* tijdens de opvoeding, wordt gemeten door de vraag “Hoe vaak verrichtten uw ouders (één van hen of beiden) vrijwilligerswerk toen u ongeveer 15 jaar oud was?”. De respondenten konden hierop antwoorden met 1=Nooit, 2=Een paar keer per jaar, 3=Maandelijks en 4=Wekelijks.

De variabele *Prosociale waarden van ouders* wordt gemeten door respondenten te vragen in welke mate zij het eens zijn met de uitspraken van de volgende 2 items en dus in welke mate dit van toepassing was op hun opvoeding. (1) Van mijn ouders heb ik geleerd rekening te houden met anderen. (2) Mijn ouders benadrukten hoe belangrijk het is om anderen te helpen. Men kon antwoorden op een 5-puntsschaal, waarbij 1=Helemaal oneens, 2=Oneens, 3=Neutraal, 4=Eens en 5=Helemaal eens. De twee items zijn samengevoegd tot een schaal (Cronbach's Alpha = 0.879).

De variabele *Leeftijd* is een continue variabele waarbij respondenten hun leeftijd in jaren moesten aangeven.

De variabele *Geslacht* duidt het geslacht van de respondent aan, waarbij 0=man en 1=vrouw.

De variabele *Opleidingsniveau ouders* wordt gemeten door aan de respondent te vragen wat de hoogst voltooide opleiding van zijn vader en moeder was. De antwoordmogelijkheden zijn 1=Geen opleiding voltooid, 2=Basisonderwijs, 3=VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO, 4=HAVO/VWO, 5=MBO, 6=HBO, 7=Universiteit. De antwoordcategorieën 8=Anders, 98=Weet ik niet en 99=Wil ik niet zeggen zijn als *system missing* opgegeven. De twee items zijn opgeteld en gemiddeld tot een schaal (Cronbach's Alpha = 0.758).

De variabele *Herkomst* wordt gemeten door respondenten aan te laten geven welke herkomstgroep zij volgens de definitie van het CBS hebben. Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen een autochtone afkomst, en vier niet-Nederlandse achtergronden: westers/niet-westers en eerste/tweede generatie. Culturele verschillen zijn namelijk het grootst tussen westerse en niet-westerse culturen (Mojeiko, 2022). Tevens wordt in niet-westerse culturen meer autoritair opgevoed en in westerse culturen meer autoritair (Mousavi & Juhari, 2019). Om deze redenen is de variabele *Herkomst* tot een dummyvariabele gehercodeerd waarbij 0=autochtoon of westerse achtergrond en 1=niet-westerse achtergrond. De antwoordcategorie 999=Herkomst onbekend is opgegeven als *system missing*.

3.4 Analyse-opzet

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden, was het noodzakelijk om de hypothesen te toetsen.

Om de hypothesen te toetsen, zijn de volgende stappen verricht.

Allereerst zijn de univariate beschrijvingen van de variabelen gegeven om de kwaliteit van de variabelen te controleren en om inzicht te krijgen in hoe de variabelen verdeeld zijn. Vervolgens is aan de hand van de bivariate statistieken geanalyseerd in hoeverre de variabelen met elkaar samenhangen. Hierdoor zijn eventuele schijnrelaties aan het licht gebracht, zodat er vervolgens gecontroleerd kan worden op onlogische verbanden.

Er is een meervoudige lineaire regressieanalyse uitgevoerd, omdat de afhankelijke variabele, Mondiale Identiteit, als continue variabele beschouwd kan worden. De onafhankelijke variabelen in dit onderzoek zijn Autoritatieve opvoedstijl, Prosociaal gedrag van ouders en Prosociale waarden van ouders. Geslacht, leeftijd, herkomst en opleidingsniveau ouders zijn in dit onderzoek de controlevariabelen.

Het onderzoeksmodel is in stappen geschat, door uiteindelijk 6 regressiemodellen die de invloed van de variabelen op de mondiale identiteitsvorming hebben onderzocht. Model 1 bevat enkel de controlevariabelen; de mondiale identiteit is dus geschat door enkel de controlevariabelen. De overige modellen konden op deze manier met model 1 vergeleken worden, waarbij de invloed van de onafhankelijke variabelen vergeleken kon worden met de invloed van de controlevariabelen. Model 2 bevat de controlevariabelen en de variabele Autoritatieve opvoedstijl. Model 3 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele Prosociaal gedrag van ouders. Model 4 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele Prosociale waarden van ouders. Model 5 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabelen Prosociaal gedrag van ouders en Prosociale waarden van ouders. In dit model is gekeken naar de gezamenlijke invloed van zowel prosociaal gedrag als prosociale waarden van ouders, om te onderzoeken of zij mogelijk op dezelfde manier de vorming van een mondiale identiteit konden verklaren. Ten slotte bevat model 6 de controlevariabelen en alle onafhankelijke variabelen Autoritatieve opvoeding, Prosociaal gedrag van ouders en Prosociale waarden van ouders.

Na het uitvoeren van de regressieanalyse met steekproefgrootte $n=667$, waarvan de resultaten in Tabel 5 van Bijlage 3 staan, heeft er een uitbijteranalyse plaatsgevonden. Bij de uitbijteranalyse zijn 14 uitbijters en tevens invloedrijke punten gevonden; deze uitbijters zijn niet meegenomen in de uiteindelijke analyse. Hoe deze respondenten hebben geantwoord is samengevat in Tabel 6 van Bijlage 3 en hoe de uitbijters zijn gevonden wordt besproken onder de kop 'Uitbijters en invloedrijke punten' in Bijlage 3. Concluderend, de regressieanalyse, waarop de hypothesetoetsing is gebaseerd, is uitgevoerd op een steekproef met steekproefgrootte $n=653$.

Uiteindelijk is de modelkwaliteit beoordeeld; dit is gebeurd door de modellen te evalueren. Er is gekeken naar de R^2 *adjusted*. Tevens heeft er modelinspectie plaatsgevonden, waarbij de modelassumpties en de eventuele schendingen daarvan worden onderzocht. Er wordt onderzocht of het model voldoet aan de vier assumpties van lineaire regressie: onafhankelijke observaties, lineariteit, homoscedasticiteit en de normale verdeling van de residuen. Tot slot zijn multicollineariteit en invloedrijke punten onderzocht.

4. Resultaten

In deze resultatenparagraaf worden eerst de beschrijvende statistieken van de variabelen besproken, vervolgens de modevaluatie en modelinspectie en tot slot de hypothesetoetsing.

4.1 Beschrijvende statistieken

4.1.1 Univariate statistieken

In Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de beschrijvende statistieken van de variabelen. Per variabele wordt het gemiddelde met standaarddeviatie, de kwartielwaarden, de mediaan, de minimum- en de maximumwaarde gegeven. De statistieken zijn gebaseerd op de steekproef van 653 respondenten.

Tabel 2: Beschrijving van de in de analyse opgenomen variabelen: gemiddelde (standaarddeviatie), kwartielwaarden, mediaan, minimum- en maximumwaarden (n=653).

<i>Variabelen</i>	<i>Gemiddelde (standaarddeviatie)^a</i>	<i>Minimum</i>	<i>Q1</i>	<i>Mediaan</i>	<i>Q3</i>	<i>Maximum</i>
Mondiale identiteit	2.28(0.78)	1.00	2.00	2.00	3.00	4.00
Autoritatieve opvoedstijl (schaal 6 items)	3.90(0.78)	1.17	3.50	4.00	4.50	5.00
Prosociaal gedrag ouders	1.77(1.11)	1.00	1.00	1.00	2.00	4.00
Prosociale waarden ouders (schaal 2 items)	4.10(0.78)	1.00	3.50	4.00	4.50	5.00
Leeftijd	58.38(13.44)	22	50.00	62.00	70.00	75
Geslacht	60.6% man, 39,4% vrouw	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
Opleidingsniveau ouders (schaal 2 items)	3.44(1.40)	1.00	3.00	4.00	5.00	7.00
Herkomst (0=westerse achtergrond, 1=niet-westerse achtergrond)	94,5% westerse achtergrond, 5,5% niet-westerse achtergrond	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00

^aBij nominale variabelen is de frequentieverdeling vermeld in percentages.

Allereerst is in Tabel 2 te zien dat de respondenten in deze steekproef gemiddeld genomen niet een sterke mondiale identiteit hebben; er is wel spreiding rond het gemiddelde ($M=2.28$, $SD=0.78$).

Daarnaast is ook te zien dat de respondenten gemiddeld genomen een meer autoritatieve opvoeding hebben genoten ($M=3.90$, $SD=0.78$). Op een somschaal van 1 tot 5 wordt er gemiddeld genomen bijna 4 gescoord; dit is erg hoog. Respondenten geven gemiddeld genomen aan dat hun ouders weinig prosociaal gedrag vertoonden in hun jeugd, maar de standaarddeviatie duidt op veel spreiding rond het gemiddelde ($M=1.77$, $SD=1.11$). Daarentegen geven respondenten gemiddeld genomen aan dat hun ouders juist erg sterke prosociale waarden hadden ($M=4.10$, $SD=0.78$). Op een somschaal van 1 tot 5 wordt er gemiddeld hoger dan 4 gescoord; dit is erg hoog.

Daarbij bevat de steekproef geen respondenten die jonger dan 22 en ouder dan 75 zijn ($M=58.38$, $SD=13.44$). De gemiddelde leeftijd van respondenten is redelijk hoog en komt voort uit de in paragraaf 3.2 reeds besproken dataselectie van enkel de huishoudhoofden. Huishoudhoofden zijn over het algemeen ouder. Deze dataselectie heeft ook voor de verdeling van de variabele Geslacht gevolgen. Er moet worden opgemerkt dat de man-vrouwverdeling in de steekproef niet helemaal gelijk is: mannen worden oververtegenwoordigd in de steekproef (60.6% man, 39.4% vrouw). De controlevariabele Opleidingsniveau ouders heeft een laag gemiddelde van 3.44 met een standaarddeviatie van 1.40. Op een somschaal van 1 tot 7 betekent dit gemiddelde dat ouders van respondenten gemiddeld genomen ongeveer hun VMBO of HAVO/VWO hebben afgerond. De hoge spreiding duidt waarschijnlijk op het feit dat ouders of enkel het basisonderwijs hebben afgerond, óf juist een vervolgopleiding na de middelbare school hebben afgerond. Tot slot moet worden opgemerkt dat er amper respondenten met een niet-westerse achtergrond in de steekproef zitten (94.5% westerse achtergrond, 4.5% niet-westerse achtergrond).

4.1.2 Bivariate statistieken

In Tabel 3 wordt een overzicht gegeven van alle correlaties tussen de variabelen. Aan de hand van deze tabel wordt een beschrijving gegeven van de bivariate verdelingen.

Tabel 3: Correlaties ^a tussen de variabelen opgenomen in de analyse (n=653).

	1	2	3	4	5.	6.	7	8.
1. Mondiale identiteit	-	0.093*	0.017	0.075	0.191**	0.103*	0.031	0.112**
2. Autoritatieve opvoedstijl		-	0.163**	0.573**	0.087*	-0.185**	0.267**	-0.085*
3. Prosociaal gedrag ouders			-	0.252**	-0.006	-0.098*	0.207**	-0.095*
4. Prosociale waarden ouders				-	0.068	-0.062	0.141**	-0.051
5. Geslacht					-	-0.048	0.055	0.080*
6. Leeftijd						-	-0.393**	-0.182**
7. Opleidings-niveau ouders							-	-0.079*
8. Herkomst								-

N is 653.

^a De samenvattende maat voor de correlatie tussen de nominale variabelen Geslacht en Herkomst wordt gegeven via Cramer's V. De overige correlaties zijn Pearson's *r* correlaties.

*Significant bij $p < 0.05$, **significant bij $p < 0.01$; tweezijdige toets.

Uit Tabel 3 blijkt dat mensen die een autoritatieve opvoeding hebben genoten een iets sterkere mondiale identiteit hebben ($r=0.093$; $p < 0.05$). Dit is in lijn met de theoretische verwachting. Tevens blijkt dat vrouwen een sterkere mondiale identiteit hebben dan mannen ($r=0.191$; $p < 0.01$, waarbij $M_m=2.16$ en $M_v=2.46$; $t=-4.96$). We zien ook dat naarmate iemand ouder wordt, zijn mondiale identiteit sterker zal worden ($r=0.103$; $p < 0.05$). Tot slot blijkt dat respondenten met een niet-westerse achtergrond een sterkere mondiale identiteit hebben dan mensen met een westerse achtergrond ($r=0.112$; $p < 0.01$, waarbij $M_{westerse}=2.26$ en $M_{niet-westerse}=2.64$; $t=-2.87$). Deze correlaties met de afhankelijke variabele zijn significant, maar hierbij moet opgemerkt worden dat het zwakke correlaties zijn.

Uit Tabel 3 blijkt ook dat de ouders van respondenten die meer autoritatief zijn opgevoed, wat vaker prosociaal gedrag vertoonden ($r=0.163$; $p<0.01$). Tevens blijkt dat ouders van respondenten die meer autoritatief zijn opgevoed, sterkere prosociale waarden hadden ($r=0.573$; $p<0.01$). Deze correlatie is significant en erg sterk, dit kan mogelijk verklaard worden doordat het hebben van prosociale waarden een onderdeel kan zijn van de autoritatieve opvoeding. Respondenten die ouder zijn geven aan een minder autoritatieve opvoeding te hebben genoten ($r=-0.185$; $p<0.01$). Respondenten met hoger opgeleide ouders, hebben een meer autoritatieve opvoeding genoten ($r=0.267$; $p<0.01$). Deze correlatie is positief en matig sterk. Respondenten met een niet-westerse achtergrond hebben een minder autoritatieve opvoeding genoten ($r=-0.085$; $p<0.05$, waarbij $M_{westers}=3.91$ en $M_{niet-westers}=3.62$; $t=2.19$).

In Tabel 3 is ook te zien dat dat ouders die meer prosociale waarden hebben, meer prosociaal gedrag vertonen ($r=0.252$; $p<0.01$). Wanneer ouders van respondenten hoger opgeleid zijn, zullen zij vaker prosociaal gedrag vertonen ($r=0.207$; $p<0.01$). Ouders van oudere respondenten en van respondenten met een niet-westerse achtergrond vertoonden minder vaak prosociaal gedrag tijdens de opvoeding (respectievelijk $r=-0.098$; $p<0.05$ en $r=-0.095$; $p<0.05$, waarbij $M_{westers}=1.80$ en $M_{niet-westers}=1.33$; $t=2.44$). Deze correlaties zijn significant, maar zwak.

Uit Tabel 3 blijkt dat hoger opgeleide ouders sterkere prosociale waarden hebben ($r=0.141$; $p<0.01$). Ook zien we dat oudere respondenten ouders hebben met een minder hoog opleidingsniveau ($r=-0.393$; $p<0.01$).

4.2 Modevaluatie

Om de hypothesen te toetsen wordt er een multiële regressieanalyse uitgevoerd. De resultaten hiervan worden weergegeven in Tabel 4, overigens is de volledige analyse te vinden in Bijlage 2. In alle modellen is Mondiale identiteit de afhankelijke variabele. Model 1 bevat enkel de controlevariabelen Geslacht, Leeftijd, Herkomst en Opleidingsniveau ouders. Model 2, 3 en 4 bevatten allemaal de controlevariabelen en één afhankelijke variabele zodat hiervan het losse effect op de ontwikkeling van een Mondiale identiteit onderzocht kan worden. De onafhankelijke variabelen in deze drie modellen zijn respectievelijk Autoritatieve opvoedstijl, Prosociaal gedrag van ouders en Prosociale waarden van ouders. Vervolgens bevat Model 5 zowel de variabele Prosociaal gedrag van ouders als Prosociale waarden van ouders, inclusief de controlevariabelen. Met dit model wordt onderzocht wat de gezamenlijke rol van prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders tijdens de opvoeding is op de ontwikkeling van een mondiale identiteit van een persoon. Tot slot bevat Model 6 alle onafhankelijke variabelen en de controlevariabelen, zodat de effecten van een

autoritatieve opvoeding, met het prosociale gedrag en prosociale waarden van ouders gezamenlijk onderzocht kunnen worden. Voor deze en de volgende paragraaf geldt dat de effecten en verbanden die besproken worden, gecontroleerd zijn voor de controlevariabelen, aangezien deze in alle modellen zijn opgenomen.

Voordat de hypothesen daadwerkelijk getoetst worden, wordt er in deze paragraaf naar de kwaliteit van de modellen en de data gekeken; het gaat hierbij om de modellen zonder uitbijters, met steekproefgrootte $n=653$. Hiervoor wordt gekeken naar het voorspellend vermogen van het model voor de afhankelijke variabele. Eerst wordt gekeken naar de modelfit, vervolgens zullen de assumpties van een lineaire regressieanalyse behandeld worden en tot slot wordt er gekeken naar de multicollineariteit van het model.

4.2.1 Modelfit

Uit Tabel 4 blijkt dat het eerste model, dat alleen de afhankelijke variabele Mondiale identiteit en de controlevariabelen bevat, tot een $R^2_{adjusted}$ van 0.066 leidt. Dit betekent dat 6,6% van de verschillen tussen mensen in het al dan niet hebben van een mondiale identiteit verklaard wordt door hun geslacht, leeftijd, herkomst en het opleidingsniveau van hun ouders.

Model 2 is een uitbreiding van Model 1, doordat de onafhankelijke variabele Autoritatieve opvoedstijl wordt toegevoegd. Deze toevoeging heeft als gevolg dat het verklaarde deel van de spreiding in Mondiale identiteit stijgt naar 7,4% ($R^2_{adjusted}=0.074$). Autoritatieve opvoedstijl weet dus 0.8% van de verklaarde variantie in Mondiale identiteit te verklaren. Dit is erg weinig.

In model 3 wordt de predictor Prosociaal gedrag van ouders toegevoegd aan Model 1, waarna de $R^2_{adjusted}$ daalt naar 0.065. Het voorspellend vermogen wordt dus niet vergroot.

In model 4 wordt de predictor Prosociale waarden van ouders toegevoegd aan Model 1, waarna de verklaarde variantie stijgt naar 6,9% ($R^2_{adjusted}=0.069$); een stijging met 0.3 procentpunten.

Model 5 bevat zowel de predictor Prosociaal gedrag van ouders als Prosociale waarden van ouders. De verklaarde variantie is 6,8% ($R^2_{adjusted}=0.068$).

Tot slot bevat Model 6 alle drie de predictoren Autoritatieve opvoeding, Prosociaal gedrag van ouders en Prosociale waarden van ouders. Dit model heeft een verklaarde variantie van 7,2% ($R^2_{adjusted}=0.072$). Hieruit blijkt dat Model 2 het beste voorspellende vermogen heeft. Echter, het percentage verklaarde variantie in zowel Model 2 als Model 6 is aan de lage kant, dus we moeten ons afvragen of deze modellen bij de data passen. Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat het concept Mondiale identiteit door verschillende factoren kan worden beïnvloed. Factoren die niet de

focus van dit onderzoek zijn, maar wel een invloed hebben, zijn bijvoorbeeld interetnische contacten en interculturele ervaringen (Oliner & Oliner, 1992; Sparkman & Hamer, 2020).

Tabel 4: Resultaten van een lineaire regressieanalyse met mondiale identiteit als afhankelijke en autoritatieve opvoedstijl, prosociaal gedrag van ouders en prosociale waarden van ouders als onafhankelijke variabelen.

	Model 1		Model 2		Model 3		Model 4		Model 5		Model 6		VIF
	<i>b</i>	<i>p</i>	<i>b</i>	<i>p</i>	<i>b</i>	<i>p</i>	<i>b</i>	<i>p</i>	<i>b</i>	<i>p</i>	<i>b</i>	<i>p</i>	
	(SE)		(SE)		(SE)		(SE)		(SE)		(SE)		
Intercept	1.35	<0.01	0.95	<0.01	1.32	<0.01	1.08	<0.01	1.08	<0.01	0.92	<0.01	
	(0.20)		(0.25)		(0.20)		(0.25)		(0.25)		(0.26)		
Geslacht	0.29	<0.01	0.28	<0.01	0.29	<0.01	0.28	<0.01	0.29	<0.01	0.28	<0.01	1.018
(0=man, 1=vrouw)	(0.06)		(0.06)		(0.06)		(0.06)		(0.06)		(0.06)		
Leeftijd	0.01	<0.01	0.01	<0.01	0.01	<0.01	0.01	<0.01	0.01	<0.01	0.01	<0.01	1.270
	(<0.01)		(<0.01)		(<0.01)		(<0.01)		(<0.01)		(0.01)		
Herkomst	0.47	<0.01	0.50	<0.01	0.48	<0.01	0.48	<0.01	0.48	<0.01	0.51	<0.01	1.087
(0=autochtoon of westerse achtergrond, 1=niet- westerse achtergrond)	(0.13)		(0.13)		(0.13)		(0.13)		(0.13)		(0.13)		
Opleidings- niveau ouders	0.06	0.02	0.04	0.06	0.05	0.02	0.05	0.03	0.05	0.03	0.04	0.07	1.296
	(0.02)		(0.02)		(0.02)		(0.02)		(0.02)		(0.02)		
Autoritatieve opvoedstijl			0.10	0.01							0.09	0.05	1.603
			(0.04)								(0.05)		
Prosociaal gedrag ouders					0.02	0.45			0.01	0.72	0.01	0.68	1.112
					(0.03)				(0.03)		(0.03)		

Prosociale waarden ouders	0.07 (0.04)	0.08	0.07 (0.04)	0.10	0.01 (0.05)	0.78	1.558

R^2	0.072	0.081	0.072	0.076	0.076	0.082
R^2 adjusted	0.066	0.074	0.065	0.069	0.068	0.072
F-toets	12.477**	11.452**	10.089**	10.645**	8.880**	8.203**
N	653	653	653	653	653	653

**significant bij $p < 0,01$ *significant bij $p < 0,05$

4.2.2 Assumpties en multicollineariteit

Daarnaast moet er worden gekeken naar de assumpties van lineaire regressie en mogelijke multicollineariteit. Ik beperk me hier tot een bondige beschrijving. De volledige analyses worden in Bijlage 3 weergegeven.

Wat betreft de assumpties, onafhankelijke observaties, lineariteit, constante conditionele standaarddeviatie en normale verdeling van de residuen, lijkt ten eerste de assumptie van lineariteit licht geschonden te worden. Dit komt doordat de afhankelijke variabele vier antwoordcategorieën bevat en wordt beschouwd als een continue variabele. De schending wordt geïllustreerd in de *residual plot* in Bijlage 3. Daarnaast lijkt de assumptie van homoscedasticiteit slechts heel licht geschonden te zijn, dit is te zien in de *partial regression plot* in Bijlage 3. De overige assumpties worden niet geschonden en omdat de schendingen niet ernstig zijn, kan de regressieanalyse worden uitgevoerd en kunnen de resultaten redelijk betrouwbaar worden geïnterpreteerd.

Wat betreft multicollineariteit, blijkt uit Tabel 4 dat de *Variance Inflation Factor*-scores allemaal kleiner zijn dan 2. Er lijkt dus geen sprake te zijn van (ernstige) multicollineariteit; het vormt geen bedreiging voor de analyse. Het belang van de individuele predictoren kan redelijk nauwkeurig en betrouwbaar beoordeeld worden.

4.3 Hypothesetoetsing

In Tabel 4 staan de regressiecoëfficiënten weergegeven van de zes regressiemodellen voor mondiale identiteit. Deze zijn het resultaat van een multi-pele regressieanalyse en worden gebruikt om de drie opgestelde hypothesen te kunnen toetsen.

De eerste hypothese die centraal staat in dit onderzoek is:

H1: *Mensen die een meer autoritatieve opvoeding hebben genoten, hebben een sterkere mondiale identiteit.*

Uit Model 2 blijkt dat mensen die een meer autoritatieve opvoedstijl hebben genoten inderdaad een sterkere mondiale identiteit hebben ($b=0.10$, $p=0.01$). Dit effect is matig sterk: iemand die maximaal (5) scoort op autoritatieve opvoeding, scoort 0.50 op mondiale identiteit, in tegenstelling tot 0.10 voor iemand die minimaal (1) scoort op opvoeding, wat betekent dat zijn opvoeding autoritair was. Als gecontroleerd wordt voor prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders, wordt dit effect echter gereduceerd, zie hiervoor Model 6 ($b=0.09$, $p=0.05$). Het effect is in beide modellen significant, maar niet erg groot, aangezien de schaal van mondiale identiteit van 1 tot 4 loopt.

Hoewel het effect niet erg groot is, ondersteunt het de hypothese: mensen die een meer autoritatieve opvoeding hebben genoten, hebben een sterkere mondiale identiteit.

De tweede hypothese die centraal staat in dit onderzoek is:

H2: *Mensen wiens ouders tijdens de opvoeding prosociaal gedrag vertoonden, hebben een sterkere mondiale identiteit.*

Uit Model 3 blijkt dat mensen wiens ouders prosociaal gedrag vertoonden, niet een sterkere mondiale identiteit hebben ($b=0.02$, $p=0.45$). Dit effect is niet significant en erg klein, maar het zwakt nog verder af in Model 5, wanneer het wordt gecontroleerd voor Prosociale waarden van ouders ($b=0.01$, $p=0.72$) en in Model 6, wanneer het wordt gecontroleerd voor Autoritatieve opvoeding en Prosociale waarden ($b=0.01$, $p=0.68$). Deze effecten zijn nihil, aangezien de schaal van zowel Mondiale identiteit als Prosociaal gedrag van ouders van 1 tot 4 loopt.

Al met al kan geconcludeerd worden dat de data hypothese 2 niet ondersteunen: mensen wiens ouders prosociaal gedrag vertoonden tijdens de opvoeding, hebben niet een sterkere mondiale identiteit.

De derde hypothese die centraal staat in dit onderzoek is:

H3: *Mensen wiens ouders sterke prosociale waarden hadden tijdens de opvoeding, hebben een sterkere mondiale identiteit.*

Uit model 4 blijkt dat mensen wiens ouders sterke prosociale waarden hadden, niet een sterkere mondiale identiteit hebben ($b=0.07$, $p=0.08$). Dit effect is erg zwak: iemand die maximaal (4) scoort op Prosociale waarden ouders, scoort 0.28 op Mondiale identiteit, in tegenstelling tot 0.07 voor iemand die minimaal (1) scoort op Prosociale waarden ouders. Als dit effect gecontroleerd wordt voor Prosociaal gedrag ouders zwakt het effect af ($b=0.07$, $p=0.10$) en wanneer het tevens voor Autoritatieve opvoeding wordt gecontroleerd, verdwijnt het effect nagenoeg ($b=0.01$, $p=0.78$).

Al met al kan geconcludeerd worden dat de data hypothese 3 niet ondersteunen: mensen wiens ouders sterke prosociale waarden hadden, hebben niet een sterkere mondiale identiteit.

Tot slot kan er gesteld worden dat de effecten van drie controlevariabelen robuust zijn. De bevindingen zijn gebaseerd op de regressiecoëfficiënten van Model 6. Allereerst lijken vrouwen gemiddeld genomen een sterkere mondiale identiteit te hebben dan mannen ($b=0.28$, $p<0.01$). Daarnaast is het zo dat naarmate iemand ouders is, hij een sterkere mondiale identiteit heeft ($b=0.01$, $p<0.01$). Ten derde zien we dat mensen met een niet-westerse achtergrond een sterkere mondiale identiteit hebben ($b=0.51$, $p<0.01$). Tot slot zien we dat het effect van Opleidingsniveau ouders minder robuust en niet significant is ($b=0.04$, $p=0.07$). Dit komt doordat Opleidingsniveau ouders voornamelijk verband houdt met Autoritatieve opvoeding ($r=0.267$, $p<0.001$) en minder met Mondiale identiteit ($r=0.031$, $p>0.05$).

5. Conclusie en discussie

De vraag die in dit onderzoek centraal stond luidde: “Wat is de invloed van ouderlijke opvoedstijl op iemands mondiale identiteit? En wat is de rol van de mate waarin ouders prosociaal gedrag vertoonden en prosociale waarden benadrukten?”

Het antwoord op deze vraag zal besproken worden aan de hand van de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek. Vervolgens worden deze bevindingen beschouwd in het licht van de literatuur en theorieën die gebruikt zijn in het literatuuronderzoek. Tevens wordt besproken waarom de opgestelde hypothesen al dan niet worden ondersteund. Tot slot worden er aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan.

Allereerst blijkt uit dit onderzoek dat mensen die een meer autoritatieve opvoeding hebben genoten, een sterkere mondiale identiteit hebben. Dit is in lijn met het onderzoek van Oliner & Oliner (1988) dat aantoont dat mensen die een warme opvoeding met een lage mate van straffen hebben genoten, een grotere kans hebben om een extensieve persoonlijkheid te ontwikkelen. Mensen met een extensieve persoonlijkheid hebben veel empathie voor anderen, ongeacht ras of religie, in combinatie met een verantwoordelijkheidsgevoel jegens hen; dit leidt tot een sterkere mondiale identiteit. Daarentegen blijkt uit dit onderzoek ook dat mensen wiens ouders prosociaal gedrag vertoonden tijdens de opvoeding, niet een sterkere mondiale identiteit hebben. Veel onderzoek heeft aangetoond dat via ouderlijke socialisatie gedrag en waarden worden aangeleerd bij kinderen (Grusec & Hastings, 2007; Mazzucchelli, 2018). Het aanleren van gedrag gebeurt onder andere via

het proces van modelleren, waarbij kinderen een model, waaronder ouders, observeren en het gedrag van dit model kopiëren (Bandura, 1977). Zo hebben onder andere Eisenberg & Fabes (1998) aangetoond dat kinderen die omringd zijn met ouders die prosociaal gedrag vertonen, vanaf hun adolescentie meer geneigd zijn om ook prosociaal gedrag te vertonen. Er werd verwacht dat door een intern beloningssysteem de bijbehorende zorgdragende waarden geïnternaliseerd worden, waardoor het gevoel van mondiale verbondenheid en daarmee de mondiale identiteit ook zal uitbreiden. Echter, in dit onderzoek is hier geen bewijs voor gevonden. Tevens is uit dit onderzoek gebleken dat mensen wiens ouders sterke prosociale waarden hadden tijdens de opvoeding, geen sterkere mondiale identiteit hebben. Waarden van ouders kunnen expliciet via directe instructie overgedragen worden aan kinderen, maar het gebeurt ook door positieve en negatieve bekrachtiging (Skinner, 1953; Eisenberg et al., 1995; Grusec & Hastings, 2007). Kinderen van ouders met sterke prosociale waarden zullen meer geneigd zijn zelf prosociale waarden te internaliseren, wat tot een uitbreiding van het verantwoordelijkheidsgevoel en gevoel van verbondenheid met de mensheid kan leiden. Om deze reden werd verwacht dat kinderen van ouders met sterke prosociale waarden een sterkere mondiale identiteit zouden hebben. Echter, ook hiervoor is in dit onderzoek geen bewijs gevonden.

Op basis van de literatuur werd er verwacht dat een mondiale identiteit ontstaat of versterkt zou worden door het genieten van een autoritatieve opvoeding, maar er werd ook verwacht dat het voor het ontstaan van een sterke mondiale identiteit mogelijk een vereiste is voor ouders om hun kinderen prosociaal op te voeden door middel van prosociaal gedrag en waarden. De ouderlijke opvoedstijl is inderdaad van invloed op de ontwikkeling van een mondiale identiteit, maar het prosociale gedrag en prosociale waarden van ouders lijken niet of nauwelijks van invloed te zijn op de mondiale identiteitsontwikkeling. Daarnaast moet ook opgemerkt worden dat de positieve invloed van een autoritatieve opvoeding op het ontwikkelen van een mondiale identiteit redelijk klein is. Er kunnen meerdere verklaringen bestaan voor het kleine effect van een autoritatieve opvoeding en het afwezige effect van prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders.

Allereerst kan er via de correlatie tussen autoritatieve opvoedstijl en prosociale waarden verklaard worden waarom prosociale waarden van ouders geen invloed hebben op de mondiale identiteitsontwikkeling als er gecontroleerd wordt voor autoritatieve opvoedstijl. Prosociale waarden van ouders zijn zelf namelijk wel van (erg) zwakke invloed op het ontwikkelen van een mondiale identiteit, eveneens geldt dit voor autoritatieve opvoedstijl. De correlatie tussen prosociale waarden van ouders en autoritatieve opvoedstijl is erg hoog: prosociale waarden maken hoogstwaarschijnlijk onderdeel uit van een autoritatieve opvoeding. Er is onterecht de aanname gemaakt dat de invloed van prosociale waarden van ouders los van een autoritatieve opvoeding onderzocht moesten

worden. Hoewel de VIF-factor van de variabelen laag was, is er hoogstwaarschijnlijk conceptuele overlap, zonder dat deze statistisch sterk tot uiting kwam.

Ten tweede bestaat er de mogelijkheid dat de algemene invloed die ouders hebben op de persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen is overschat in de theorieparagraaf. Wanneer kinderen naar school gaan breidt de ecologische context waarin sociaal leren plaatsvindt zich uit. Er vinden niet meer enkel interacties met ouders of andere verzorgers plaats, maar interacties met leeftijdgenoten (*peers*), leerkrachten of andere volwassenen in het leven van een kind worden ook van invloed op de ontwikkeling van het kind (Harris, 1995). Hiermee hebben niet alleen ouders invloed op de waarden en het gedrag dat kinderen leren, maar spelen er veel andere mensen ook een rol bij de mondiale identiteitsontwikkeling van een persoon.

Dat brengt ons bij een derde verklaring, namelijk dat er andere mogelijke verklaringen voor het ontstaan van een mondiale identiteit, die buiten het gezinscontact liggen, in dit onderzoek achterwege worden gelaten. Dit onderzoek heeft zich gericht op een aantal invloeden binnen gezinsgrenzen die mogelijk het ontstaan van een sterke mondiale identiteit kunnen verklaren. Zowel de autoritatieve opvoeding als prosociaal gedrag van ouders als het overdragen van prosociale waarden van ouders vindt plaats binnen het gezin. Naast dat andere invloedrijke personen in het leven van een kind kunnen bijdragen aan de (mondiale) identiteitsontwikkeling, kunnen interculturele ervaringen of interetnisch contact ook bijdragen aan het ontwikkelen van een mondiale identiteit (Oliner & Oliner, 1992; Sparkman & Hamer, 2020). Mogelijk is er contact met andere culturen, personen en locaties op de wereld nodig om een gevoel van gelijkheid of verbondenheid te creëren.

Tot slot is het mogelijk dat er een beperking is in de verbinding tussen de theorieparagraaf en de uitvoering van dit onderzoek, wat verklaart waarom voornamelijk de relatie tussen prosociaal gedrag en prosociale waarden van ouders met de ontwikkeling van een mondiale identiteit in dit onderzoek verwaarloosbaar is. In de theorieparagraaf is besproken dat prosociaal gedrag van ouders tot meer prosociaal gedrag van kinderen (tijdens de adolescentie) leidt. Tevens is besproken dat het bespreken van prosociale waarden tot een stijging in prosociaal gedrag van kinderen leidt. Er is beredeneerd dat, omdat ouders betrokken zijn bij liefdadigheidsorganisaties, kinderen een grensoverschrijdend verantwoordelijkheidsgevoel creëren, doordat zij dit van hun ouders geleerd hebben. Echter, er bestaat prosociaal gedrag op zowel parochiaal als internationaal niveau en het is mogelijk dat parochiaal prosociaal gedrag en parochiale prosociale waarden een minder sterke invloed op de ontwikkeling van een mondiale identiteit hebben dan prosociaal gedrag bij internationale organisaties. Bardienst draaien bij de voetbalvereniging van je kind of bingo spelen

met ouderen in een buurthuis is nota bene iets anders dan vrijwilligerswerk doen voor een organisatie als Amnesty International. Hier sluit een mogelijk statistisch-methodologische gebrek van dit onderzoek op aan, namelijk dat in dit onderzoek prosociaal gedrag van ouders mogelijk te specifiek of verkeerd is gemeten. Voor het meten van prosociaal gedrag van ouders wordt 1 item gebruikt die vraagt hoe vaak ouders van een respondent vrijwilligerswerk deden ten tijde van de jeugd van de respondent. Vrijwilligerswerk is een georganiseerde vorm van prosociaal gedrag, er bestaan ook kleinere vormen van prosociaal gedrag die meer dagelijks plaatsvinden. Wellicht dat kleine, dagelijkse prosociale handelingen een betere en meer meetbare indicator voor prosociaal gedrag van ouders zou zijn en daarmee een beter beeld kan geven van het effect van prosociaal gedrag van ouders op de mondiale identiteitsontwikkeling van een persoon. De in dit onderzoek gebruikte vragenlijsten van het LISS-panel bevatten echter geen dergelijke vragen over dagelijkse prosociale handelingen van ouders. Respondenten zijn wel bevraagd bij welk type vrijwilligersorganisatie hun ouders vrijwilligerswerk hebben gedaan, echter is er in dit onderzoek geen onderscheid gemaakt tussen internationale en parochiale vrijwilligersorganisaties. Voor vervolgonderzoek kan het om deze redenen raadzaam zijn om prosociaal gedrag van ouders op een andere, wellicht meeromvattende manier te meten. Ook kan het interessant zijn om onderscheid te maken tussen verschillende typen vrijwilligersorganisaties van ouders, om de invloed hiervan op de waardeninternalisering en daarmee mondiale identiteitsontwikkeling van kinderen te onderzoeken.

De bevindingen dienen ook in het licht van zwakke en sterke punten van dit onderzoek besproken te worden, te beginnen bij de generaliseerbaarheid van dit onderzoek. In dit onderzoek zijn respondenten geselecteerd door middel van een aselechte steekproef uit het bevolkingsregister van het CBS. Daarnaast zijn respondenten allemaal op dezelfde manier benaderd: door middel van een brief. De respondentenwerving van het LISS-panel lijkt hiermee een sterke kant van het onderzoek. Echter, doordat er meerdere personen binnen één huishouden mee konden doen aan het beantwoorden van de vragenlijsten, moesten we om de assumptie van onafhankelijke waarnemingen te waarborgen, per huishouden één huishoudhoofd selecteren. Dit heeft ervoor gezorgd dat de respondenten in de steekproef ten eerste voornamelijk man zijn, en ten tweede relatief oud zijn. Om deze reden komt de generaliseerbaarheid van dit onderzoek in het gering, aangezien de generaliseerbaarheid afhankelijk is van de representativiteit van de steekproef. De steekproef is representatief voor de populatie oudere, mannelijke inwoners van Nederland, niet voor de Nederlandse bevolking, hiermee is de generaliseerbaarheid van het onderzoek een zwakker punt. De Nederlandse bevolking is namelijk gemiddeld 42.4 jaar oud en de man-vrouwverhouding is nagenoeg gelijk (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2025; Centraal Bureau voor de Statistiek, 2025).

Al met al blijft de vraag staan hoe mensen een mondiale identiteit kunnen creëren, zodat de hoognodige samenwerking om mondiale problemen op te lossen verwezenlijkt kan worden. Mondiale crises vereisen mondiale samenwerking, dus de mensheid heeft er baat bij als er een gezamenlijk gevoel van identiteit ontstaat. Uit dit onderzoek is gebleken dat het genieten van een autoritatieve opvoeding wel leidt tot een sterkere mondiale identiteit, hoewel dit effect klein is. Eveneens geldt voor prosociale waarden van ouders dat zij een heel zwak positief effect hebben op de mondiale identiteitsontwikkeling; deze prosociale waarden blijken te behoren tot de autoritatieve opvoedstijl. Tot slot heeft prosociaal gedrag van ouders geen invloed op de mondiale identiteitsontwikkeling, maar er wordt voor vervolgonderzoek aangeraden om ook invloeden die buiten de gezinsgrenzen liggen mee te nemen. Tevens wordt aangeraden om uitgebreider onderzoek te doen naar de relatie van prosociaal gedrag van ouders op de mondiale identiteitsontwikkeling. Zo kan prosociaal gedrag breder gemeten worden via dagelijkse prosociale handelingen en kunnen georganiseerde vormen van prosociaal gedrag opgesplitst worden in een parochiaal en internationaal domein. Het is wenselijk om inzicht te krijgen hoe de mondiale identiteitsvorming bevorderd kan worden, want hoe je het ook wendt of keert, iedereen heeft baat bij verbroedering van de mensheid.

6. Referenties

Adler, A. (1954). *Understanding human nature* (W. B. Wolfe, Trans.). Greenwich, CT: Fawcett.
(Original work published 1927)

Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. General Learning Press.

Baumrind, D. (1971). Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology*, 4(1, Pt.2), 1–103. <https://doi.org/10.1037/h0030372>

Bergstrøm, I. I. (2024). This is what today's parents do better than previous generations. *ScienceNorway*. <https://www.sciencenorway.no/children-and-adolescents-family-social-relations/this-is-what-todays-parents-do-better-than-previous-generations/2440395>

Buchan, N. R., Brewer, M. B., Grimalda, G., Wilson, R. K., Fatas, E., & Foddy, M. (2011). Global Social Identity and Global Cooperation. *Psychological Science*, 22(6), 821–828. <https://doi.org/10.1177/0956797611409590>

Caspi, A., Roberts, B. W. & Shiner, R. L. (2005). PERSONALITY DEVELOPMENT: Stability and Change. *Annu. Rev. Psychol.*, 56, 453–484. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.55.090902.141913>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2023). *Drie kwart volwassenen bezorgd over gevolgen klimaatverandering*. Centraal Bureau Voor De Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2023/48/drie-kwart-volwassenen-bezorgd-over-gevolgen-klimaatverandering>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2025). *Bevolking op 1 januari en gemiddeld; geslacht, leeftijd, en regio*. Centraal Bureau Voor De Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/03759ned?dl=39E0B>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2025). *Mannen en vrouwen*. Centraal Bureau Voor De Statistiek.
<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/verdeling/>

Centerdata. (z.d.). *LISS panel*. <https://www.centerdata.nl/liss-panel>

Eisenberg, N., Carlo, G., Murphy, B., & Van Court, P. (1995). Prosocial development in late adolescence: A longitudinal study. *Child Development*, 66(4), 1179–1197. <https://doi.org/10.2307/1131806>

Eisenberg, N., & Fabes, R. A. (1998). Prosocial development. In W. Damon & N. Eisenberg (Ed.), *Handbook of child psychology: Social, emotional, and personality development* (5th ed., 701–778).

Gaertner, S., & Dovidio, J. (2000). *Reducing intergroup bias: the common ingroup identity mode*. Psychology Press.

Grusec, J. E., & Hastings, P. D. (2007). *Handbook of socialization: theory and research*. The Guilford Press.

Hagel, M. L., Trutzenberg, F., & Eid, M. (2022). Perceived parenting and identification with all humanity: Insights from England and Germany. *Frontiers in Psychology*, 13, 92456. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2022.924562/full>

Hardy, S.A., Carlo, G. & Roesch, S.C. (2010). Links Between Adolescents' Expected Parental Reactions and Prosocial Behavioral Tendencies: The Mediating Role of Prosocial Values. *J Youth Adolescence* 39, 84–95. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1007/s10964-008-9383-7>

Harris, J. R. (1995). Where is the child's environment? A group socialization theory of development. *Psychological Review*, 102(3), 458–489. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.102.3.458>

Jaiswal, A., Aggrawal, S., & Madana, V. (2025, April 9). Gender Differences in Global Identity Development: Implications for Intercultural Competence in Higher Education. *researchgate.net*. <https://doi.org/10.18260/1-2--54093>

Kuppens, S. & Ceulemans, E. (2019). Parenting Styles: A Closer Look at a Well-Known Concept. *J Child Fam Stud*. 28(1):168-181. <https://doi:10.1007/s10826-018-1242-x>

- Mazzucchelli, T.G. (2018). *Social Learning Influences: Modelling, Instructions, Consequences*. In: Sanders, M., Morawska, A. (eds) *Handbook of Parenting and Child Development Across the Lifespan*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-94598-9_4
- McFarland, S., Webb, M., Brown, D. (2012). All Humanity Is My Ingroup: A Measure and Studies of Identification With All Humanity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 103(5), 830-853. <https://doi.org/10.1037/a0028724>
- Mojeiko, M. A. (2022). Differentiation of East and West traditional cultures: determinants & parallels. *Vestnik Of Samatra State Technical University. Series Philosophy*, 4(1), 5-10. doi:[10.17673/vsgtu-phil.2022.1.1](https://doi.org/10.17673/vsgtu-phil.2022.1.1)
- Mousavi, A., & Juhari, R. (2019). *Systematic review of parenting style and children's emotional intelligence: recent updates on Western and non-Western families*.
- Oliner, S. P. & Oliner, P. M. (1988). *The altruistic personality: Rescuers of Jews in Nazi Europe*. New York: The Free Press.
- Oliner, P. M. & Oliner, S. P. (1992). *Promoting Extensive Altruistic Bonds: A Conceptual Elaboration and Some Pragmatic Implications*. In P. M. Oliner, S. Oliner, L. Baron, & L. Blum, (Eds.). *Embracing the Other: Philosophical, Psychological, and Historical Perspectives on Altruism*. New York University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt9qg24m.26>.
- Ottoni-Wilhelm, M., Estell, D.B., & Perdue, N.H. (2014). Role-modeling and conversations about giving in the socialization of adolescent charitable giving and volunteering. *Journal of Adolescence*, 37(1), 53-66. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2013.10.010>
- Sparkman, D. J. & Hamer, K. (2020). Seeing the human in everyone: Multicultural experiences predict more positive intergroup attitudes and humanitarian helping through identification with all humanity. *Int. J. Intercult. Relat.* 79, 121-134. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2020.08.007>
- Universiteit van Amsterdam. (2025). *Global Risks Report 2025: Conflict, milieu en desinformatie vormen grootste bedreigingen*. Universiteit Van Amsterdam. <https://www.uva.nl/content/nieuws/persberichten/2025/01/global-risks-report-2025-conflict-milieu-en-desinformatie-vormen-grootste-bedreigingen.html?cb>
- Universiteit van Leiden. (2023). *Wetenschappers bepleiten meer bevoegdheden voor internationale organisaties*. Universiteit van Leiden.

<https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2023/04/wetenschappers-bep-leiten-meer-bevoegdheden-voor-internationale-organisaties>

Skinner, B. F. (1953). *Science and human behavior*. New York: The Macmillan Company.

Van Den Brink, J. (2019). *Is er een relatie tussen het opleidingsniveau en het opvoedgedrag van ouders van kinderen in de leeftijd van 18 tot 42 maanden?* [MA thesis]. Universiteit Utrecht.

De Waal, M. F., Born, M. P., Brinkmann, U., & Frasch, J. J. (2020). Third Culture Kids, their diversity beliefs and their intercultural competences. *International Journal of Intercultural Relations*, 79, 177–190. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2020.09.002>

Spinrad, T. L. & Eisenberg, N. (2019). Socialization of Moral Emotions and Behavior. In D. J. Laible, G. Carlo, & L. M. Padilla-Walker (Eds.). *The Oxford Handbook of Parenting and Moral Development*. Oxford University Press <https://proxy-ub.rug.nl/login?url=https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190638696.013>.

Bijlage 1: Documentatie van de variabelen

Bijlage 1 geeft de beschrijvende statistiek en de uitgevoerde bewerkingen op de variabelen die zijn opgenomen in de analyse weer. De statistieken zijn het resultaat van de dataselectie waarin enkel huishoudhoofden (positie) en respondenten die de drie vragenlijsten Familie-enquête 2017 (ox17a_m), Familie-enquête 2018 (oz18a_m) en International Solidarity (aab22a_m) hebben ontvangen zijn geselecteerd.

SYNTAX

GET

*FILE='/Users/evawewerinke/Desktop/SCRIPTIE/Vraagstellingen Mondiale Identiteit - toelichting bij de LISS-data/MERGE
backgroundjan2022__aab22a_EN_1.0__ox17a_EN_1.0p__oz18a_EN_1.0p__vm20a_EN_1.0p.sav'.*

DATASET NAME DataSet1 WINDOW=FRONT.

*Steekproef: iedereen moet alle vragenlijsten hebben beantwoord & huishoudhoofd zijn.

FILTER OFF.

USE ALL.

SELECT IF (aab22a_m > 0 & oz18a_m > 0 & ox17a_m > 0 & positie = 1).

EXECUTE.

*MONDIALE IDENTITEIT.

*Item mondiale identiteit.

FREQUENCIES VARIABLES=aab22a201

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

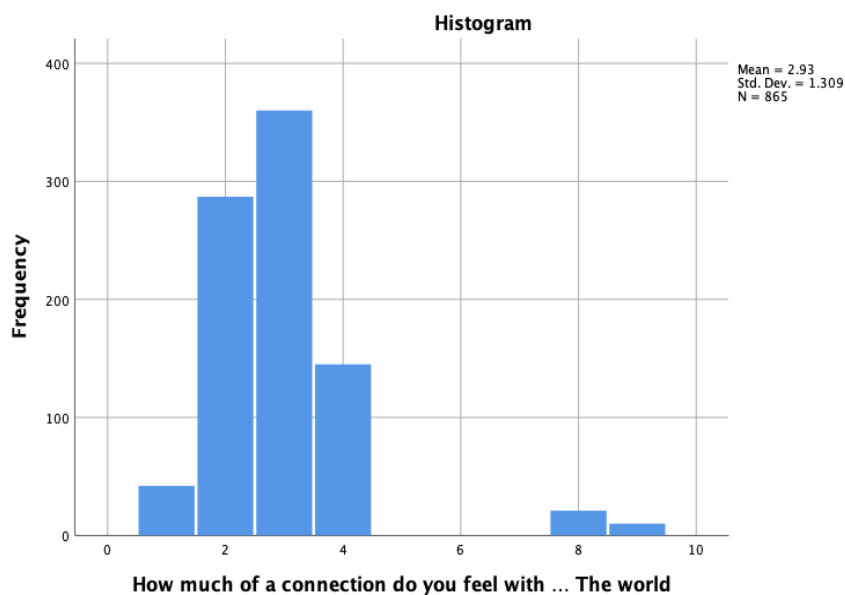
Statistics

*aab22a201 How much of a connection do you
feel with ... The world*

N	<i>Valid</i>	865
	<i>Missing</i>	6
Mean		2.93
Std. Deviation		1.309
Minimum		1
Maximum		9
Percentiles	25	2.00
	50	3.00
	75	3.00

aab22a201 How much of a connection do you feel with ... The world

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
Valid	<i>1 strongly connected</i>	42	4.8	4.9	4.9
	<i>2 connected</i>	287	33.0	33.2	38.0
	<i>3 not very connected</i>	360	41.3	41.6	79.7
	<i>4 not at all connected</i>	145	16.6	16.8	96.4
	<i>8 don't know</i>	21	2.4	2.4	98.8
	<i>9 no answer</i>	10	1.1	1.2	100.0
	Total	865	99.3	100.0	
Missing	System	6	.7		
Total		871	100.0		

SET TLook=None Small=0.0001 SUMMARY=None THREADS=AUTO TFit=Both DIGITGROUPING=No
LEADZERO=No TABLERENDER=light.

*Mondiale identiteit hercoderen. De scores van de variabele zijn gespiegeld, zodat een hoge score op Mondiale identiteit een hogere mate van mondiale identiteit betekent.

*Tevens is het item gehercodeerd waarbij de scores 8 en 9 als system missing zijn opgegeven.

RECODE aab22a201 (1=4) (2=3) (3=2) (4=1) (8=SYSMIS) (9=SYSMIS) INTO MondialeID.

VARIABLE LABELS MondialeID 'Mondiale identiteit '.

EXECUTE.

*Uiteindelijke variabele Mondiale identiteit.


```

FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID
/NTILES=4
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN
/HISTOGRAM
/ORDER=ANALYSIS.

```

Frequencies

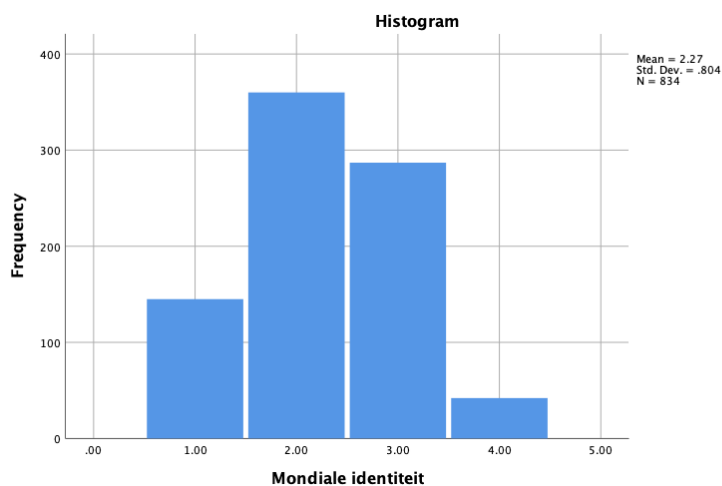
Statistics

MondialeID Mondiale identiteit

N	Valid	834
	Missing	37
Mean		2.2710
Std. Deviation		.80422
Minimum		1.00
Maximum		4.00
Percentiles	25	2.0000
	50	2.0000
	75	3.0000

MondialeID Mondiale identiteit

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	145	16.6	17.4	17.4
	2.00	360	41.3	43.2	60.6
	3.00	287	33.0	34.4	95.0
	4.00	42	4.8	5.0	100.0
	Total	834	95.8	100.0	
Missing	System	37	4.2		
Total		871	100.0		

*Toelichting: De data van de variabele Mondiale identiteit lijken normaal verdeeld te zijn. Er zijn weinig respondenten met de score 4, wat betekent dat er weinig mensen zijn die een sterke mondiale identiteit hebben.

*Er is echter wel genoeg spreiding in de data.

*AUTORITATIEVE OPVOEDSTIJL.

*De variabele Autoritatieve opvoedstijl bestaat uit 6 items waarvan een schaal is gemaakt.

*Items opvoedstijl.

FREQUENCIES VARIABLES=oz18a307 oz18a309 oz18a310 oz18a311 oz18a312 oz18a314

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

		oz18a307 My parents tried to make my youth interesting and educational.	oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	oz18a310 My parents punished me harshly, even for little things.	oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	oz18a312 My parents beat me more than I deserved.	oz18a314 both wor deeds, m parents l know tha loved me
N	Valid	868	868	868	868	868	868
	Missing	3	3	3	3	3	3
Mean		3.65	3.86	2.09	3.96	1.67	3.70
Std. Deviation		1.106	1.083	1.090	.993	1.062	1.101
Minimum		1	1	1	1	1	1
Maximum		5	5	5	5	5	5
Percentiles	25	3.00	3.00	1.00	3.00	1.00	3.00
	50	4.00	4.00	2.00	4.00	1.00	4.00
	75	5.00	5.00	3.00	5.00	2.00	5.00

Frequency Table

oz18a307 My parents tried to make my youth interesting and educational.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	36	4.1	4.1	4.1
	2 Not very accurate	97	11.1	11.2	15.3
	3 Neutral	232	26.6	26.7	42.1
	4 More or less accurate	277	31.8	31.9	74.0
	5 Completely accurate	226	25.9	26.0	100.0
	Total	868	99.7	100.0	
Missing	System	3	.3		
Total		871	100.0		

oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1 Not at all accurate</i>	32	3.7	3.7	3.7
	<i>2 Not very accurate</i>	80	9.2	9.2	12.9
	<i>3 Neutral</i>	147	16.9	16.9	29.8
	<i>4 More or less accurate</i>	330	37.9	38.0	67.9
	<i>5 Completely accurate</i>	279	32.0	32.1	100.0
	<i>Total</i>	868	99.7	100.0	
<i>Missing</i>	<i>System</i>	3	.3		
<i>Total</i>		871	100.0		

oz18a310 My parents punished me harshly, even for little things.

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1 Not at all accurate</i>	315	36.2	36.3	36.3
	<i>2 Not very accurate</i>	300	34.4	34.6	70.9
	<i>3 Neutral</i>	140	16.1	16.1	87.0
	<i>4 More or less accurate</i>	87	10.0	10.0	97.0
	<i>5 Completely accurate</i>	26	3.0	3.0	100.0
	<i>Total</i>	868	99.7	100.0	
<i>Missing</i>	<i>System</i>	3	.3		
<i>Total</i>		871	100.0		

oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1 Not at all accurate</i>	20	2.3	2.3	2.3
	<i>2 Not very accurate</i>	47	5.4	5.4	7.7
	<i>3 Neutral</i>	184	21.1	21.2	28.9
	<i>4 More or less accurate</i>	313	35.9	36.1	65.0
	<i>5 Completely accurate</i>	304	34.9	35.0	100.0
	<i>Total</i>	868	99.7	100.0	
<i>Missing</i>	<i>System</i>	3	.3		
<i>Total</i>		871	100.0		

oz18a312 My parents beat me more than I deserved.

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1 Not at all accurate</i>	557	63.9	64.2	64.2
	<i>2 Not very accurate</i>	141	16.2	16.2	80.4
	<i>3 Neutral</i>	101	11.6	11.6	92.1
	<i>4 More or less accurate</i>	41	4.7	4.7	96.8
	<i>5 Completely accurate</i>	28	3.2	3.2	100.0
	<i>Total</i>	868	99.7	100.0	
<i>Missing</i>	<i>System</i>	3	.3		
<i>Total</i>		871	100.0		

oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>

Valid	1 Not at all accurate	36	4.1	4.1	4.1
	2 Not very accurate	90	10.3	10.4	14.5
	3 Neutral	207	23.8	23.8	38.4
	4 More or less accurate	298	34.2	34.3	72.7
	5 Completely accurate	237	27.2	27.3	100.0
	Total	868	99.7	100.0	
Missing	System	3	.3		
Total		871	100.0		

*Spiegelen 2 onderdelen opvoedstijl, zodat een lage score een autoritaire opvoeding en een hoge score een autoritatieve opvoeding betekent.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

RECODE oz18a310 oz18a312 (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO roz18a310 roz18a312.

VARIABLE LABELS roz18a310 'Straffen' /roz18a312 'Slaan'.

EXECUTE.

*Schaalitems autoritatieve opvoedstijl.

RELIABILITY

/VARIABLES=oz18a307 oz18a309 oz18a311 oz18a314 roz18a310 roz18a312

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	868	99.7
	Excluded ^a	3	.3
	Total	871	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.849	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted

oz18a307 My parents tried to make my youth interesting and educational.	19.7661	16.798	.617	.827
oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	19.5541	16.134	.725	.806
oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	19.4505	16.898	.702	.812
oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.	19.7085	16.271	.690	.812
roz18a310 Straffen	19.5000	17.674	.518	.845
roz18a312 Slaan	19.0772	17.585	.550	.839

*Autoritatieve opvoedstijl samenvoegen door 6 items.
 COMPUTE Autoritatieve_opvoedstijl=(roz18a310 + roz18a310 +
 oz18a307+oz18a309+oz18a311+oz18a314) / 6.
 VARIABLE LABELS Autoritatieve_opvoedstijl 'Autoritatieve_opvoedstijl'.
 EXECUTE.

*Uiteindelijke variabele Autoritatieve opvoedstijl.
 FREQUENCIES VARIABLES=Autoritatieve_opvoedstijl
 /NTILES=4
 /STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN
 /HISTOGRAM
 /ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

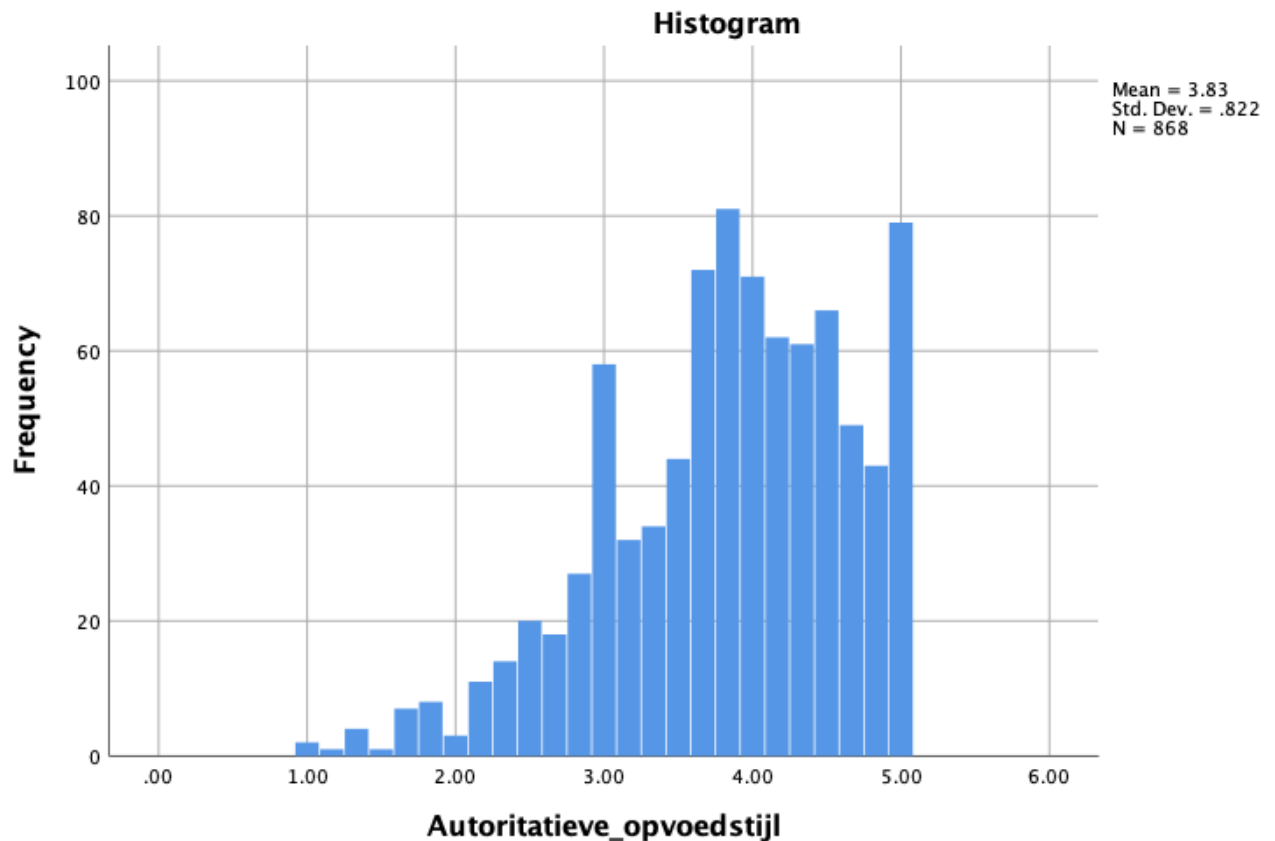
Autoritatieve_opvoedstijl
 Autoritatieve_opvoedstijl

N	Valid	868
	Missing	3
Mean		3.8314
Std. Deviation		.82181
Minimum		1.00
Maximum		5.00
Percentiles	25	3.3333
	50	3.8333
	75	4.5000

Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

<i>Valid</i>	<i>1.00</i>	<i>2</i>	<i>.2</i>	<i>.2</i>	<i>.2</i>
	<i>1.17</i>	<i>1</i>	<i>.1</i>	<i>.1</i>	<i>.3</i>
	<i>1.33</i>	<i>4</i>	<i>.5</i>	<i>.5</i>	<i>.8</i>
	<i>1.50</i>	<i>1</i>	<i>.1</i>	<i>.1</i>	<i>.9</i>
	<i>1.67</i>	<i>7</i>	<i>.8</i>	<i>.8</i>	<i>1.7</i>
	<i>1.83</i>	<i>8</i>	<i>.9</i>	<i>.9</i>	<i>2.6</i>
	<i>2.00</i>	<i>3</i>	<i>.3</i>	<i>.3</i>	<i>3.0</i>
	<i>2.17</i>	<i>11</i>	<i>1.3</i>	<i>1.3</i>	<i>4.3</i>
	<i>2.33</i>	<i>14</i>	<i>1.6</i>	<i>1.6</i>	<i>5.9</i>
	<i>2.50</i>	<i>20</i>	<i>2.3</i>	<i>2.3</i>	<i>8.2</i>
	<i>2.67</i>	<i>18</i>	<i>2.1</i>	<i>2.1</i>	<i>10.3</i>
	<i>2.83</i>	<i>27</i>	<i>3.1</i>	<i>3.1</i>	<i>13.4</i>
	<i>3.00</i>	<i>58</i>	<i>6.7</i>	<i>6.7</i>	<i>20.0</i>
	<i>3.17</i>	<i>32</i>	<i>3.7</i>	<i>3.7</i>	<i>23.7</i>
	<i>3.33</i>	<i>34</i>	<i>3.9</i>	<i>3.9</i>	<i>27.6</i>
	<i>3.50</i>	<i>44</i>	<i>5.1</i>	<i>5.1</i>	<i>32.7</i>
	<i>3.67</i>	<i>72</i>	<i>8.3</i>	<i>8.3</i>	<i>41.0</i>
	<i>3.83</i>	<i>81</i>	<i>9.3</i>	<i>9.3</i>	<i>50.3</i>
	<i>4.00</i>	<i>71</i>	<i>8.2</i>	<i>8.2</i>	<i>58.5</i>
	<i>4.17</i>	<i>62</i>	<i>7.1</i>	<i>7.1</i>	<i>65.7</i>
	<i>4.33</i>	<i>61</i>	<i>7.0</i>	<i>7.0</i>	<i>72.7</i>
	<i>4.50</i>	<i>66</i>	<i>7.6</i>	<i>7.6</i>	<i>80.3</i>
	<i>4.67</i>	<i>49</i>	<i>5.6</i>	<i>5.6</i>	<i>85.9</i>
	<i>4.83</i>	<i>43</i>	<i>4.9</i>	<i>5.0</i>	<i>90.9</i>
	<i>5.00</i>	<i>79</i>	<i>9.1</i>	<i>9.1</i>	<i>100.0</i>
	<i>Total</i>	<i>868</i>	<i>99.7</i>	<i>100.0</i>	
<i>Missing</i>	<i>System</i>	<i>3</i>	<i>.3</i>		
<i>Total</i>		<i>871</i>	<i>100.0</i>		

*Toelichting: de verdeling van de data van Autoritatieve opvoedstijl lijkt linksscheef verdeeld te zijn. Er zijn meer respondenten die een meer autoritatieve opvoedstijl hebben genoten.

*Tevens valt het op dat er veel respondenten zijn die op alle items 5 hebben gescoord, wat de maximumscore dan ook 5 maakt. Er is voldoende spreiding in de data.

*De Cronbach's alpha van 0.849 duidt op een sterke interne consistentie tussen de items en dus op een betrouwbare schaal voor de variabele.

*PROSOCIAAL GEDRAG OUDERS.

*De variabele Prosociaal gedrag van ouders bestaat uit 1 item.

*Item prosociaal gedrag van ouders.

FREQUENCIES VARIABLES=ox17a162

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

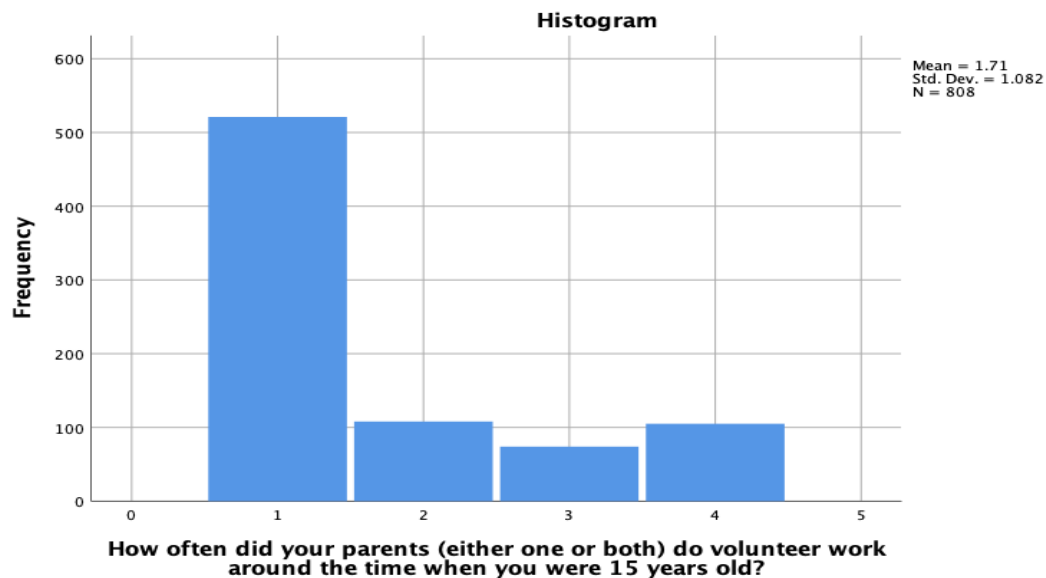
ox17a162 How often did your parents (either one or both) do volunteer work around the time when you were 15 years old?

N	<i>Valid</i>	808
	<i>Missing</i>	63
Mean		1.71
Std. Deviation		1.082
Minimum		1

Maximum		4
Percentiles	25	1.00
	50	1.00
	75	2.00

ox17a162 How often did your parents (either one or both) do volunteer work around the time when you were 15 years old?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Never	521	59.8	64.5	64.5
	2 A few times per year	108	12.4	13.4	77.8
	3 Every month	74	8.5	9.2	87.0
	4 Every week	105	12.1	13.0	100.0
	Total	808	92.8	100.0	
Missing	99 I don't know	63	7.2		
Total		871	100.0		

*Hercoderen. De variabele bevat een antwoordscore van 99, wat "Weet ik niet" betekent. De variabele wordt gehercodeerd waarbij 99 als system missing wordt opgegeven.
 RECODE ox17a162 (1=1) (2=2) (3=3) (4=4) (99=SYSMIS) INTO Prosociaalgedrag.
 VARIABLE LABELS Prosociaalgedrag 'Prosociaalgedrag'.
 EXECUTE.

*Uiteindelijke variabele Prosociaal gedrag ouders.
 FREQUENCIES VARIABLES=Prosociaalgedrag
 /NTILES=4
 /STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN
 /HISTOGRAM
 /ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

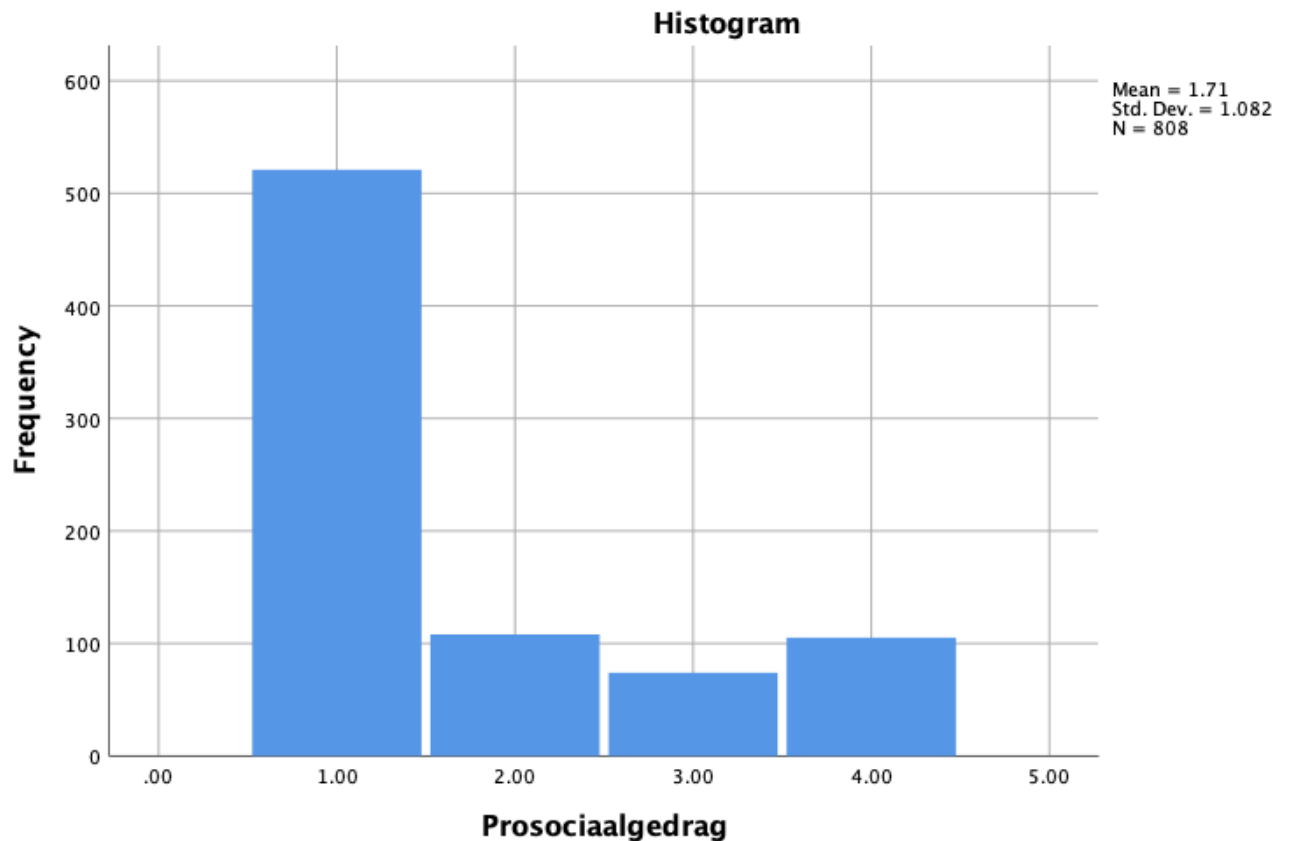
Statistics

Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag

<i>N</i>	<i>Valid</i>	808
	<i>Missing</i>	63
<i>Mean</i>		1.7067
<i>Std. Deviation</i>		1.08241
<i>Minimum</i>		1.00
<i>Maximum</i>		4.00
<i>Percentiles</i>	25	1.0000
	50	1.0000
	75	2.0000

Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	1.00	521	59.8	64.5	64.5
	2.00	108	12.4	13.4	77.8
	3.00	74	8.5	9.2	87.0
	4.00	105	12.1	13.0	100.0
	<i>Total</i>	808	92.8	100.0	
<i>Missing</i>	<i>System</i>	63	7.2		
<i>Total</i>		871	100.0		

*Toelichting: De variabele Prosociaal gedrag van ouders is niet erg normaal verdeeld. De verdeling is rechtsscheef, doordat veel respondenten aan hebben gegeven dat hun ouders nooit vrijwilligerswerk hebben gedaan.

*PROSOCIALE WAARDEN OUDERS.

*De variabele Prosociale waarden van ouders bestaat uit 2 items, die zijn samengevoegd tot een schaal.

*Items Prosociale waarden ouders.

FREQUENCIES VARIABLES=oz18a316 oz18a317

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

		oz18a316 My parents taught me to take others into account.	oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.
N	Valid	868	868
	Missing	3	3
Mean		4.15	3.94
Std. Deviation		.845	.894

Minimum		1	1
Maximum		5	5
Percentiles	25	4.00	3.00
	50	4.00	4.00
	75	5.00	5.00

Frequency Table

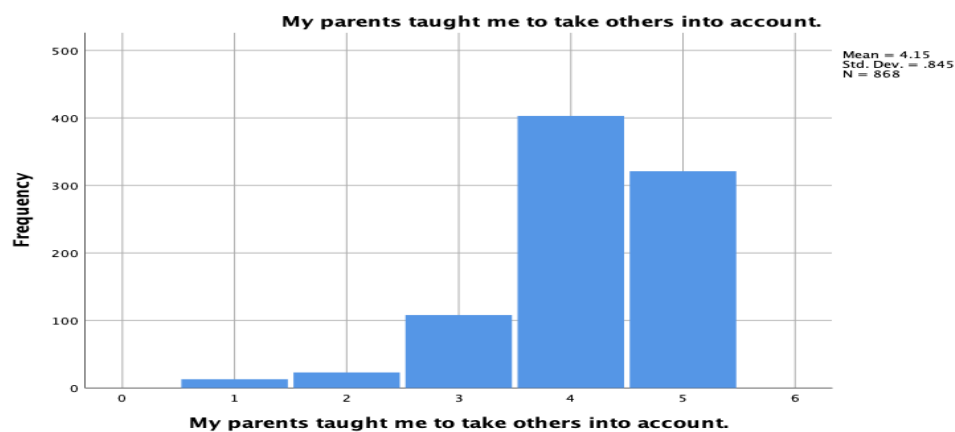
oz18a316 My parents taught me to take others into account.

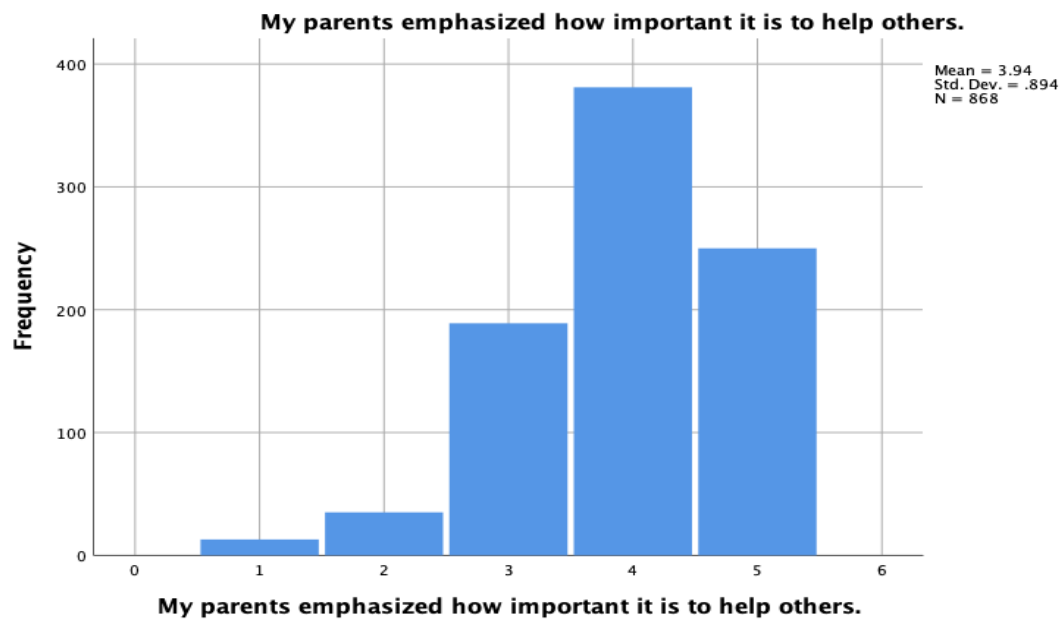
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Completely disagree	13	1.5	1.5	1.5
	2 Disagree	23	2.6	2.6	4.1
	3 Neutral	108	12.4	12.4	16.6
	4 Agree	403	46.3	46.4	63.0
	5 Completely agree	321	36.9	37.0	100.0
	Total	868	99.7	100.0	
Missing	System	3	.3		
Total		871	100.0		

oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Completely disagree	13	1.5	1.5	1.5
	2 Disagree	35	4.0	4.0	5.5
	3 Neutral	189	21.7	21.8	27.3
	4 Agree	381	43.7	43.9	71.2
	5 Completely agree	250	28.7	28.8	100.0
	Total	868	99.7	100.0	
Missing	System	3	.3		
Total		871	100.0		

Histogram

*Prosociale waarden ouders samenvoegen.
`COMPUTE Prosocialewaarden=(oz18a316 + oz18a317)/ 2.`
`EXECUTE.`

*Schaalitems Prosociale waarden ouders.
`RELIABILITY`
`/VARIABLES=oz18a316 oz18a317`
`/SCALE('ALL VARIABLES') ALL`
`/MODEL=ALPHA`
`/STATISTICS=CORR`
`/SUMMARY=TOTAL MEANS CORR.`

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	868	99.7
	Excluded ^a	3	.3
	Total	871	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.879	.880	2

Inter-Item Correlation Matrix

	oz18a316 My parents taught me to take others into account.	oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.
oz18a316 My parents taught me to take others into account.	1.000	.786
oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.	.786	1.000

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.046	3.945	4.147	.203	1.051	.021	2
Inter-Item Correlations	.786	.786	.786	.000	1.000	.000	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Item Deleted
oz18a316 My parents taught me to take others into account.	3.94	.800	.786	.618	.
oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.	4.15	.714	.786	.618	.

*Uiteindelijke variabele Prosociale waarden ouders.

FREQUENCIES VARIABLES=Prosocialewaarden

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

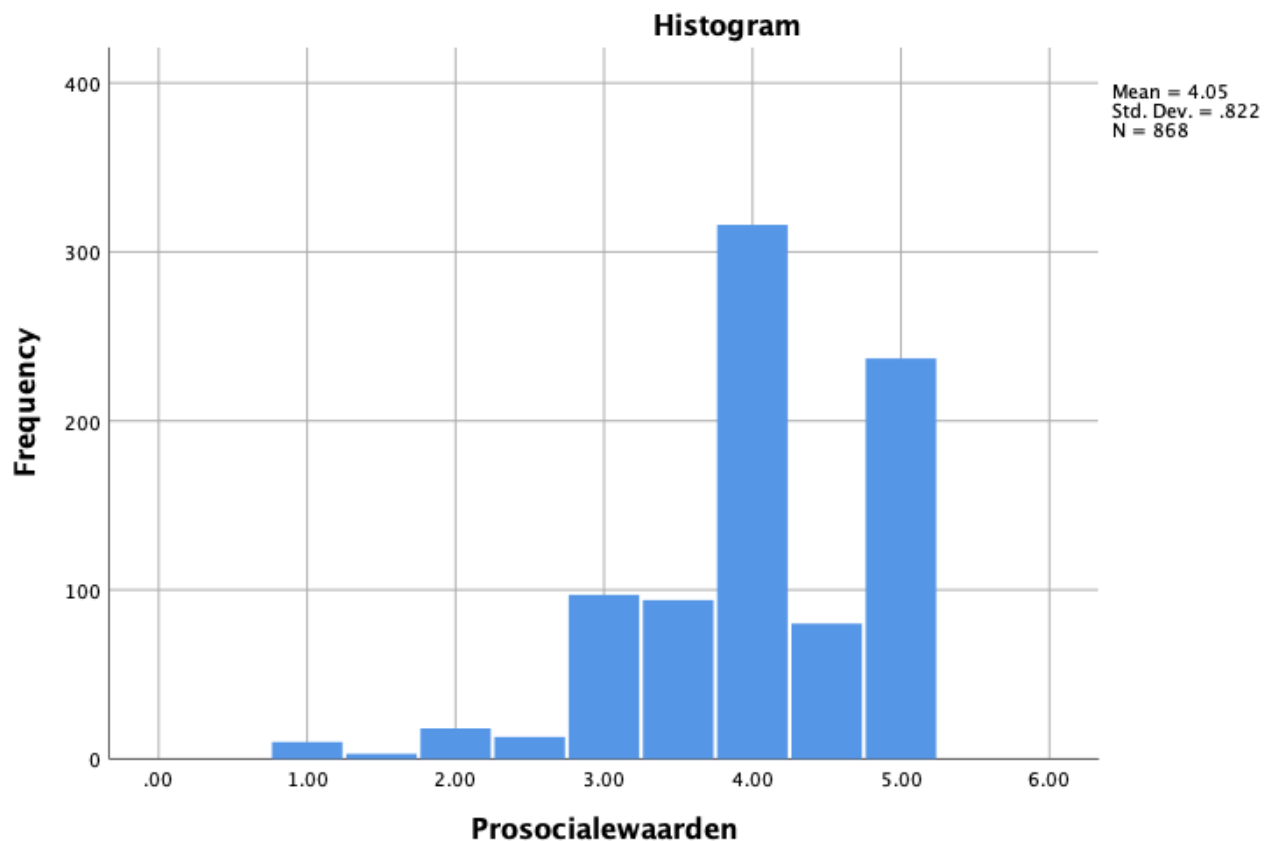
Prosocialewaarden

N	Valid	868
	Missing	3
Mean	4.0461	
Std. Deviation	.82189	

Minimum		1.00
Maximum		5.00
Percentiles	25	3.5000
	50	4.0000
	75	5.0000

Prosocialewaarden

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	10	1.1	1.2	1.2
	1.50	3	.3	.3	1.5
	2.00	18	2.1	2.1	3.6
	2.50	13	1.5	1.5	5.1
	3.00	97	11.1	11.2	16.2
	3.50	94	10.8	10.8	27.1
	4.00	316	36.3	36.4	63.5
	4.50	80	9.2	9.2	72.7
	5.00	237	27.2	27.3	100.0
	Total	868	99.7	100.0	
Missing	System	3	.3		
Total		871	100.0		

*Toelichting: De variabele Prosociale waarden van ouders wordt gevormd door twee items, die samen een Cronbach's alpha van 0.879 hebben. Dit duidt op sterke interne consistentie; de variabele vormt een betrouwbare maatstaf voor het concept.

*De verdeling van de data van de variabele is linksscheef verdeeld. Er zijn duidelijk meer respondenten die tijdens hun opvoeding wél prosociale waarden hebben meegekregen.
 *Er zijn weinig respondenten die aangeven nauwelijks of geen prosociale waarden meegekregen te hebben.

*GESLACHT.

*Item Geslacht.

FREQUENCIES VARIABLES=geslacht

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

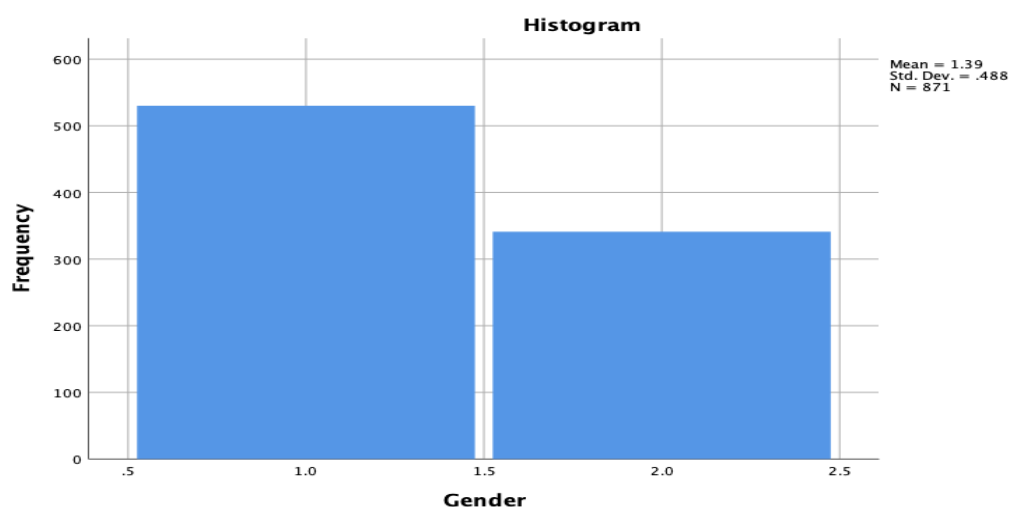
Statistics

geslacht Gender

N	Valid		871
	Missing		0
Mean			1.39
Std. Deviation			.488
Minimum			1
Maximum			2
Percentiles	25		1.00
	50		1.00
	75		2.00

geslacht Gender

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Male	530	60.8	60.8	60.8
	2 Female	341	39.2	39.2	100.0
	Total	871	100.0	100.0	

*Dummy maken van geslacht. Ook wordt score 3 "Anders" opgegeven als system missing.

```
RECODE geslacht (1=0) (2=1) (3=SYSMIS) INTO Geslacht_dummy.
VARIABLE LABELS Geslacht_dummy 'Geslacht'.
EXECUTE.
```

```
*Uiteindelijke variabele Geslacht_dummy.
FREQUENCIES VARIABLES=Geslacht_dummy
  /NTILES=4
  /STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN
  /HISTOGRAM
  /ORDER=ANALYSIS.
Frequencies
```

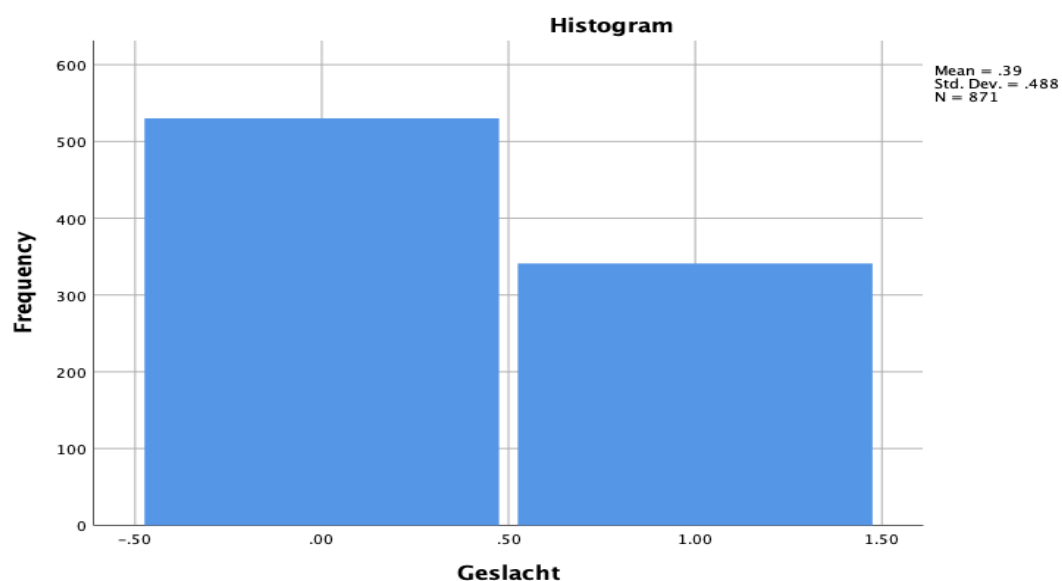
Statistics

Geslacht_dummy Geslacht

N	Valid		871
	Missing		0
Mean			.3915
Std. Deviation			.48837
Minimum			.00
Maximum			1.00
Percentiles	25		.0000
	50		.0000
	75		1.0000

Geslacht_dummy Geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	530	60.8	60.8	60.8
	1.00	341	39.2	39.2	100.0
	Total	871	100.0	100.0	

*Toelichting: De steekproef bestaat duidelijk uit meer mannen dan vrouwen. Dit kan verklaard worden door de selectie van de steekproef, die enkel uit huishoudhoofden bestaat.

*Aangezien mannen vaker huishoudhoofd zijn, zijn mannen oververtegenwoordigd in deze steekproef en zal mede om deze reden Geslacht als controlevariabele in het onderzoek worden opgenomen.

*LEEFTIJD.

*De variabele Leeftijd bestaat uit één item, waar geen verdere bewerkingen op zijn uitgevoerd.

*Item leeftijd.

FREQUENCIES VARIABLES=leeftijd

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

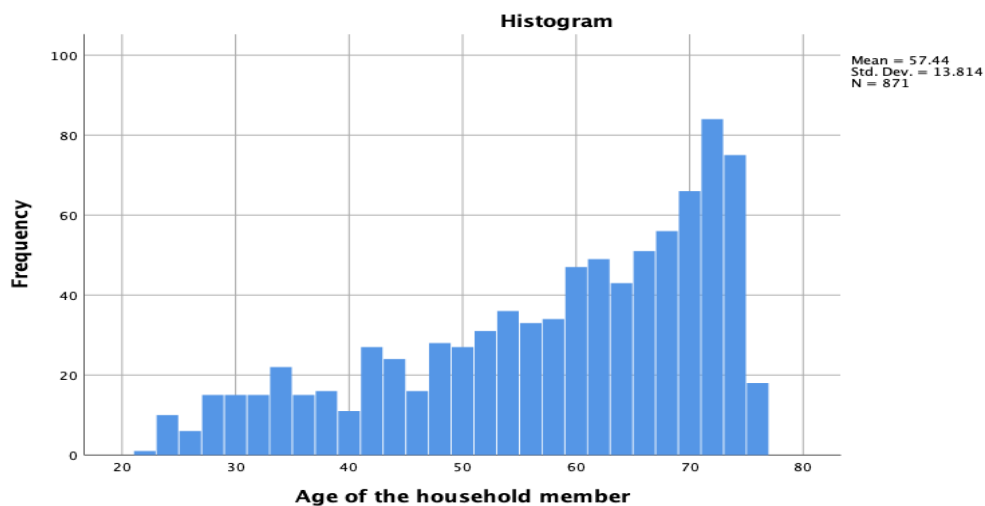
/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

leeftijd Age of the household member

N	Valid	871
	Missing	0
Mean		57.44
Std. Deviation		13.814
Minimum		22
Maximum		75
Percentiles	25	48.00
	50	61.00
	75	69.00

*Toelichting: De gemiddelde leeftijd van de respondenten in de steekproef is hoog. Ook dit heeft te maken met het feit dat er bij de steekproefselectie is geselecteerd op huishoudhoofden; zij zijn nou eenmaal vaak ouder.

*Mede om deze reden wordt leeftijd als controlevariabele opgenomen in het onderzoek.

*OPLEIDINGSNIVEAU OUDERS.

*De variabele Opleidingsniveau ouders bestaat uit twee items: het opleidingsniveau van de vader en moeder van de respondent. Deze twee items zijn samengevoegd tot een schaal.

*Items Opleidingsniveau ouders.

FREQUENCIES VARIABLES=oz18a269 oz18a271

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

		oz18a269 What is/was your father's highest completed education?	oz18a271 What is/was your mother's highest completed education?
N	Valid	780	793
	Missing	91	78
Mean		3.89	3.26
Std. Deviation		1.839	1.532
Minimum		1	1
Maximum		8	8
Percentiles	25	3.00	2.00
	50	3.00	3.00
	75	5.75	4.00

Frequency Table

oz18a269 What is/was your father's highest completed education?

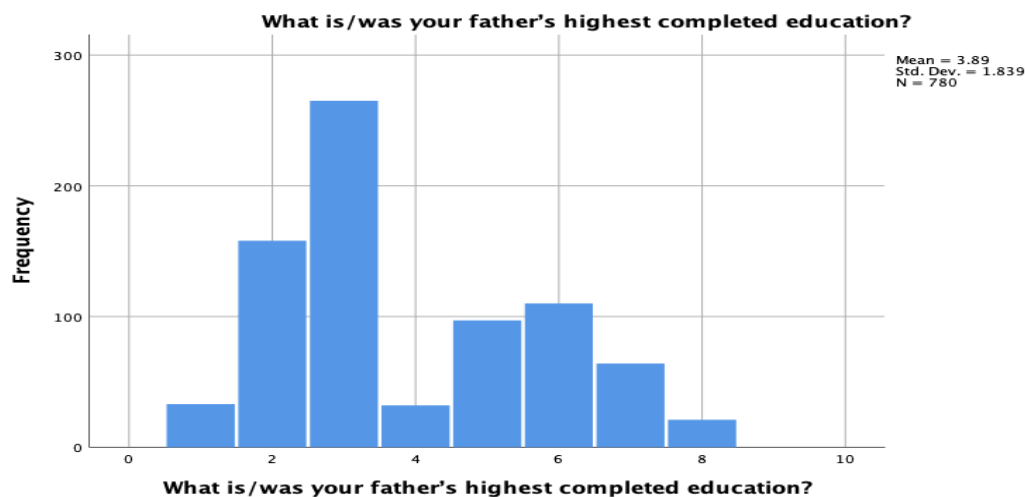
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 No completed education	33	3.8	4.2	4.2
	2 Primary school	158	18.1	20.3	24.5
	3 VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO (lower/intermediate secondary education; US: junior high school)	265	30.4	34.0	58.5
	4 HAVO / VWO (higher/pre-university secondary education; US: senior high school)	32	3.7	4.1	62.6
	5 MBO (intermediate professional education; US: junior college)	97	11.1	12.4	75.0
	6 HBO (higher professional education; US: college)	110	12.6	14.1	89.1
	7 University	64	7.3	8.2	97.3
	8 Other, namely:	21	2.4	2.7	100.0
	Total	780	89.6	100.0	

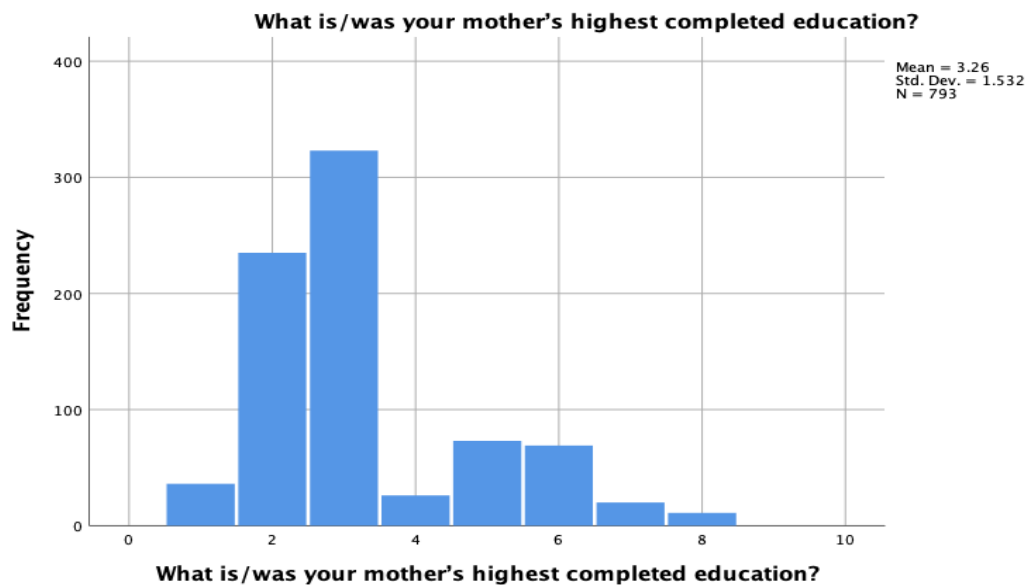
Missing	98 I don't know	82	9.4		
	99 I'd rather not say	7	.8		
	System	2	.2		
	Total	91	10.4		
Total		871	100.0		

oz18a271 What is/was your mother's highest completed education?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 No completed education	36	4.1	4.5	4.5
	2 Primary school	235	27.0	29.6	34.2
	3 VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO (lower/intermediate secondary education; US: junior high school)	323	37.1	40.7	74.9
	4 HAVO / VWO (higher/pre-university secondary education; US: senior high school)	26	3.0	3.3	78.2
	5 MBO (intermediate professional education; US: junior college)	73	8.4	9.2	87.4
	6 HBO (higher professional education; US: college)	69	7.9	8.7	96.1
	7 University	20	2.3	2.5	98.6
	8 Other, namely:	11	1.3	1.4	100.0
	Total	793	91.0	100.0	
Missing	98 I don't know	69	7.9		
	99 I'd rather not say	7	.8		
	System	2	.2		
	Total	78	9.0		
Total		871	100.0		

Histogram

*Antwoorden opleiding ouders als system missing. De items bevatten de antwoordmogelijkheden 8=Anders, 98=Ik weet het niet en 99=Ik wil het niet zeggen. Deze antwoorden worden gehercodeerd en opgegeven als system missing.

RECODE oz18a269 oz18a271 (8=SYSMIS) (98=SYSMIS) (99=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=3) (4=4) (5=5) (6=6) (7=7) INTO opleidingvader opleidingmoeder.

VARIABLE LABELS opleidingvader 'opleidingvader' /opleidingmoeder 'opleidingmoeder'.
EXECUTE.

*Schaalitems Opleidingsniveau ouders.

RELIABILITY

/VARIABLES=opleidingvader opleidingmoeder

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	742	85.2
	Excluded ^a	129	14.8
	Total	871	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.758	2

*Nieuwe variabele "Opleidingsniveau ouders" maken.

COMPUTE Opleidingouders=(opleidingvader + opleidingmoeder)/ 2.

EXECUTE.

*Uiteindelijke variabele Opleidingsniveau ouders.

FREQUENCIES VARIABLES=Opleidingouders

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

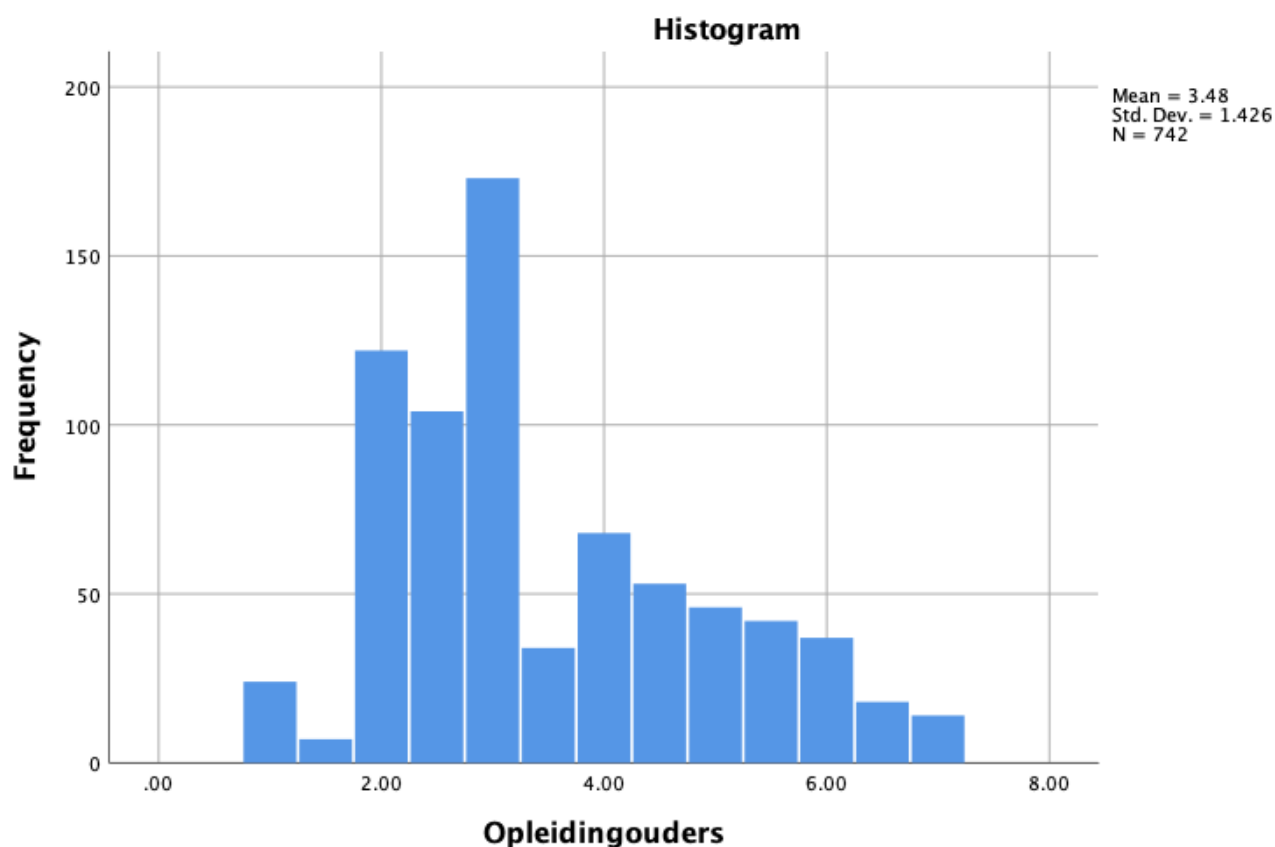
Opleidingouders

N	Valid		742
	Missing		129
Mean			3.4838
Std. Deviation			1.42553
Minimum			1.00
Maximum			7.00
Percentiles	25		2.5000
	50		3.0000
	75		4.5000

Opleidingouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	24	2.8	3.2	3.2
	1.50	7	.8	.9	4.2
	2.00	122	14.0	16.4	20.6
	2.50	104	11.9	14.0	34.6
	3.00	173	19.9	23.3	58.0
	3.50	34	3.9	4.6	62.5
	4.00	68	7.8	9.2	71.7
	4.50	53	6.1	7.1	78.8
	5.00	46	5.3	6.2	85.0
	5.50	42	4.8	5.7	90.7
	6.00	37	4.2	5.0	95.7
	6.50	18	2.1	2.4	98.1
	7.00	14	1.6	1.9	100.0
	Total	742	85.2	100.0	
Missing	System	129	14.8		

Total	871	100.0		

*Toelichting: De variabele Opleidingsniveau van ouders wordt gevormd door twee items, die samen een Cronbach's alpha van 0.758 hebben.

*Deze is hoog genoeg om te spreken van een goede interne consistentie binnen de schaal, wat duidt op betrouwbaarheid van de schaal.

*De verdeling van de data is aardig normaal verdeeld. Er is veel spreiding in de data, maar ouders die als hoogst behaalde opleiding het VMBO/soortgelijk hebben afgerond zijn oververtegenwoordigd.

*HERKOMST

*De variabele Herkomst bestaat uit één item.

*Item Herkmst.

FREQUENCIES VARIABLES=herkomstgroep

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

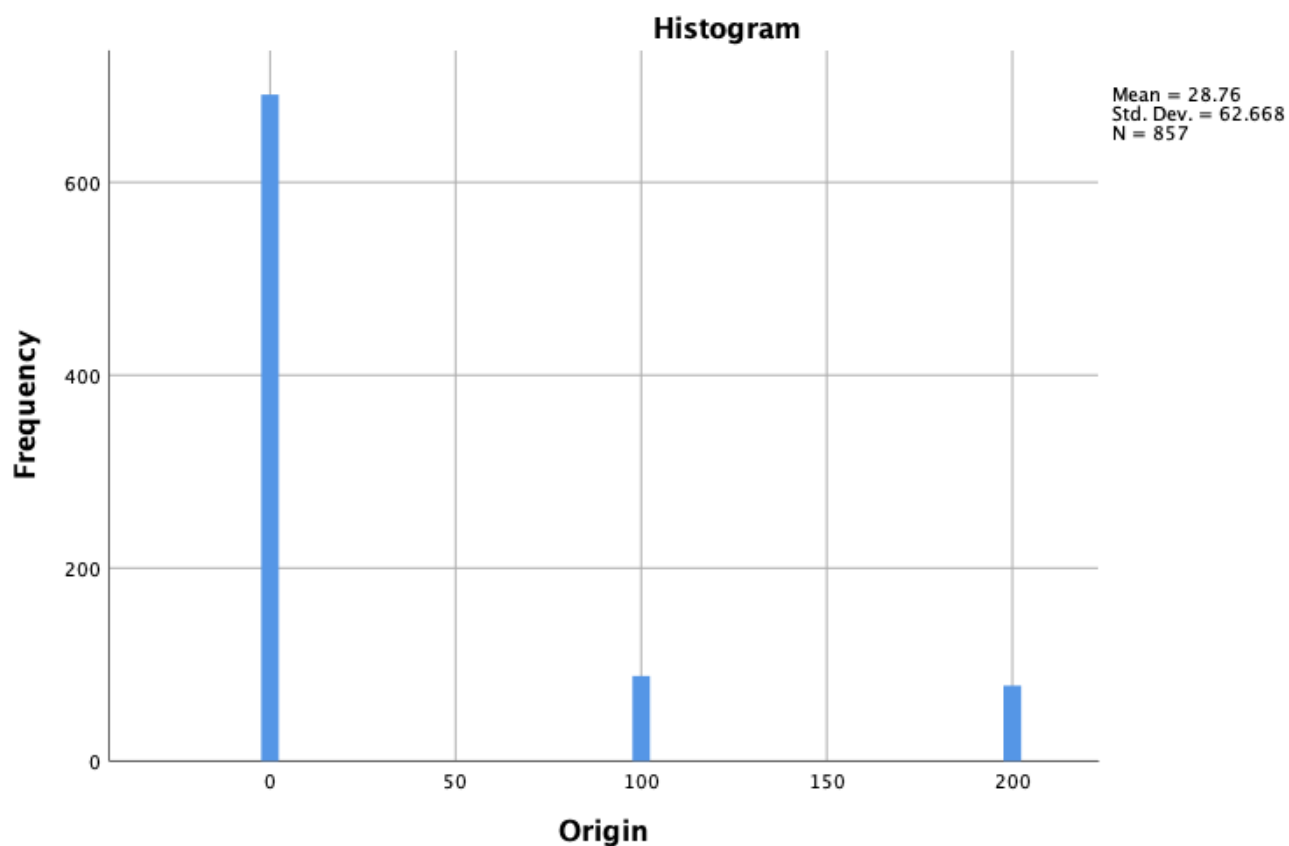
herkomstgroep Origin

N	<i>Valid</i>	857
	<i>Missing</i>	14
Mean		28.76
Std. Deviation		62.668
Minimum		0

Maximum		202
Percentiles	25	.00
	50	.00
	75	.00

herkomstgroep Origin

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0 Dutch background	691	79.3	80.6	80.6
	101 First generation foreign, Western background	33	3.8	3.9	84.5
	102 First generation foreign, non-western background	55	6.3	6.4	90.9
	201 Second generation foreign, Western background	52	6.0	6.1	97.0
	202 Second generation foreign, non-western background	26	3.0	3.0	100.0
	Total	857	98.4	100.0	
Missing	System	14	1.6		
Total		871	100.0		

*Herkomst coderen tot 0=autochtoon & westerse achtergrond, 1=niet-westerse achtergrond.
RECODE herkomstgroep (0=0) (101=0) (201=0) (102=1) (202=1) (999=SYSMIS) INTO Herkomst.

VARIABLE LABELS Herkomst 'Herkomst'.
EXECUTE.

*Uiteindelijke variabele Herkomst.

FREQUENCIES VARIABLES=Herkomst
/NTILES=4
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN
/HISTOGRAM
/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

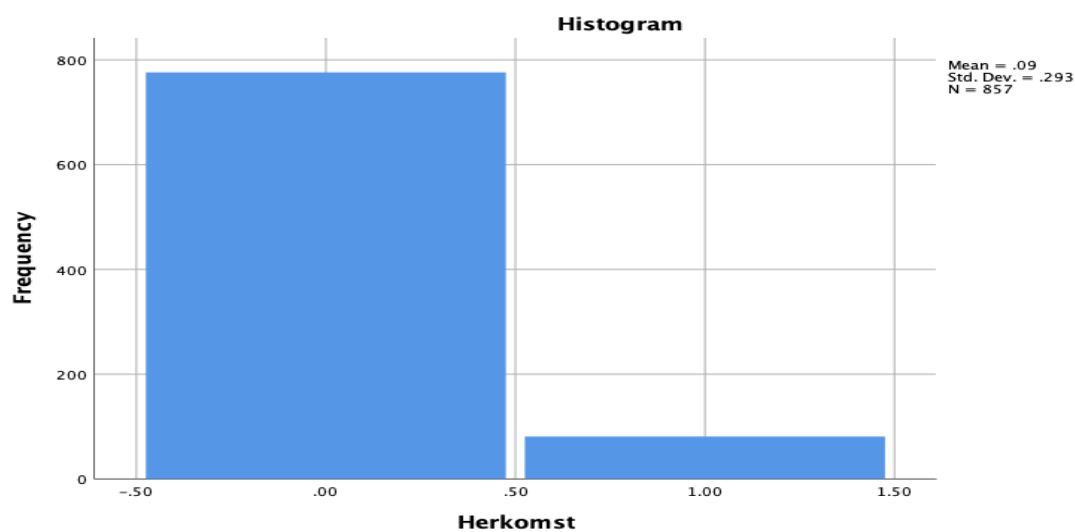
Statistics

Herkomst Herkomst

N	Valid	857
	Missing	14
Mean		.0945
Std. Deviation		.29272
Minimum		.00
Maximum		1.00
Percentiles	25	.0000
	50	.0000
	75	.0000

Herkomst Herkomst

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	776	89.1	90.5	90.5
	1.00	81	9.3	9.5	100.0
	Total	857	98.4	100.0	
Missing	System	14	1.6		
Total		871	100.0		

*Toelichting: Slechts een klein deel van de respondenten in de steekproef heeft een niet-westerse herkomst. Het was idealer geweest als het aantal respondenten met een niet-westerse herkomst hoger was.

*Missende waarden analyse.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Prosociaalgedrag Prosocialewaarden Autoritatieve_opvoedstijl Geslacht_dummy
Opleidingouders Herkomst leeftijd

/SAVE RESID.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	leeftijd Age of the household member, Geslacht_dummy Geslacht, Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, Opleidingouders, Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.299 ^a	.089	.079	.76485

a. Predictors: (Constant), leeftijd Age of the household member, Geslacht_dummy Geslacht, Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, Opleidingouders, Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

b. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	37.733	7	5.390	9.214	.000 ^b
	Residual	385.509	659	.585		
	Total	423.241	666			

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. Predictors: (Constant), leeftijd Age of the household member, Geslacht_dummy Geslacht, Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, Opleidingouders, Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.746	.256		2.911	.004
	Prosociaalgedrag	.002	.028	.003	.077	.939
	Prosocialewaarden	.039	.046	.040	.862	.389
	Autoritatieve_opvoedstijl	.084	.048	.083	1.762	.078
	Geslacht_dummy Geslacht	.291	.061	.179	4.771	.000
	Opleidingouders	.054	.024	.095	2.266	.024
	Herkomst Herkomst	.458	.122	.146	3.755	.000
	leeftijd Age of the household member	.012	.002	.205	4.914	.000

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.6900	2.9721	2.2759	.23802	667
Residual	-1.80575	2.08057	.00000	.76082	667
Std. Predicted Value	-2.461	2.925	.000	1.000	667
Std. Residual	-2.361	2.720	.000	.995	667

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

RECODE RES_1 (SYSMIS=0) (ELSE=1) INTO Obs.

VARIABLE LABELS Obs 'Obs'.

EXECUTE.

*Uitfilteren missings.

FILTER OFF.

USE ALL.

SELECT IF (aab22a_m > 0 & oz18a_m > 0 & ox17a_m > 0 & positie = 1 & Obs = 1).

EXECUTE.

*Uitbijters uit dataset verwijderen.

FILTER OFF.

USE ALL.

```

SELECT IF (NOT (nomem_encr = 809179 OR nomem_encr = 810073 OR nomem_encr = 817065 OR
nomem_encr
= 829882 OR nomem_encr = 834445 OR nomem_encr = 834600 OR nomem_encr = 847680 OR
nomem_encr =
846865 OR nomem_encr = 857537 OR nomem_encr = 865997 OR nomem_encr = 868667 OR
nomem_encr =
888760 OR nomem_encr = 898565 OR nomem_encr = 893066)).
EXECUTE.

```

*Variabelen zonder missings.

```

FREQUENCIES VARIABLES=Autoritatiev_opvoedstijl Prosociaalgedrag Prosocialewaarden MondialeID
Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst
/NTILES=4
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN
/HISTOGRAM
/ORDER=ANALYSIS.

```

Frequencies

Statistics

		Autoritatiev e_opvoedstijl	Prosociaalge drag	Prosocialew aarden	MondialeID Mondiale identiteit	Geslacht_du mmy Geslacht	leeftijd Age of the household member		
N	Valid	653	653	653	653	653	653		
	Missing	0	0	0	0	0	0		
Mean		3.8961	1.7703	4.0957	2.2787	.3936	58.38		
Std. Deviation		.78030	1.10877	.77861	.77862	.48892	13.436		
Minimum		1.17	1.00	1.00	1.00	.00	22		
Maximum		5.00	4.00	5.00	4.00	1.00	75		
Percentiles	25	3.5000	1.0000	3.5000	2.0000	.0000	50.00		
	50	4.0000	1.0000	4.0000	2.0000	.0000	62.00		
	75	4.5000	2.0000	5.0000	3.0000	1.0000	70.00		

Frequency Table

Autoritatiev_opvoedstijl Autoritatiev_opvoedstijl

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.17	1	.2	.2	.2
	1.33	1	.2	.2	.3

	1.67	5	.8	.8	1.1
	1.83	4	.6	.6	1.7
	2.00	2	.3	.3	2.0
	2.17	9	1.4	1.4	3.4
	2.33	9	1.4	1.4	4.7
	2.50	12	1.8	1.8	6.6
	2.67	13	2.0	2.0	8.6
	2.83	19	2.9	2.9	11.5
	3.00	34	5.2	5.2	16.7
	3.17	25	3.8	3.8	20.5
	3.33	25	3.8	3.8	24.3
	3.50	35	5.4	5.4	29.7
	3.67	51	7.8	7.8	37.5
	3.83	70	10.7	10.7	48.2
	4.00	53	8.1	8.1	56.4
	4.17	46	7.0	7.0	63.4
	4.33	49	7.5	7.5	70.9
	4.50	55	8.4	8.4	79.3
	4.67	37	5.7	5.7	85.0
	4.83	33	5.1	5.1	90.0
	5.00	65	10.0	10.0	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Prosocialgedrag Prosocialgedrag

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	401	61.4	61.4	61.4
	2.00	93	14.2	14.2	75.7
	3.00	67	10.3	10.3	85.9
	4.00	92	14.1	14.1	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Prosocialewaarden

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	2	.3	.3	.3
	1.50	3	.5	.5	.8
	2.00	15	2.3	2.3	3.1
	2.50	10	1.5	1.5	4.6
	3.00	59	9.0	9.0	13.6
	3.50	77	11.8	11.8	25.4
	4.00	239	36.6	36.6	62.0
	4.50	59	9.0	9.0	71.1
	5.00	189	28.9	28.9	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

MondialeID Mondiale identiteit

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

Valid	1.00	104	15.9	15.9	15.9
	2.00	291	44.6	44.6	60.5
	3.00	230	35.2	35.2	95.7
	4.00	28	4.3	4.3	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Geslacht_dummy Geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	396	60.6	60.6	60.6
	1.00	257	39.4	39.4	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

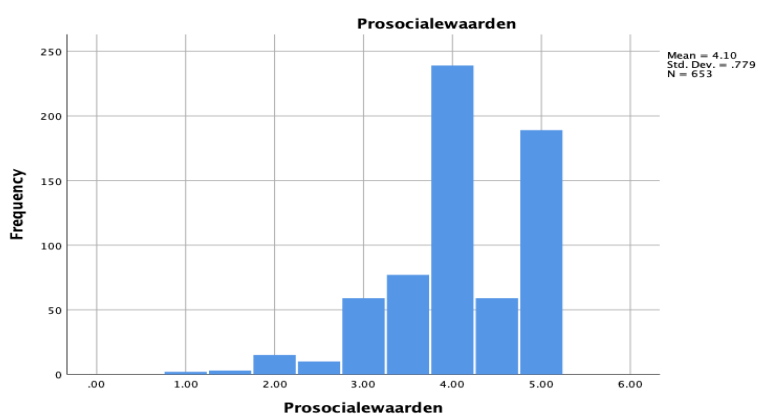
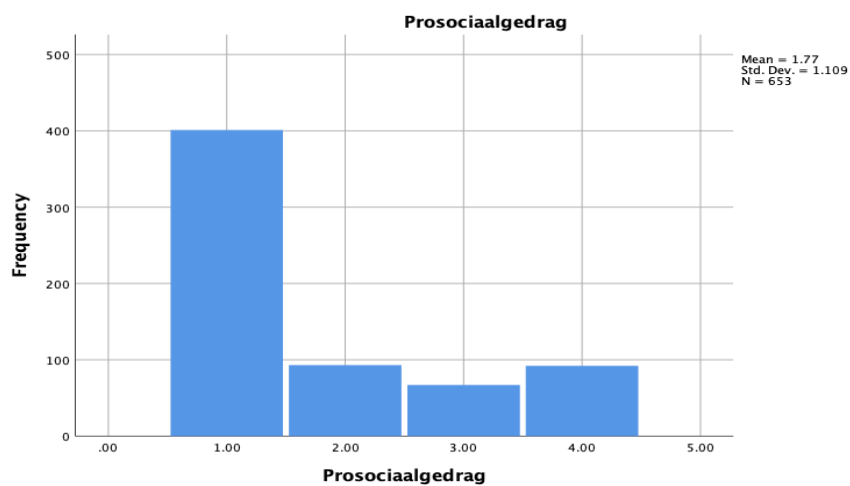
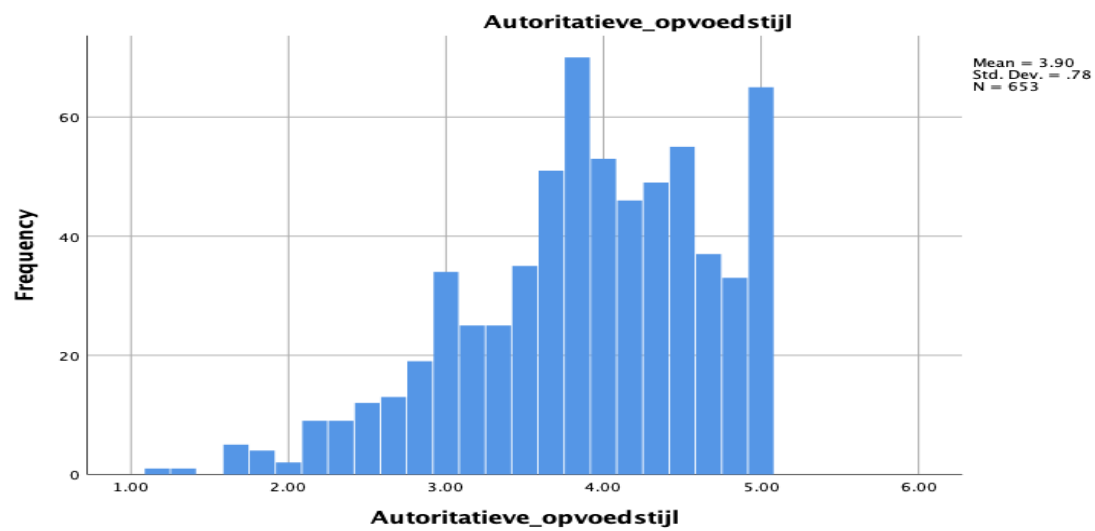
Opleidingouders

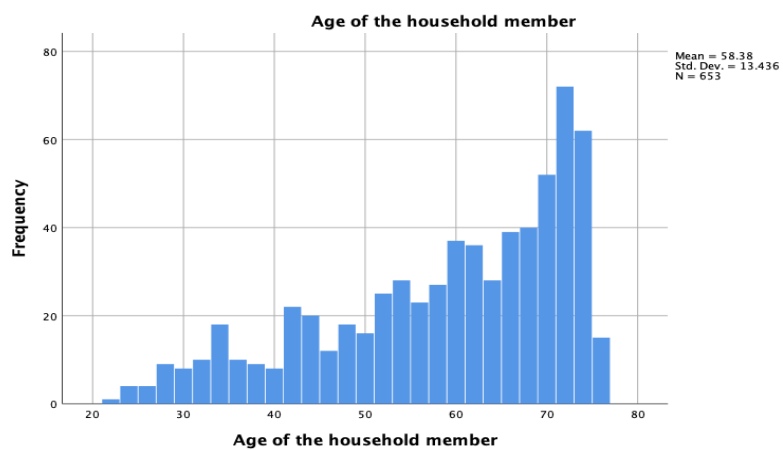
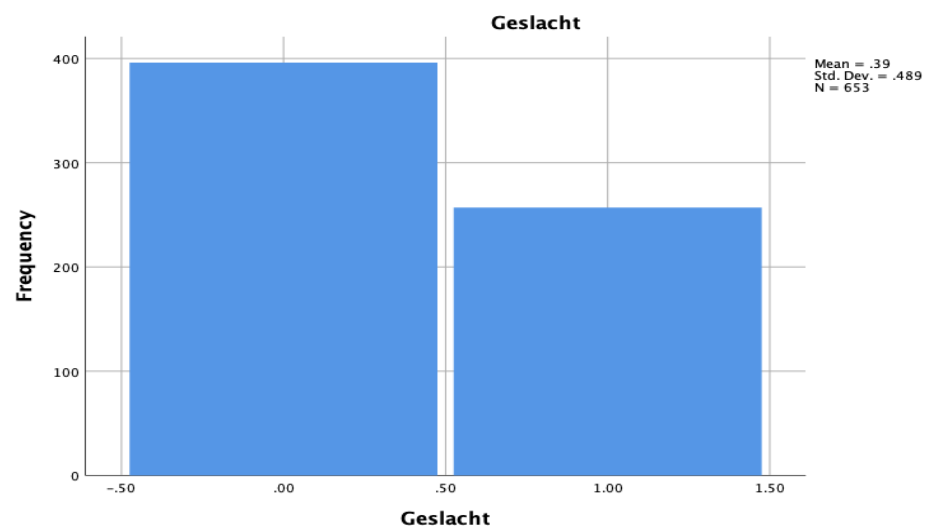
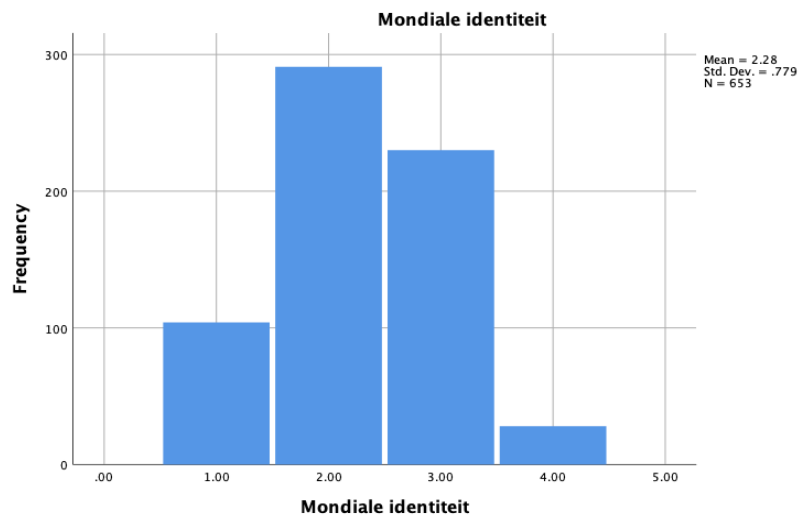
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	20	3.1	3.1	3.1
	1.50	6	.9	.9	4.0
	2.00	112	17.2	17.2	21.1
	2.50	94	14.4	14.4	35.5
	3.00	152	23.3	23.3	58.8
	3.50	33	5.1	5.1	63.9
	4.00	62	9.5	9.5	73.4
	4.50	43	6.6	6.6	79.9
	5.00	39	6.0	6.0	85.9
	5.50	38	5.8	5.8	91.7
	6.00	28	4.3	4.3	96.0
	6.50	15	2.3	2.3	98.3
	7.00	11	1.7	1.7	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

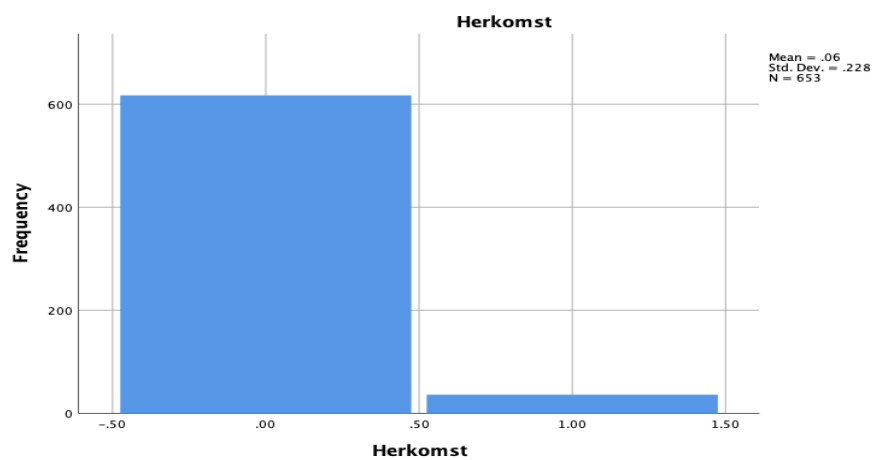
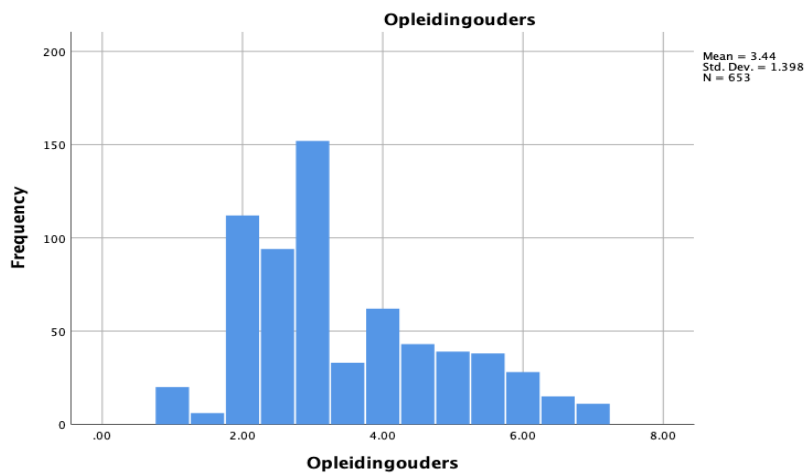
Herkomst Herkomst

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	617	94.5	94.5	94.5
	1.00	36	5.5	5.5	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Histogram

*Beschrijvende statistieken uiteindelijke (gehercodeerde) variabelen.

FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID Prosociaalgedrag Prosocialewaarden Autoritatieve_opvoedstijl
Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst
/STATISTICS=STDDEV MEAN MEDIAN
/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

		MondialeID Mondiale identiteit	Prosociaalge drag Prosociaalge drag	Prosocialewa arden	Autoritatieve _opvoedstijl Autoritatieve _opvoedstijl	Geslacht_du mmy Geslacht	leeftijd Age of the household member		
N	Valid	653	653	653	653	653	653		
	Missing	0	0	0	0	0	0		

<i>Mean</i>	2.2787	1.7703	4.0957	3.8961	.3936	58.38		
<i>Median</i>	2.0000	1.0000	4.0000	4.0000	.0000	62.00		
<i>Std. Deviation</i>	.77862	1.10877	.77861	.78030	.48892	13.436		

Frequency Table

MondialeID Mondiale identiteit

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1.00</i>	104	15.9	15.9	15.9
	<i>2.00</i>	291	44.6	44.6	60.5
	<i>3.00</i>	230	35.2	35.2	95.7
	<i>4.00</i>	28	4.3	4.3	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1.00</i>	401	61.4	61.4	61.4
	<i>2.00</i>	93	14.2	14.2	75.7
	<i>3.00</i>	67	10.3	10.3	85.9
	<i>4.00</i>	92	14.1	14.1	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Prosocialewaarden

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1.00</i>	2	.3	.3	.3
	<i>1.50</i>	3	.5	.5	.8
	<i>2.00</i>	15	2.3	2.3	3.1
	<i>2.50</i>	10	1.5	1.5	4.6
	<i>3.00</i>	59	9.0	9.0	13.6
	<i>3.50</i>	77	11.8	11.8	25.4
	<i>4.00</i>	239	36.6	36.6	62.0
	<i>4.50</i>	59	9.0	9.0	71.1
	<i>5.00</i>	189	28.9	28.9	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	<i>1.17</i>	1	.2	.2	.2
	<i>1.33</i>	1	.2	.2	.3
	<i>1.67</i>	5	.8	.8	1.1
	<i>1.83</i>	4	.6	.6	1.7

2.00	2	.3	.3	2.0
2.17	9	1.4	1.4	3.4
2.33	9	1.4	1.4	4.7
2.50	12	1.8	1.8	6.6
2.67	13	2.0	2.0	8.6
2.83	19	2.9	2.9	11.5
3.00	34	5.2	5.2	16.7
3.17	25	3.8	3.8	20.5
3.33	25	3.8	3.8	24.3
3.50	35	5.4	5.4	29.7
3.67	51	7.8	7.8	37.5
3.83	70	10.7	10.7	48.2
4.00	53	8.1	8.1	56.4
4.17	46	7.0	7.0	63.4
4.33	49	7.5	7.5	70.9
4.50	55	8.4	8.4	79.3
4.67	37	5.7	5.7	85.0
4.83	33	5.1	5.1	90.0
5.00	65	10.0	10.0	100.0
Total	653	100.0	100.0	

Geslacht_dummy Geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	396	60.6	60.6	60.6
	1.00	257	39.4	39.4	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Opleidingouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	20	3.1	3.1	3.1
	1.50	6	.9	.9	4.0
	2.00	112	17.2	17.2	21.1
	2.50	94	14.4	14.4	35.5
	3.00	152	23.3	23.3	58.8
	3.50	33	5.1	5.1	63.9
	4.00	62	9.5	9.5	73.4
	4.50	43	6.6	6.6	79.9
	5.00	39	6.0	6.0	85.9
	5.50	38	5.8	5.8	91.7
	6.00	28	4.3	4.3	96.0
	6.50	15	2.3	2.3	98.3
	7.00	11	1.7	1.7	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Herkomst Herkomst

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	617	94.5	94.5	94.5
	1.00	36	5.5	5.5	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

Non-respons:

*Huishoudhoofden selecteren.

FILTER OFF.

USE ALL.

SELECT IF (positie = 1).

EXECUTE.

*Prosociale waarden ouders samenvoegen.

COMPUTE Prosocialewaarden=(oz18a316 + oz18a317)/ 2.

EXECUTE.

*Opleidingouders_zonderbewerkingen.

COMPUTE Opleidingouders_zonderbewerkingen=(oz18a269+oz18a271)/2.

VARIABLE LABELS Opleidingouders_zonderbewerkingen 'Opleidingouders_zonderbewerkingen'.

EXECUTE.

*Nonrespons bekijken van onbewerkte variabelen.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

RECODE ox17a162 (1=Copy) (2=Copy) (3=Copy) (4=Copy) (99=Copy) INTO

Prosociaalgedragouders_onbewerkt.

VARIABLE LABELS Prosociaalgedragouders_onbewerkt 'Prosociaalgedragouders_onbewerkt'.

EXECUTE.

RECODE aab22a201 (1=Copy) (2=Copy) (3=Copy) (4=Copy) (8=Copy) (9=Copy) INTO

MondialeID_onbewerkt.

VARIABLE LABELS MondialeID_onbewerkt 'MondialeID_onbewerkt'.

EXECUTE.

*Non-respons bekijken.

FREQUENCIES VARIABLES=Autoritatieve_opvoedstijl Prosociaalgedragouders_onbewerkt

Prosocialewaarden

MondialeID_onbewerkt geslacht leeftijd herkomstgroep Opleidingouders_zonderbewerkingen

/STATISTICS=MEAN MEDIAN

/ORDER=ANALYSIS.

Statistics

		Autoritatieve _opvoedstijl	Prosociaalge dragouders_ onbewerkt	Prosocialewa arden	MondialeID_o nbewerkt	Gender	Age of the household member	Origin	Opleidingoud ers_zonderb ewerkingen
N	Valid	868	871	868	865	871	871	857	767
	Missing	3	0	3	6	0	0	14	104
Mean		3.8314	8.7440	4.0461	2.9295	1.39	57.44	28.76	3.5639
Median		3.8333	1.0000	4.0000	3.0000	1.00	61.00	.00	3.0000

*Beschrijvende statistieken na hercodering variabelen.

*FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID Prosociaalgedrag Prosocialewaarden Autoritatieve_opvoedstijl
Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst
/STATISTICS=STDDEV MEAN MEDIAN
/ORDER=ANALYSIS.*

Statistics									
		Mondiale identiteit	Prosociaalge drag	Prosocialewa arden	Autoritatieve _opvoedstijl	Geslacht	Age of the household member	Opleidingoud ers	Herkomst
N	Valid	834	808	868	868	871	871	742	857
	Missing	37	63	3	3	0	0	129	14
Mean		2.2710	1.7067	4.0461	3.8314	.3915	57.44	3.4838	.0945
Median		2.0000	1.0000	4.0000	3.8333	.0000	61.00	3.0000	.0000
Std. Deviation		.80422	1.08241	.82189	.82181	.48837	13.814	1.42553	.29272

Bijlage 2: Analyses

SYNTAX

*BIJLAGE 2.

*Missende waarden analyse.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

```

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT MondialeID
/METHOD=ENTER Prosociaalgedrag Prosocialewaarden Autoritatieve_opvoedstijl Geslacht_dummy
Opleidingouders Herkomst leeftijd
/SAVE RESID.

```

```

RECODE RES_1 (SYSMIS=0) (ELSE=1) INTO Obs.
VARIABLE LABELS Obs 'Obs'.
EXECUTE.

```

*Uitfilteren missings: respondenten die niet voldoen aan het filter, worden uit de dataset verwijderd.

```
FILTER OFF.
```

```
USE ALL.
```

```
SELECT IF (aab22a_m > 0 & oz18a_m > 0 & ox17a_m > 0 & positie = 1 & Obs = 1).
```

```
EXECUTE.
```

*Verwijderen uitbijters: de geselecteerde respondenten worden uit de dataset verwijderd.

*Hoe de uitbijters gedetecteerd zijn, wordt besproken onder de kop 'Uitbijters en invloedrijke punten' in Bijlage 3. Hoe de desbetreffende respondenten hebben gescoord op de variabelen, staat samengevat in Tabel 6 in Bijlage 3.

*De uitbijters worden niet meegenomen in de analyse, omdat de uitbijters de regressieparameters en hun sterkte erg beïnvloeden.

```
FILTER OFF.
```

```
USE ALL.
```

```

SELECT IF (NOT (nomem_encr = 809179 OR nomem_encr = 810073 OR nomem_encr = 817065 OR
nomem_encr
= 829882 OR nomem_encr = 834445 OR nomem_encr = 834600 OR nomem_encr = 847680 OR
nomem_encr =
846865 OR nomem_encr = 857537 OR nomem_encr = 865997 OR nomem_encr = 868667 OR nomem_encr
=
888760 OR nomem_encr = 898565 OR nomem_encr = 893066)).
EXECUTE.

```

*Univariate statistieken.

```

FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID Autoritatieve_opvoedstijl Prosociaalgedrag Prosocialewaarden
Geslacht_dummy leeftijd Opleidingsniveau Herkomst
/NTILES=4
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEDIAN
/ORDER=ANALYSIS.

```

Frequencies

Statistics

		MondialeID Mondiale identiteit	Autoritatieve _opvoedstijl Autoritatieve opvoedstijl	Prosociaalge drag Prosociaalge drag	Prosocialew aarden	Geslacht_du mmy Geslacht	leeftijd Age of the household member		
N	Valid	653	653	653	653	653	653		
	Missing	0	0	0	0	0	0		

<i>Median</i>	2.0000	4.0000	1.0000	4.0000	.0000	62.00		
<i>Std. Deviation</i>	.77862	.78030	1.10877	.77861	.48892	13.436		
<i>Minimum</i>	1.00	1.17	1.00	1.00	.00	22		
<i>Maximum</i>	4.00	5.00	4.00	5.00	1.00	75		
<i>Percentiles</i> 25	2.0000	3.5000	1.0000	3.5000	.0000	50.00		
50	2.0000	4.0000	1.0000	4.0000	.0000	62.00		
75	3.0000	4.5000	2.0000	5.0000	1.0000	70.00		

Frequency Table

MondialeID Mondiale identiteit

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	1.00	104	15.9	15.9	15.9
	2.00	291	44.6	44.6	60.5
	3.00	230	35.2	35.2	95.7
	4.00	28	4.3	4.3	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	1.17	1	.2	.2	.2
	1.33	1	.2	.2	.3
	1.67	5	.8	.8	1.1
	1.83	4	.6	.6	1.7
	2.00	2	.3	.3	2.0
	2.17	9	1.4	1.4	3.4
	2.33	9	1.4	1.4	4.7
	2.50	12	1.8	1.8	6.6
	2.67	13	2.0	2.0	8.6
	2.83	19	2.9	2.9	11.5
	3.00	34	5.2	5.2	16.7
	3.17	25	3.8	3.8	20.5
	3.33	25	3.8	3.8	24.3
	3.50	35	5.4	5.4	29.7
	3.67	51	7.8	7.8	37.5
	3.83	70	10.7	10.7	48.2
	4.00	53	8.1	8.1	56.4
	4.17	46	7.0	7.0	63.4
	4.33	49	7.5	7.5	70.9
	4.50	55	8.4	8.4	79.3
	4.67	37	5.7	5.7	85.0
	4.83	33	5.1	5.1	90.0
	5.00	65	10.0	10.0	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Prosocialgedrag Prosocialgedrag

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	1.00	401	61.4	61.4	61.4
	2.00	93	14.2	14.2	75.7
	3.00	67	10.3	10.3	85.9
	4.00	92	14.1	14.1	100.0

<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Prosocialewaarden

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	1.00	2	.3	.3	.3
	1.50	3	.5	.5	.8
	2.00	15	2.3	2.3	3.1
	2.50	10	1.5	1.5	4.6
	3.00	59	9.0	9.0	13.6
	3.50	77	11.8	11.8	25.4
	4.00	239	36.6	36.6	62.0
	4.50	59	9.0	9.0	71.1
	5.00	189	28.9	28.9	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

Geslacht_dummy Geslacht

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	.00	396	60.6	60.6	60.6
	1.00	257	39.4	39.4	100.0
	<i>Total</i>	653	100.0	100.0	

leeftijd Age of the household member

		<i>Frequency</i>	<i>Percent</i>	<i>Valid Percent</i>	<i>Cumulative Percent</i>
<i>Valid</i>	22	1	.2	.2	.2
	23	1	.2	.2	.3
	24	3	.5	.5	.8
	25	1	.2	.2	.9
	26	3	.5	.5	1.4
	27	4	.6	.6	2.0
	28	5	.8	.8	2.8
	29	4	.6	.6	3.4
	30	4	.6	.6	4.0
	31	1	.2	.2	4.1
	32	9	1.4	1.4	5.5
	33	10	1.5	1.5	7.0
	34	8	1.2	1.2	8.3
	35	7	1.1	1.1	9.3
	36	3	.5	.5	9.8
	37	6	.9	.9	10.7
	38	3	.5	.5	11.2
	39	4	.6	.6	11.8
	40	4	.6	.6	12.4
	41	11	1.7	1.7	14.1
	42	11	1.7	1.7	15.8
	43	10	1.5	1.5	17.3
	44	10	1.5	1.5	18.8
	45	11	1.7	1.7	20.5
	46	1	.2	.2	20.7
	47	3	.5	.5	21.1
	48	15	2.3	2.3	23.4
	49	5	.8	.8	24.2
	50	11	1.7	1.7	25.9
	51	14	2.1	2.1	28.0

52	11	1.7	1.7	29.7
53	13	2.0	2.0	31.7
54	15	2.3	2.3	34.0
55	10	1.5	1.5	35.5
56	13	2.0	2.0	37.5
57	10	1.5	1.5	39.1
58	17	2.6	2.6	41.7
59	18	2.8	2.8	44.4
60	19	2.9	2.9	47.3
61	15	2.3	2.3	49.6
62	21	3.2	3.2	52.8
63	15	2.3	2.3	55.1
64	13	2.0	2.0	57.1
65	22	3.4	3.4	60.5
66	17	2.6	2.6	63.1
67	21	3.2	3.2	66.3
68	19	2.9	2.9	69.2
69	26	4.0	4.0	73.2
70	26	4.0	4.0	77.2
71	35	5.4	5.4	82.5
72	37	5.7	5.7	88.2
73	33	5.1	5.1	93.3
74	29	4.4	4.4	97.7
75	15	2.3	2.3	100.0
Total	653	100.0	100.0	

Opleidingsniveau Opleidingsniveau

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	18	2.8	2.8	2.8
	2.00	124	19.0	19.0	21.8
	3.00	55	8.4	8.4	30.2
	4.00	155	23.7	23.8	54.0
	5.00	192	29.4	29.4	83.4
	6.00	108	16.5	16.6	100.0
	Total	652	99.8	100.0	
Missing	System	1	.2		
Total		653	100.0		

Herkomst Herkomst

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	617	94.5	94.5	94.5
	1.00	36	5.5	5.5	100.0
	Total	653	100.0	100.0	

*Bivariate analyse: correlaties tussen alle variabelen.
DATASET ACTIVATE DataSet1.

Dataset Activate

Warnings

Unknown dataset DataSet1.

Execution of this command stops.

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=MondialeID Autoritatieve_opvoedstijl Prosociaalgedrag Prosocialewaarden Geslacht_dummy  
leeftijd Opleidingouders Herkomst  
/PRINT=TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

Correlations

Correlations

		Mondiale D Mondiale identiteit	Autoritatie ve_opvoed stijl Autoritatie ve_opvoed stijl	Prosociaal gedrag Prosociaal gedrag	Prosociale waarden				
MondialeID	Pearson	1	.093*	.017	.075				
Mondiale identiteit	Correlation								
	Sig. (2-tailed)		.018	.657	.056				
	N	653	653	653	653				
Autoritatieve_opvoedstijl	Pearson	.093*	1	.163**	.573**				
Autoritatieve_opvoedstijl	Correlation								
Autoritatieve_opvoedstijl	Sig. (2-tailed)	.018		.000	.000				
Autoritatieve_opvoedstijl	N	653	653	653	653				
Prosociaalgedrag	Pearson	.017	.163**	1	.252**				
Prosociaalgedrag	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	.657	.000		.000				
	N	653	653	653	653				
Prosocialewaarden	Pearson	.075	.573**	.252**	1				
Prosocialewaarden	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	.056	.000	.000					
	N	653	653	653	653				
Geslacht_dummy	Pearson	.191**	.087*	-.006	.068				
Geslacht	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	.000	.027	.887	.082				
	N	653	653	653	653				
leeftijd Age of the household member	Pearson	.103**	-.185**	-.098*	-.062				
leeftijd Age of the household member	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	.009	.000	.012	.111				
	N	653	653	653	653				
Opleidingouders	Pearson	.031	.267**	.207**	.141**				
Opleidingouders	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	.427	.000	.000	.000				
	N	653	653	653	653				
Herkomst	Pearson	.112**	-.085*	-.095*	-.051				
Herkomst	Correlation								
	Sig. (2-tailed)	.004	.029	.015	.191				
	N	653	653	653	653				

*Correlatie tussen de 2 categorische variabelen.

CROSSTABS

```
/TABLES=Herkomst BY Geslacht_dummy
```

```

/FORMAT=AVALUE TABLES
/STATISTICS=CHISQ PHI
/CELLS=COUNT
/COUNT ROUND CELL.

```

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases Valid N	Percent	Missing N	Percent	Total N	Percent
Herkomst Herkomst * Geslacht_dummy Geslacht	653	100.0%	0	0.0%	653	100.0%

Herkomst Herkomst * Geslacht_dummy Geslacht Crosstabulation

Count

		Geslacht_dummy .00	Geslacht 1.00	Total
Herkomst Herkomst	.00	380	237	617
	1.00	16	20	36
Total		396	257	653

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1- sided)
Pearson Chi-Square	4.189 ^a	1	.041		
Continuity Correction ^b	3.501	1	.061		
Likelihood Ratio	4.076	1	.044		
Fisher's Exact Test				.053	.032
Linear-by-Linear Association	4.182	1	.041		
N of Valid Cases	653				

a. 0 cells (0.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 14.17.

b. Computed only for a 2x2 table

Symmetric Measures

		Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	.080	.041
	Cramer's V	.080	.041
N of Valid Cases		653	

*T-testen correlatietabel.

*T-test met herkomst.

T-TEST GROUPS=Herkomst(0 1)

```

/MISSING=ANALYSIS

```

```

/VARIABLES=Autoritatieve_opvoedstijl Prosociaalgedrag Prosocialewaarden MondialeID leeftijd

```

```

Opleidingouders

```

```

/CRITERIA=CI(.95).

```

T-Test

Group Statistics

	Herkomst	Herkomst	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Autoritatieve_opvoedstijl	.00		617	3.9122	.78231	.03149
Autoritatieve_opvoedstijl	1.00		36	3.6204	.69876	.11646
Prosocialgedrag	.00		617	1.7958	1.12546	.04531
Prosocialgedrag	1.00		36	1.3333	.63246	.10541
Prosocialewaarden	.00		617	4.1053	.76304	.03072
Prosocialewaarden	1.00		36	3.9306	1.00820	.16803
MondialeID Mondiale identiteit	.00		617	2.2577	.78545	.03162
MondialeID Mondiale identiteit	1.00		36	2.6389	.54263	.09044
leeftijd Age of the household member	.00		617	58.96	13.226	.532
leeftijd Age of the household member	1.00		36	48.28	13.175	2.196
Opleidingouders	.00		617	3.4684	1.38236	.05565
Opleidingouders	1.00		36	2.9861	1.59233	.26539

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df					
Autoritatieve_opvoedstijl	Equal variances assumed	.161	.689	2.188	651					
Autoritatieve_opvoedstijl	Equal variances not assumed			2.419	40.294					
Prosocialgedrag	Equal variances assumed	25.059	.000	2.442	651					
Prosocialgedrag	Equal variances not assumed			4.031	49.033					
Prosocialewaarden	Equal variances assumed	4.901	.027	1.310	651					
Prosocialewaarden	Equal variances not assumed			1.023	37.376					
MondialeID Mondiale identiteit	Equal variances assumed	4.776	.029	-2.871	651					
MondialeID Mondiale identiteit	Equal variances not assumed			-3.979	44.043					
leeftijd Age of the household member	Equal variances assumed	.027	.870	4.714	651					
leeftijd Age of the household member	Equal variances not assumed			4.730	39.229					
Opleidingouders	Equal variances assumed	.216	.642	2.017	651					
Opleidingouders	Equal variances not assumed			1.779	38.142					

*T-test met geslacht.

T-TEST GROUPS=Geslacht_dummy(0 1)

/MISSING=ANALYSIS

/VARIABLES=Autoritatieve_opvoedstijl Prosocialgedrag Prosocialewaarden MondialeID leeftijd

Opleidingouders

/CRITERIA=CI(.95).

T-Test

Group Statistics

	Geslacht_dummy	Geslacht	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error
Autoritatieve_opvoedstijl	.00		396	3.8418	.71477	.03592
Autoritatieve_opvoedstijl	1.00		257	3.9799	.86648	.05405
Prosociaalgedrag	.00		396	1.7753	1.08499	.05452
Prosociaalgedrag	1.00		257	1.7626	1.14653	.07152
Prosocialewaarden	.00		396	4.0530	.74949	.03766
Prosocialewaarden	1.00		257	4.1615	.81860	.05106
MondialeID Mondiale identiteit	.00		396	2.1591	.79073	.03974
MondialeID Mondiale identiteit	1.00		257	2.4630	.72322	.04511
leeftijd Age of the household member	.00		396	58.89	12.687	.638
leeftijd Age of the household member	1.00		257	57.58	14.504	.905
Opleidingouders	.00		396	3.3801	1.35015	.06785
Opleidingouders	1.00		257	3.5370	1.46562	.09142

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df					
Autoritatieve_opvoedstijl	Equal variances assumed	11.816	.001	-2.217	651					
Autoritatieve_opvoedstijl	Equal variances not assumed			-2.129	472.338					
Prosociaalgedrag	Equal variances assumed	.963	.327	.142	651					
Prosociaalgedrag	Equal variances not assumed			.140	525.091					
Prosocialewaarden	Equal variances assumed	6.556	.011	-1.742	651					
Prosocialewaarden	Equal variances not assumed			-1.709	512.085					
MondialeID Mondiale identiteit	Equal variances assumed	.000	.997	-4.961	651					
MondialeID Mondiale identiteit	Equal variances not assumed			-5.056	580.758					
leeftijd Age of the household member	Equal variances assumed	10.758	.001	1.225	651					
leeftijd Age of the household member	Equal variances not assumed			1.191	494.360					
Opleidingouders	Equal variances assumed	4.556	.033	-1.403	651					
Opleidingouders	Equal variances not assumed			-1.378	514.497					

*TOELICHTING: De correlaties tussen en met de 'continue' variabelen is berekend met de associatiemaat Pearson Correlation. Tussen de categorische variabelen Geslacht en Herkomst is de correlatie berekend met de associatiemaat Cramer's V.

*Tussen de continue en categorische variabelen zijn de gemiddelden per groep weergegeven.

*Multivariate analyse: regressieanalyse uitvoeren zonder uitbijters.

*Model 1.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst

/SAVE COOK LEVER ZRESID SRESID.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Herkomst Herkomst, Opleidingouders, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member ^b		Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.267 ^a	.072	.066	.75258

a. Predictors: (Constant), Herkomst Herkomst, Opleidingouders, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member

b. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	28.267	4	7.067	12.477	.000 ^b
	Residual	367.007	648	.566		
	Total	395.274	652			

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. Predictors: (Constant), Herkomst Herkomst, Opleidingouders, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta				
1	(Constant)	1.348	.196		6.876	.000		
	Geslacht_dummy Geslacht	.291	.061	.183	4.804	.000	.990	

leeftijd Age of the household member	.010	.002	.176	4.166	.000	.800	
Opleidingouders	.056	.023	.101	2.421	.016	.820	
Herkomst Herkomst	.468	.133	.137	3.503	.000	.934	

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions				
				(Constant)	Geslacht_dummy Geslacht	leeftijd Age of the household member	Opleidingouders	
1	1	3.396	1.000	.00	.03	.00	.01	
	2	.936	1.905	.00	.00	.00	.00	
	3	.517	2.563	.00	.97	.00	.01	
	4	.136	4.989	.01	.00	.10	.53	
	5	.014	15.418	.99	.00	.89	.45	

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.8084	3.0216	2.2787	.20822	653
Std. Predicted Value	-2.259	3.568	.000	1.000	653
Standard Error of Predicted Value	.038	.153	.062	.022	653
Adjusted Predicted Value	1.7901	3.0224	2.2786	.20845	653
Residual	-1.62055	2.03340	.00000	.75026	653
Std. Residual	-2.153	2.702	.000	.997	653
Stud. Residual	-2.161	2.710	.000	1.000	653
Deleted Residual	-1.63260	2.04512	.00012	.75548	653
Stud. Deleted Residual	-2.167	2.723	.000	1.002	653
Mahal. Distance	.693	26.043	3.994	4.449	653
Cook's Distance	.000	.015	.001	.002	653
Centered Leverage Value	.001	.040	.006	.007	653

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

*Model 2.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Autoritatieve_opvoedstijl

/SAVE COOK LEVER ZRESID SRESID.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method

1	Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member, Opleidingouders ^b	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.285 ^a	.081	.074	.74917

a. Predictors: (Constant), Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member, Opleidingouders

b. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	32.137	5	6.427	11.452	.000 ^b
	Residual	363.137	647	.561		
	Total	395.274	652			

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. Predictors: (Constant), Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member, Opleidingouders

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance
1	(Constant)	.948	.248		3.829	.000	
	Geslacht_dummy Geslacht	.278	.061	.175	4.599	.000	.983
	leeftijd Age of the household member	.011	.002	.188	4.446	.000	.791
	Opleidingouders	.044	.024	.079	1.874	.061	.789
	Herkomst Herkomst	.502	.134	.147	3.758	.000	.925
	Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl	.104	.039	.104	2.626	.009	.908

Collinearity Diagnostics^a

				Variance Proportions					
Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	(Constant)	Geslacht_dummy Geslacht	leeftijd Age of the household member	Opleidingouders		
1	1	4.339	1.000	.00	.02	.00	.01		

2	.944	2.144	.00	.00	.00	.00		
3	.534	2.852	.00	.98	.00	.01		
4	.137	5.636	.00	.00	.10	.52		
5	.037	10.770	.00	.00	.28	.32		
6	.010	20.795	.99	.00	.62	.15		

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.6738	3.0379	2.2787	.22201	653
Std. Predicted Value	-2.725	3.420	.000	1.000	653
Standard Error of Predicted Value	.039	.154	.068	.023	653
Adjusted Predicted Value	1.6865	3.0394	2.2787	.22225	653
Residual	-1.69680	2.07964	.00000	.74630	653
Std. Residual	-2.265	2.776	.000	.996	653
Stud. Residual	-2.276	2.786	.000	1.000	653
Deleted Residual	-1.71277	2.09419	.00002	.75271	653
Stud. Deleted Residual	-2.283	2.800	.000	1.002	653
Mahal. Distance	.770	26.709	4.992	4.670	653
Cook's Distance	.000	.013	.001	.002	653
Centered Leverage Value	.001	.041	.008	.007	653

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

*Model 3.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Prosociaalgedrag

/SAVE COOK LEVER ZRESID SRESID.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, Geslacht_dummy Geslacht, leeftijd Age of the household member, Herkomst Herkomst, Opleidingouders ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate

1	.269 ^a	.072	.065	.75283

a. Predictors: (Constant), *Prosocialgedrag* *Prosocialgedrag*, *Geslacht_dummy* *Geslacht*, *leeftijd* *Age of the household member*, *Herkomst* *Herkomst*, *Opleidingouders*

b. Dependent Variable: *MondialeID* *Mondiale identiteit*

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	28.589	5	5.718	10.089	.000 ^b
	Residual	366.685	647	.567		
	Total	395.274	652			

a. Dependent Variable: *MondialeID* *Mondiale identiteit*

b. Predictors: (Constant), *Prosocialgedrag* *Prosocialgedrag*, *Geslacht_dummy* *Geslacht*, *leeftijd* *Age of the household member*, *Herkomst* *Herkomst*, *Opleidingouders*

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance
1	(Constant)	1.317	.200		6.574	.000	
	<i>Geslacht_dummy</i> <i>Geslacht</i>	.292	.061	.183	4.810	.000	.990
	<i>leeftijd</i> <i>Age of the household member</i>	.010	.002	.178	4.191	.000	.799
	<i>Opleidingouders</i>	.053	.024	.096	2.258	.024	.797
	<i>Herkomst</i> <i>Herkomst</i>	.476	.134	.140	3.554	.000	.927
	<i>Prosocialgedrag</i> <i>Prosocialgedrag</i>	.021	.027	.029	.754	.451	.949

Collinearity Diagnostics^a

				Variance Proportions					
Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	(Constant)	<i>Geslacht_dummy</i> <i>Geslacht</i>	<i>leeftijd</i> <i>Age of the household member</i>	<i>Opleidingouders</i>		
1	1	4.144	1.000	.00	.02	.00	.01		
	2	.952	2.086	.00	.00	.00	.00		
	3	.544	2.761	.00	.94	.00	.00		
	4	.213	4.407	.01	.03	.03	.01		
	5	.133	5.575	.00	.00	.08	.58		
	6	.014	17.185	.99	.00	.88	.40		

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.8288	3.0167	2.2787	.20940	653
Std. Predicted Value	-2.148	3.524	.000	1.000	653
Standard Error of Predicted Value	.040	.156	.069	.022	653
Adjusted Predicted Value	1.8093	3.0173	2.2786	.20963	653
Residual	-1.60396	2.02905	.00000	.74993	653
Std. Residual	-2.131	2.695	.000	.996	653
Stud. Residual	-2.139	2.703	.000	1.000	653
Deleted Residual	-1.61727	2.04086	.00014	.75630	653

<i>Stud. Deleted Residual</i>	-2.145	2.716	.000	1.002	653
<i>Mahal. Distance</i>	.818	26.820	4.992	4.496	653
<i>Cook's Distance</i>	.000	.012	.001	.002	653
<i>Centered Leverage Value</i>	.001	.041	.008	.007	653

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

*Model 4.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Prosocialewaarden

/SAVE COOK LEVER.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, leeftijd Age of the household member ^b		Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.276 ^a	.076	.069	.75133

a. Predictors: (Constant), Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, leeftijd Age of the household member

b. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	30.044	5	6.009	10.645	.000 ^b
	Residual	365.230	647	.564		
	Total	395.274	652			

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. Predictors: (Constant), Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, leeftijd Age of the household member

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	Tolerance
		B	Std. Error	Beta				
1	(Constant)	1.084	.246		4.407	.000		
	Geslacht_dummy	.284	.061	.178	4.687	.000	.986	
	Geslacht							
	leeftijd Age of the household member	.010	.002	.178	4.203	.000	.800	
	Opleidingouders	.052	.023	.093	2.205	.028	.809	
	Herkomst Herkomst	.479	.133	.141	3.591	.000	.932	
	Prosocialewaarden	.068	.038	.068	1.775	.076	.974	

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions					
				(Constant)	Geslacht_dummy	leeftijd Age of the household member	Opleidingouders		
1	1	4.340	1.000	.00	.02	.00	.01		
	2	.942	2.146	.00	.00	.00	.00		
	3	.535	2.849	.00	.98	.00	.01		
	4	.138	5.606	.00	.00	.08	.56		
	5	.035	11.163	.00	.00	.36	.22		
	6	.010	20.489	1.00	.00	.55	.21		

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.7298	2.9571	2.2787	.21466	653
Std. Predicted Value	-2.557	3.160	.000	1.000	653
Standard Error of Predicted Value	.038	.175	.068	.023	653
Adjusted Predicted Value	1.6984	2.9554	2.2786	.21496	653
Residual	-1.64477	2.00097	.00000	.74844	653
Std. Residual	-2.189	2.663	.000	.996	653
Stud. Residual	-2.198	2.673	.000	1.000	653
Deleted Residual	-1.65815	2.01493	.00015	.75498	653
Stud. Deleted Residual	-2.205	2.685	.000	1.002	653
Mahal. Distance	.700	34.566	4.992	4.919	653
Cook's Distance	.000	.015	.001	.002	653
Centered Leverage Value	.001	.053	.008	.008	653

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

*Model 5.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Prosociaalgedrag Prosocialewaarden

/SAVE COOK LEVER ZRESID SRESID.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Prosocialewaarden, . Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, leeftijd Age of the household member ^b		Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.276 ^a	.076	.068	.75184

a. Predictors: (Constant), Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, leeftijd Age of the household member

b. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	30.117	6	5.020	8.880	.000 ^b
	Residual	365.157	646	.565		
	Total	395.274	652			

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. Predictors: (Constant), Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, leeftijd Age of the household member

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta				
1	(Constant)	1.081	.246		4.392	.000		
	Geslacht_dummy Geslacht	.285	.061	.179	4.691	.000	.985	
	leeftijd Age of the household member	.010	.002	.178	4.210	.000	.799	
	Opleidingouders	.050	.024	.090	2.127	.034	.792	
	Herkomst Herkomst	.483	.134	.142	3.606	.000	.926	
	Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag	.010	.028	.014	.359	.720	.900	
	Prosocialewaarden	.065	.039	.065	1.644	.101	.923	

Collinearity Diagnostics^a

Model Variance Proportions

	Dimensio n	Eigenvalu e	Condition Index	(Constant)	Geslacht_d ummy Geslacht	leeftijd Age of the household member	Opleidingou ders			
1	1	5.094	1.000	.00	.01	.00	.00			
	2	.955	2.310	.00	.01	.00	.00			
	3	.552	3.038	.00	.95	.00	.00			
	4	.221	4.804	.00	.02	.03	.00			
	5	.134	6.157	.00	.00	.06	.61			
	6	.033	12.341	.00	.00	.36	.18			
	7	.010	22.205	.99	.00	.54	.20			

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.7261	2.9578	2.2787	.21492	653
Std. Predicted Value	-2.571	3.159	.000	1.000	653
Standard Error of Predicted Value	.040	.178	.074	.023	653
Adjusted Predicted Value	1.6943	2.9561	2.2785	.21522	653
Residual	-1.63395	2.00652	.00000	.74837	653
Std. Residual	-2.173	2.669	.000	.995	653
Stud. Residual	-2.184	2.679	.000	1.000	653
Deleted Residual	-1.64991	2.02138	.00018	.75606	653
Stud. Deleted Residual	-2.190	2.692	.000	1.002	653
Mahal. Distance	.837	35.364	5.991	4.970	653
Cook's Distance	.000	.018	.001	.002	653
Centered Leverage Value	.001	.054	.009	.008	653

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

*Model 6.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Autoritatieve_opvoedstijl

Prosociaalgedrag Prosocialewaarden

/SAVE COOK LEVER ZRESID SRESID.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method

1	Prosocialewaarden, . Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, leeftijd Age of the household member, Autoritatieve_opvoe dstijl Autoritatieve_opvoe dstijl ^b	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.286 ^a	.082	.072	.75016

a. Predictors: (Constant), Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, leeftijd Age of the household member, Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

b. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	32.311	7	4.616	8.203	.000 ^b
	Residual	362.963	645	.563		
	Total	395.274	652			

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

b. Predictors: (Constant), Prosocialewaarden, Herkomst Herkomst, Geslacht_dummy Geslacht, Opleidingouders, Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag, leeftijd Age of the household member, Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance
1	(Constant)	.915	.260		3.527	.000	
	Geslacht_dummy Geslacht	.278	.061	.175	4.591	.000	.982
	leeftijd Age of the household member	.011	.002	.188	4.427	.000	.787
	Opleidingouders	.043	.024	.077	1.788	.074	.772
	Herkomst Herkomst	.506	.134	.148	3.771	.000	.920
	Autoritatieve_opvoedstijl Autoritatieve_opvoedstijl	.094	.048	.094	1.975	.049	.624
	Prosociaalgedrag Prosociaalgedrag	.011	.028	.016	.410	.682	.899
	Prosocialewaarden	.013	.047	.013	.284	.777	.642

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions							
				(Constant)	Geslacht dummy Geslacht	leeftijd Age of the household member	Opleiding ouders				
1	1	6.053	1.000	.00	.01	.00	.00				
	2	.957	2.514	.00	.01	.00	.00				
	3	.557	3.297	.00	.96	.00	.00				
	4	.228	5.151	.00	.02	.02	.00				
	5	.134	6.711	.00	.00	.07	.59				
	6	.046	11.493	.00	.00	.31	.24				
	7	.015	20.203	.00	.00	.00	.02				
	8	.010	24.812	.99	.00	.60	.15				

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1.7197	3.0210	2.2787	.22261	653
Std. Predicted Value	-2.511	3.335	.000	1.000	653
Standard Error of Predicted Value	.040	.179	.080	.023	653
Adjusted Predicted Value	1.7144	3.0219	2.2787	.22289	653
Residual	-1.68842	2.04478	.00000	.74612	653
Std. Residual	-2.251	2.726	.000	.995	653
Stud. Residual	-2.263	2.746	.000	1.001	653
Deleted Residual	-1.70725	2.07560	.00002	.75499	653
Stud. Deleted Residual	-2.271	2.760	.000	1.002	653
Mahal. Distance	.838	36.190	6.989	5.273	653
Cook's Distance	.000	.016	.001	.002	653
Centered Leverage Value	.001	.056	.011	.008	653

a. Dependent Variable: MondialeID Mondiale identiteit

*TOELICHTING: Model 1 bevat enkel de controlevariabelen. Model 2 bevat ook de onafhankelijke variabele Autoritatieve opvoedstijl. Model 3 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele Prosociaal gedrag van ouders.

*Model 4 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele Prosociale waarden van ouders. Model 5 bevat de controlevariabelen en zowel Prosociaal gedrag ouders als Prosociale waarden ouders.

*Tot slot bevat Model 6 de controlevariabelen en alle drie de predictoren: Autoritatieve opvoedstijl, Prosociaal gedrag ouders en Prosociale waarden ouders.

Bijlage 3: Controles

Model diagnostics

Uitbijters en invloedrijke punten

Mogelijke uitbijters binnen de steekproef met $n=667$ worden bepaald met behulp van een plot waarin de Leverage waarden worden hieronder afgezet tegen de Cook's Distance waarden. Er zijn twee lijnen getrokken: een verticale lijn met grenswaarde 0.024 ($2*8/667$) voor Leverage en een horizontale lijn met grenswaarde 0.006 ($4/667$) voor Cook's Distance. De punten die zich rechtsboven de kruising bevinden, kunnen mogelijke uitbijters zijn. Er lijken 14 cases mogelijke uitbijters te zijn.

SYNTAX

*Uitbijters en invloedrijke punten bekijken.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE


```
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL
```

```
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
```

```
/NOORIGIN
```

```
/DEPENDENT MondialeID
```

```
/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Autoritatieve_opvoedstijl  
Prosocialgedrag Prosocialewaarden
```

```
/SCATTERPLOT=(*ZRESID,*ZPRED)
```

```
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID)
```

```
/SAVE COOK LEVER ZRESID SRESID.
```

```
GRAPH
```

```
/SCATTERPLOT(BIVAR)=LEV_1 WITH COO_1
```

```
/MISSING=LISTWISE.
```

```
PPLOT
```

```
/VARIABLES=MondialeID Autoritatieve_opvoedstijl Prosocialgedrag Prosocialewaarden Geslacht_dummy  
leeftijd Opleidingouders Herkomst
```

```
/NOLOG
```

```
/NOSTANDARDIZE
```

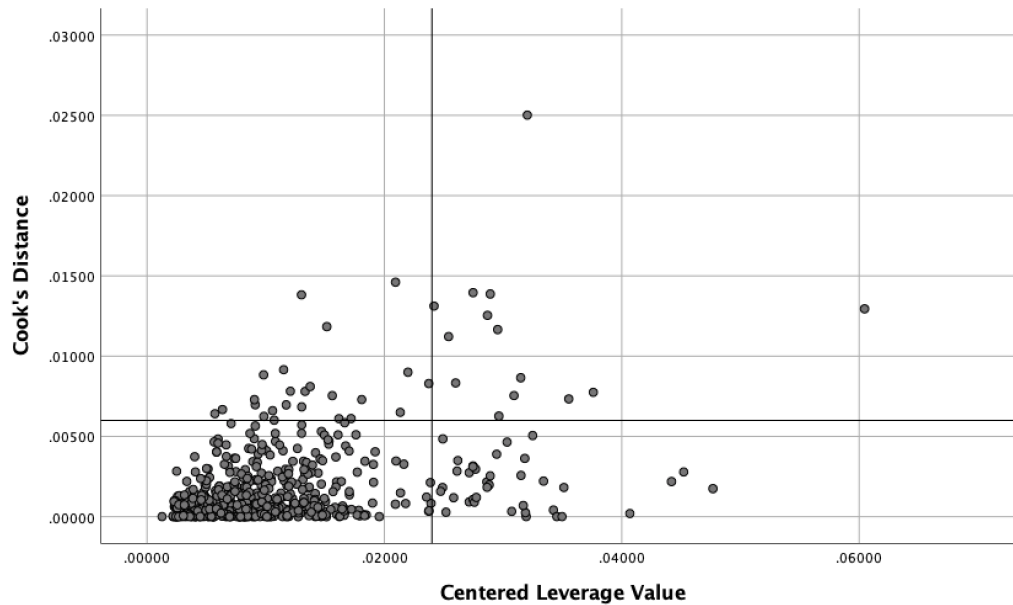
```
/TYPE=Q-Q
```

```
/FRACTION=BLOM
```

```
/TIES=MEAN
```

```
/DIST=NORMAL.
```

Output

Om te bepalen of de 14 uitbijters invloed hebben op de regressiecoëfficiënten, zal de regressieanalyse eerst uitgevoerd moeten worden met de steekproef die de uitbijters bevat. Vervolgens zal de regressieanalyse uitgevoerd worden zonder de uitbijters in de steekproef

SYNTAX

*Multivariate analyse: regressieanalyse met uitbijters (n=667).

*Model 1.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst.

*Model 2.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Autoritatieve_opvoedstijl.

*Model 3.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Prosocialgedrag.

*Model 4.

REGRESSION

```
*Model 5.
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT MondialeID
/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Prosociaalgedrag Prosocialewaarden.
```

```
*Model 6.
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT MondialeID
/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Prosociaalgedrag Prosocialewaarden
Autoritatieve_opvoedstijl.
```

*TOELICHTING: Model 1 bevat enkel de controlevariabelen. Model 2 bevat ook de onafhankelijke variabele Autoritatieve opvoedstijl. Model 3 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele Prosociaal gedrag van ouders.

*Model 4 bevat de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele Prosociale waarden van ouders. Model 5 bevat de controlevariabelen en zowel Prosociaal gedrag ouders als Prosociale waarden ouders.

*Tot slot bevat Model 6 de controlevariabelen en alle drie de predictoren: Autoritatieve opvoedstijl, Prosociaal gedrag ouders en Prosociale waarden ouders.

De output van de regressieanalyse is samengevat in Tabel 5 hieronder.

Tabel 5: Resultaten van een lineaire regressieanalyse, inclusief uitbijters, met mondiale identiteit als afhankelijke en autoritatieve opvoedstijl, prosociaal gedrag van ouders en prosociale waarden van ouders als onafhankelijke variabelen.

Model 1		Model 2		Model 3		Model 4		Model 5		Model 6		VIF
<i>b</i> (SE)	<i>p</i>	<i>b</i> (SE)	<i>p</i>	<i>b</i> (SE)	<i>p</i>	<i>b</i> (SE)	<i>p</i>	<i>b</i> (SE)	<i>p</i>	<i>b</i> (SE)	<i>p</i>	

Intercept	1.222 (0.196)	<0.001	0.808 (0.247)	0.001	1.200 0.201	<0.001	0.899 (0.241)	<0.001	0.898 (0.242)	<0.001	0.746 (0.256)	0.004	
Geslacht (0=man, 1=vrouw)	0.304 (0.061)	<0.001	0.292 (0.061)	<0.001	0.305 (0.061)	<0.001	0.296 (0.061)	<0.001	0.297 (0.061)	<0.001	0.291 (0.061)	<0.001	1.013
Leeftijd	0.012 (0.002)	<0.001	0.012 (0.002)	<0.001	0.012 (0.002)	<0.001	0.012 (0.002)	<0.001	0.012 (0.002)	<0.001	0.012 (0.002)	<0.001	1.254
Herkomst (0=autochtoon of westerse achtergrond, 1=niet- westerse achtergrond)	0.427 (0.121)	<0.001	0.012 (0.121)	<0.001	0.433 (0.122)	<0.001	0.436 (0.121)	<0.001	0.437 (0.122)	<0.001	0.458 (0.122)	<0.001	1.090
Opleidings- niveau ouders	0.067 (0.023)	0.004	0.055 (0.024)	0.021	0.065 (0.024)	0.006	0.061 (0.023)	0.010	0.060 (0.024)	0.011	0.054 (0.024)	0.024	1.279
Autoritatieve opvoedstijl			0.108 (0.039)	0.006							0.084 (0.048)	0.078	1.604
Prosociaal gedrag ouders					0.015 (0.027)	0.596			0.002 (0.028)	0.940	0.002 (0.028)	0.939	1.095
Prosociale waarden ouders							0.085 (0.037)	0.023	0.084 (0.038)	0.027	0.039 (0.046)	0.389	1.546
R^2	0.078		0.088		0.078		0.085		0.085		0.089		
R^2 adjusted	0.072		0.081		0.071		0.078		0.077		0.079		
F toets	13.935**		12.765**		11.192**		12.257**		10.200**		9.214**		
N	667		667		667		667		667		667		

**significant bij $p < 0,01$ *significant bij $p < 0,05$

Wanneer de regressiecoëfficiënten van de regressieanalyse met uitbijters (te vinden in Tabel 5) en zonder uitbijters (te vinden in Tabel 4) met elkaar worden vergeleken, blijkt dat de uitbijters een sterke invloed hebben op de geschatte regressiecoëfficiënten en hun effectsterkte. In Tabel 6 staan de uitbijters en hun scores op de variabelen.

Tabel 6 Uitbijters en hun scores op de variabelen.

Respondent	Geslacht	Leeftijd	Mondiale ID (range 1-4)	Autoritatieve opvoeding (range 1-5)	Prosociaal gedrag ouders (range 1-4)	Prosociale waarden ouders (range 1-5)	Opleidingsni- veau ouders (range 1-7)	Herkomst

809179	Man	38	1	4.17	1	5	4.5	Niet-westers
810073	Man	71	1	4.83	1	5	2	Niet-westers
817065	Man	67	1	2.5	4	1	2	Westers
829882	Man	64	4	4	2	4	3	Niet-westers
834445	Man	39	1	3	1	3	2	Niet-westers
834600	Vrouw	46	1	1.67	1	1	3	Westers
847680	Vrouw	74	4	2.5	2	3	7	Westers
846865	Man	28	1	2.5	1	3	2.5	Niet-westers
857537	Man	53	1	1.83	1	3	3	Niet-westers
865997	Vrouw	61	2	4.5	4	5	2	Niet-westers
868667	Man	50	1	4.76	4	1	2.5	Westers
888760	Vrouw	65	4	3.33	1	3	4.5	Niet-westers
898565	Man	74	4	4.17	1	5	1	Niet-westers
893066	Man	55	4	3.33	1	4.5	3	Niet-westers

SYNTAX

*Verwijderen uitbijters.

FILTER OFF.

USE ALL.

SELECT IF (NOT (nomem_encr = 809179 OR nomem_encr = 810073 OR nomem_encr = 817065 OR nomem_encr

= 829882 OR nomem_encr = 834445 OR nomem_encr = 834600 OR nomem_encr = 847680 OR nomem_encr =

846865 OR nomem_encr = 857537 OR nomem_encr = 865997 OR nomem_encr = 868667 OR nomem_encr =

888760 OR nomem_encr = 898565 OR nomem_encr = 893066)).

EXECUTE.

Multicollineariteit: VIF-scores

In Tabel 4 is te zien dat alle Variance Inflation Factor-scores van de onafhankelijke variabelen kleiner zijn dan 2.

Er lijkt dus geen sprake te zijn van (ernstige) multicollineariteit.

Controle assumpties lineaire regressie

SYNTAX

*BIJLAGE 3.

*Modelassumpties: de assumpties voor lineaire regressie worden gecontroleerd voor de analyse zonder uitbijters, met n=653 .

*Modelassumpties: lineariteit & homoscedasticiteit via Residual Plot.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

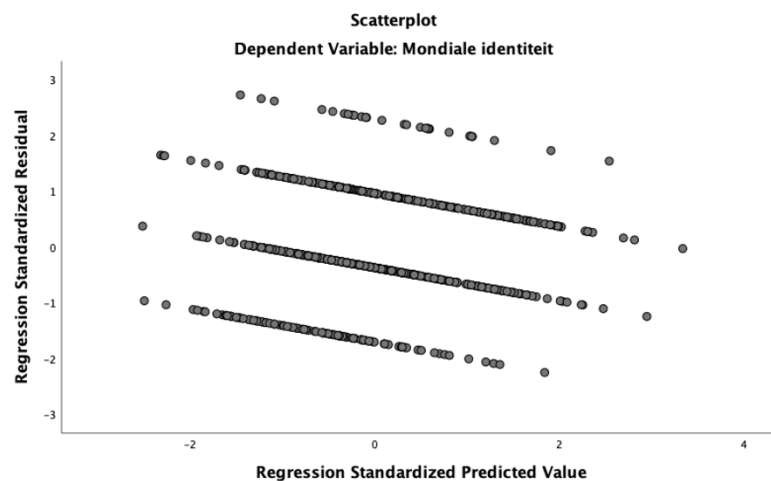
/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Opleidingouders Herkomst Autoritatieve_opvoedstijl
Prosocialgedrag Prosocialewaarden

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID).

Output

*Partial plot.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

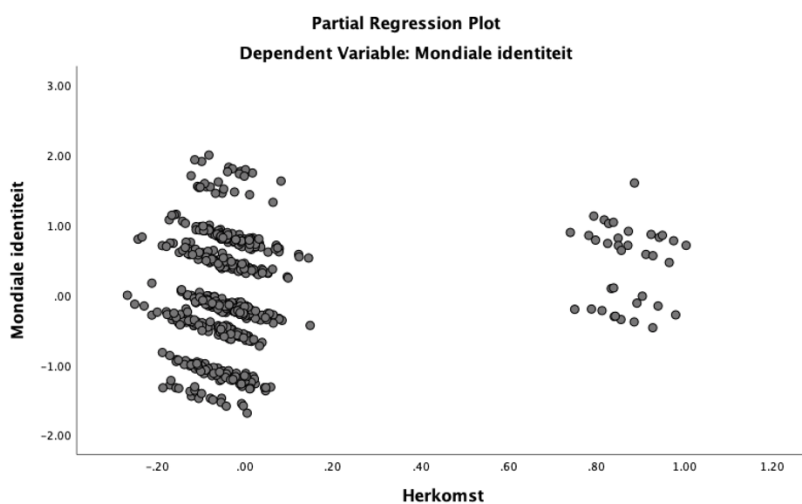
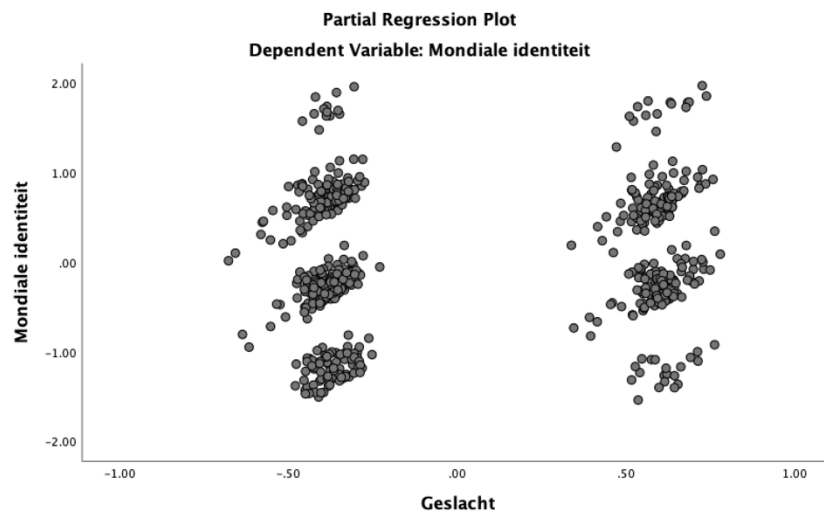
/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Herkomst Opleidingouders Autoritatieve_opvoedstijl
Prosocialgedrag Prosocialewaarden

/PARTIALPLOT ALL.

Output

*Modelassumptie: normaal verdeelde residuen.

PLOT

/VARIABLES=MondialeID

/NOLOG

/NOSTANDARDIZE

/TYPE=P-P

/FRACTION=BLOM

/TIES=MEAN

/DIST=NORMAL.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER Geslacht_dummy leeftijd Herkomst Opleidingouders AutoritatieveOpvoeding
Prosocialgedrag Prosocialewaarden

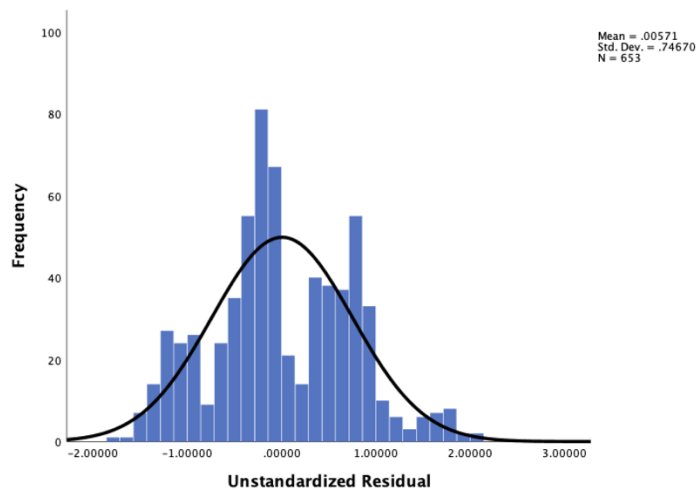
/PARTIALPLOT ALL

/SAVE RESID.

GRAPH

/HISTOGRAM(NORMAL)=RES_1.

Output

*Modelassumptie: normaal verdeelde residuen.

PPLOT

/VARIABLES=RES_1

/NOLOG

/NOSTANDARDIZE

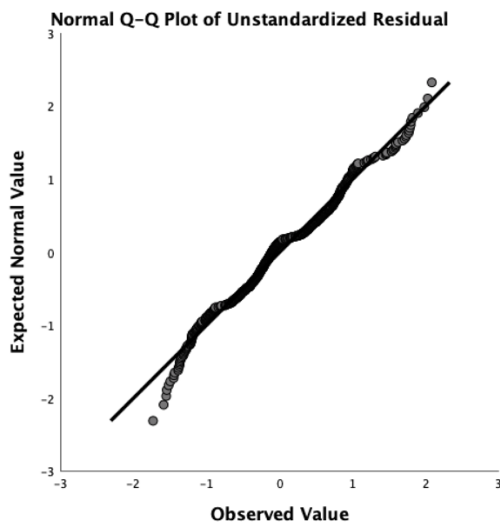
/TYPE=Q-Q

/FRACTION=BLOM

/TIES=MEAN

/DIST=NORMAL.

Output

De assumptie van lineariteit lijkt licht geschonden te worden. De schending staat geïllustreerd in de *residual plot* hierboven. De schending wordt veroorzaakt doordat de afhankelijke variabele Mondiale Identiteit vier antwoordcategorieën bevat en wordt beschouwd als een continue variabele. In de *residual plot* zien we dat het gemiddelde van de residuen links wat groter is dan 0 en rechts wat kleiner is dan 0. Er is dus geen sprake van een willekeurige *residual plot*, waarbij de residuen willekeurig verspreid liggen rondom de nullijn. Tevens blijkt uit de partiële regressieplots dat de relatie tussen mondiale identiteit en geslacht, en mondiale identiteit en herkomst niet een mooie lineaire functie is. Dit valt te verklaren door het feit dat geslacht en herkomst twee

nominale variabelen zijn. De overige partiële regressieplots tonen geen problematische schending van de assumptie van lineariteit.

De assumptie van homoscedasticiteit lijkt nauwelijks geschonden te zijn, want voor elke set waarden van x lijkt de spreiding aardig gelijk te zijn.

De assumptie dat de residuen normaal verdeeld moeten zijn, lijkt slechts licht geschonden te worden. De verdeling van de residuen is niet helemaal normaal, hij heeft namelijk een duidelijke piek in het midden en is een beetje rechtsscheef. Er zijn relatief grote negatieve residuen.

Al met al lijken de assumpties van lineariteit en normaal verdeelde residuen licht geschonden te zijn.

De andere assumpties worden niet of nauwelijks geschonden. Omdat de schendingen niet ernstig zijn, kan de regressieanalyse worden uitgevoerd en kunnen de resultaten redelijk betrouwbaar worden geïnterpreteerd.